ශී ලංකා පුජාතාන්තික සමාජවාදී ජනරජයේ ගැසට් පතුය 2023 මාර්තු මස 24 වන දින

II වන කොටස අතිරේකය

(2023.03.27 දින නිකුත් කරන ලදී)

අපරාධයක වින්දිතයන් සහ සාක්ෂිකරුවන් හට සහාය දීමේ සහ ආරක්ෂා කිරීමේ

අපරාධයක වින්දිතයන්ගේ සහ සාක්ෂිකරුවන්ගේ අයිතිවාසිකම් සහ හිමිකම් දැක්වීම සහ ඒ අයිතිවාසිකම් සහ හිමිකම් ආරක්ෂා කිරීම සහ පුවර්ධනය කිරීම සඳහා විධිවිධාන සැලැස්වීම පිණිස ද; අපරාධයක වින්දිතයන් සහ සාක්ෂිකරුවන් හට සහාය දීමට සහ ඔවුන් ආරක්ෂා කිරීමට අදාළ සුදුසු ජාතාන්තර පුතිමාන, පුමිති සහ යහපත් පරිවයන් බලාත්මක කිරීම පිණිස ද; අපරාධයක වින්දිතයන් සහ සාක්ෂිකරුවන් ආරක්ෂා කිරීම සඳහා වන ජාතික අධිකාරීය පිහිටුවීම, අපරාධයක වින්දිතයන්ගේ සහ සාක්ෂිකරුවන්ගේ සහායක සහ ආරක්ෂක කොට්ඨාසය පිහිටුවීම සහ අපරාධයක වින්දිතයන්ගේ සහ සාක්ෂිකරුවන්ගේ සහායක සහ ආරක්ෂක අරමුදල පිහිටුවීම සඳහා විධිවිධාන සැලැස්වීම පිණිස ද; අපරාධයක වින්දිතයන්ට වන්දි ගෙවීම සඳහා විධිවිධාන සැලැස්වීම පිණිස ද; අපරාධයක වින්දිතයන්ට සහ සාක්ෂිකරුවන් හට සහාය දීමේ සහ ආරක්ෂා කිරීමේ පනත පරිවිඡින්න කිරීම පිණිස ද; සහ ඊට සම්බන්ධ හෝ ඊට ආනුෂංගික කාරණා සඳහා විධිවිධාන සැලැස්වීම පිණිස ද වූ පනත් කෙටුම්පතකි

අධිකරණ, බන්ධනාගාර කටයුතු හා ආණ්ඩුකුම වෳවස්ථා පුතිසංස්කරණ අමාතෳතුමාගේ නියමය පරිදි පළ කරන ලදී

ශීී ලංකා රජයේ මුදුණ දෙපාර්තමේන්තුවේ මුදුණය කරන ලදී.

කොළඹ 5, රජයේ පුකාශන කාර්යාංශයෙන් මිල දී ලබාගත හැක.

මිල : රු. 170.00 කැපැල් ගාස්තුව : රු. 150.00

මෙම ගැසට් අතිරේකය www.documents.gov.lk වෙබ් අඩවියෙන් බාගත කළ හැක.

එල්.ඩී.-ඕ. 38/2019

අපරාධයක වින්දිතයන්ගේ සහ සාක්ෂිකරුවන්ගේ අයිතිවාසිකම් සහ හිමිකම් දැක්වීම සහ ඒ අයිතිවාසිකම් සහ හිමිකම් ආරක්ෂා කිරීම සහ පුවර්ධනය කිරීම සඳහා විධිවිධාන සැලැස්වීම පිණිස ද; අපරාධයක වින්දිතයන් සහ සාක්ෂිකරුවන් හට සහාය දීමට සහ ඔවුන් ආරක්ෂා කිරීමට අදාළ සුදුසු ජාතාාන්තර පුතිමාන, පුමිති සහ යහපත් පරිචයන් බලාත්මක කිරීම පිණිස ද; අපරාධයක වින්දිතයන් සහ සාක්ෂිකරුවන් ආරක්ෂා කිරීම සඳහා වන ජාතික අධිකාරිය පිහිටුවීම, අපරාධයක වින්දිතයන්ගේ සහ සාක්ෂිකරුවන්ගේ සහායක සහ ආරක්ෂක කොට්ඨාසය පිහිටුවීම සහ අපරාධයක වින්දිතයන්ගේ සහ සාක්ෂිකරුවන්ගේ සහායක සහ ආරක්ෂණ අරමුදල පිහිටුවීම සඳහා විධිවිධාන සැලැස්වීම පිණිස ද; අපරාධයක වින්දිතයන්ට වන්දි ගෙවීම සඳහා විධිවිධාන සැලැස්වීම පිණිස ද; 2015 අංක 4 දරන අපරාධයක වින්දිතයන් සහ සාක්ෂිකරුවන් හට සහාය දීමේ සහ ආරක්ෂා කිරීමේ පනත පරිච්ඡින්න කිරීම පිණිස ද; සහ ඊට සම්බන්ධ හෝ ඊට ආනුෂංගික කාරණා සඳහා විධිවිධාන සැලැස්වීම පිණිස ද වූ පනතකි.

ශීු ලංකා පුජාතාන්තුික සමාජවාදී ජනරජයේ පාර්ලිමේන්තුව විසින් මෙසේ පනවනු ලැබේ:-

1. (1) මේ පනත 2023 අංක දරන අපරාධයක වින්දිතයන් සහ ලුහුඬු නාමය සාක්ෂිකරුවන් හට සහාය දීමේ සහ ආරක්ෂා කිරීමේ පනත යනුවෙන් සහ කියාත්මක වන දිනය 5 හඳුන්වනු ලැබේ.

- (2) මේ වගන්තිය හැර මේ පනතේ විධිවිධාන, අමාතාවරයා විසින් ගැසට් පතුයේ පළ කරනු ලබන නියමයක් මගින් නියම කරනු ලබන (මේ පනතේ "නියමිත දිනය" යනුවෙන් සඳහන් කරනු ලබන) යම් දිනයක දී කිුිිිියාත්මක විය යුතු ය.
- (3) මේ වගන්තියේ විධිවිධාන කථානායකවරයාගේ සහතිකය පනත් කෙටුම්පතෙහි සටහන් කරනු ලබන දිනයේ දී කිුියාත්මක විය යුතු ය.

I වන කොටස

පනතේ අරමුණු			
	2. මේ පනතේ අරමුණු පහත දැක්වෙන පරිදි විය යුතු ය:-		පනතේ අරමුණු
5	(අ)	අපරාධයක වින්දිතයන්ගේ සහ සාක්ෂිකරුවන්ගේ අයිතිවාසිකම් සහ හිමිකම් දැක්වීම;	
10	(ආ)	අපරාධයක වින්දිතයන්ගේ සහ සාක්ෂිකරුවන්ගේ අයිතිවාසිකම් සහ හිමිකම් තහවුරු කිරීමේ දී, පුවර්ධනය කිරීමේ දී සහ ආරක්ෂා කිරීමේ දී රජයේ, අධිකරණ නිලධරයන්ගේ සහ රජයේ නිලධරයන්ගේ කාර්ය සහ වගකීම් දැක්වීම;	
	(ඇ)	අපරාධයක වින්දිතයන්ට සහ සාක්ෂිකරුවන්ට එරෙහි වරදවල් සංස්ථාපනය කරන්නා වූ කිුිිියා සඳහන් කිරීම;	
	(4 2)	අපරාධයක වින්දිතයන්ට සහ සාක්ෂිකරුවන්ට සහාය සහ ආරක්ෂාව ලබා දීම;	
15	(ඉ)	අපරාධයක වින්දිතයන්ට සහ සාක්ෂිකරුවන්ට ඔවුන්ගේ අයිතිවාසිකම් සහ හිමිකම් කිුියාත්මක කිරීමට සහ බලාත්මක කිරීමට ද සහන ලබා ගැනීමට ද හැකියාව ලබා දෙන යාන්තුණයක් සඳහා විධිවිධාන සැලැස්වීම;	
20	(ඊ)	අපරාධයක විත්දිතයන්ට සහ සාක්ෂිකරුවන්ට වන්දි, පුතිෂ්ඨාපනය, හානිපූරණය සහ පුනරුත්ථාපනය ඇතුළුව සහන ලබාදීම සඳහා විධිවිධාන සැලැස්වීම;	
25	(5)	අපරාධයක වින්දිතයන් සහ සාක්ෂිකරුවන් ආරක්ෂා කිරීම සඳහා වන ජාතික අධිකාරියක් ද අපරාධයක වින්දිතයන්ගේ සහ සාක්ෂිකරුවන්ගේ සහායක සහ ආරක්ෂක කොට්ඨාසයක් ද පිහිටුවීම;	
	(59)	සමකාලීන ශුවා දෘශා කුම මගින් අපරාධයක වින්දිතයන්ට සහ සාක්ෂිකරුවන්ට සාක්ෂි දීම සඳහා විධිවිධාන සැලසීම: සහ	

(එ) අපරාධයක වින්දිතයන්ට සහ සාක්ෂිකරුවන්ට සහාය දීමට සහ ඔවුන් ආරක්ෂා කිරීමට අදාළව ජාතාන්තරව පිළිගත් යහපත් පරිචයන් පිළිගැනීම සහ කුියාත්මක කිරීම.

5 II වන කොටස

අපරාධයක වින්දිතයන්ගේ සහ සාක්ෂිකරුවන්ගේ අයිතිවාසිකම් සහ හිමිකම්

3. (1) අපරාධයක වින්දිතයකුට-

10

15

30

සාධාරණ සැලකීමක් ඇති අයිතිවාසිකම

- (අ) සමානව සහ සාධාරණව ද ඒ අපරාධයක වින්දිතයාගේ සඳහා අභිමානයට සහ පෞද්ගලිකත්වයට ගෞරවනීය වන වින්දිතයකුට ලෙස ද සැලකීමක් ලැබීමට;
 - (ආ) අපරාධයක වින්දිතයකු වශයෙන් අත්විඳි යම් හිංසාවකට, අලාභයකට හෝ පාඩුවකට සරිලන පරිදි, හානිපුරණය සහ පුතිෂ්ඨාපනය ද ඇතුළුව පුමාණවත් සහ සාධාරණ සහනයක් අපුමාදව ලබා ගැනීමට;
 - (ඇ) තර්ජන, බියගැන්වීම්, පළිගැනීම් හෝ පුතිපුහාරයන් ඇතුළුව යම් හිංසාවකින් හෝ සිදුවිය හැකි හිංසාවකින් ආරක්ෂා වීමට;
- (ඈ) අපරාධයක වින්දිතයකු වශයෙන් අත්විඳින දුබලතාවක් 20 හෝ ආබාධයක් ඇතුළුව යම් කායිකමය, චෛතසිකමය, චිත්තවේගීමය හෝ මානසික හානි සඳහා පුතිකාර ලබා ගැනීමට;
- (ඉ) ඒ අපරාධයක වින්දිතයා ළමයකු වන අවස්ථාවක දී, ඒ ළමයාගේ උපරිම යහපත තහවුරු වන ආකාරයේ 25 සැලකීමක් ලැබීමට;
 - (ඊ) ඒ අපරාධයක වින්දිතයා වෛදා පරීක්ෂණයකට ලක් කරනු ලැබිය යුතු කාන්තාවක් වන අවස්ථාවක දී, කාත්තා වෛදා වෘත්තිකයකු මගින් එසේ පරීක්ෂණයකට ලක් කරවා ගැනීම සඳහා ඉල්ලීමක් කිරීමට; සහ

- 4 අපරාධයක වින්දිතයන් සහ සාක්ෂිකරුවන් හට සහාය දීමේ සහ ආරක්ෂා කිරීමේ
 - (උ) අදාළ වරද ලිංගිකමය ස්වභාවයේ වරදක් වන අවස්ථාවක දී, වරද පිළිබඳ විමර්ශනය හෝ පරීක්ෂණය සිදු කළ යුතු නිලධරයාගේ ස්තුී පුරුෂභාවය නිශ්චිතව සඳහන් කිරීමට,
- 5 අයිතිවාසිකම තිබිය යුතු ය.

25

30

- (2) අපරාධයක වින්දිතයකු විසින්, (1) වන උපවගන්තියේ (ඊ) ඡේදය හෝ (උ) ඡේදය යටතේ වූ අයිතිවාසිකම කියාත්මක කිරීමේ දී, අවස්ථාවෝචිත පරිදි, කාන්තා වෛදා වෘත්තිකයකු මගින් පරීක්ෂණයකට ලක් කරවා ගැනීමට ඉල්ලීමක් කරන හෝ වරද 10 පිළිබඳ විමර්ශනය හෝ පරීක්ෂණය සිදු කළ යුතු නිලධරයාගේ ස්තී පුරුෂභාවය පිළිබඳව නිශ්චිතව සඳහන් කරන කවර හෝ අවස්ථාවක දී, ඒ අපරාධයේ වින්දිතයා විසින් ඉල්ලා සිටින ලද හෝ නිශ්චිතව සඳහන් කරන ලද ස්තී පුරුෂභාවයේ, අවස්ථාවෝචිත පරිදි වෛදා වෘත්තිකයකු හෝ විමර්ශන හෝ පරීක්ෂණ නිලධරයකු විසින් ඒ 15 වෛදා පරීක්ෂණය හෝ විමර්ශනය හෝ පරීක්ෂණය සිදු කරනු ලබන බවට සහතික කිරීම සඳහා සියලු පුයත්නයන් දැරීම රජයේ කාර්යය විය යුතු ය.
 - 4. යම් අපරාධයක වින්දිතයකු විසින් ඉල්ලීමක් කිරීමේ දී-
- (අ) (i) මේ පනත යටතේ ඒ අපරාධයක වින්දිතයාට ලබා 20 ගත හැකි ආරක්ෂක පියවර පිළිබඳව;
 - (ii) ඒ අපරාධයක වින්දිතයා අත්විඳ ඇති යම් හිංසාවක් පිළිබඳ තොරතුරු ලබ සඳහා සහන සලස්වා ගැනීමට පවතින දිලික්තමය ගැනීමට ඔහුට පුතිකර්ම ඇතුළු නෛතික පුතිකර්ම පිළිබඳව; සහ ඇති
 - (iii) නෛතික සහන ලබාගැනීම සඳහා නඩු කටයුතු පවරනු ලැබිය යුතු කාලසීමා පිළිබඳව,

අධිකාරිය හෝ ආරක්ෂක කොට්ඨාසය හෝ යම් නීතිය බලාත්මක කිරීමේ අධිකාරියක් මගින් දැනුම්වත් වීම සඳහා; සහ

(ආ) ඒ අපරාධයක වින්දිතයාට සිදු වී ඇති යම් හානියක් සඳහා පුතිකාර ලබා ගැනීමට ඇති වෛදා සේවා,

අපරාධයක වින්දිතයකුට ලබාගත හැකි සහාය, ආරක්ෂාව සහ පුතිකර්ම පිළිබඳ තොරතුරු ලබා ගැනීමට ඔහුට ඇති අයිතිවාසිකම

සමාජ සේවා සහ වෙනත් සහාය පිළිබඳව සහ ඒ අපරාධයක වින්දිතයාට සහාය වීම සඳහා ඇති යම් පහසුකම් පිළිබඳව අධිකාරිය හෝ ආරක්ෂක කොට්ඨාසය මගින් දැනුම්වත් වීම සඳහා,

- 5 අයිතිවාසිකම ඒ අපරාධයක වින්දිතයාට තිබිය යුතු ය.
 - 5. (1) අපරාධයක වින්දිතයකුට-

- (අ) මේ පනත යටතේ වරදක් සංස්ථාපනය කරන්නා වූ _{සම්බන්ධයෙන්} යම් කිුිිියාවක් සම්බන්ධයෙන් මේ පනතේ විධිවිධාන අපරාධයක සලස්වා ඇති ආකාරයට, පැමිණිල්ලක් කිරීමට හෝ ^{වින්දිතයකුට} ඇති පැමිණිල්ලක් කරනු ලැබීම සඳහා කටයුතු සැලැස්වීමට අයිතිවාසිකම සහ ඒ පැමිණිල්ල වාර්තාගත කරවා ගැනීමට සහ නීතියට අනුව විමර්ශනය කරවා ගැනීමට;
- පැමිණිලි, පරීක්ෂණ.
- (ආ) සිදු කරගෙන යනු ලබන යම් විමර්ශනයකට හෝ පරීක්ෂණයකට අගතියක් නොවන පරිදි තමා විසින් ම හෝ නීතීඥවරයකු මගින්, විමර්ශන අධිකාරිය හෝ 15 පරීක්ෂණ අධිකාරිය වෙත නියෝජනයන් සිදු කිරීමට සහ සාධාරණ කාලසීමාවක් ඇතුළත පුතිචාරයක් ලබා ගැනීමට;
- (ඇ) පැමිණිල්ලට අගතියක් නොවන පරිදි සහ මේ පනතේ 20 විධිවිධානවලට අනුකුලව, අධිකරණයක් හෝ කොමිෂන් සභාවක් ඉදිරියෙහි ඇති යම් නඩු කටයුතුවල ඕනෑම අවස්ථාවක දී නීතීඥවරයකු මගින් පෙනී සිටීමට;
 - (ඈ) අවශා වන්නේ නම්, රජයෙන් නීති ආධාර ලබා දෙන ලෙසට ඉල්ලීමක් කිරීමට;
- 25 (ඉ) වරද සිදු කරනු ලැබූ තැනැත්තා වරදකරු කිරීමෙන් පසුව සහ දඬුවම තීරණය කිරීමට පෙරාතුව, 8 වන වගන්තියට අනුකූලව වින්දිත බලපෑමේ පුකාශයක් පෞද්ගලිකව හෝ නීතීඥවරයකු මගින් අධිකරණයට හෝ කොමිෂන් සභාවට ඉදිරිපත් කිරීමට;

5

10

15

20

25

- (ඊ) වරදකට වරදකරු කරනු ලැබූ යම් තැනැත්තකට සමාවක් පුදානය කිරීම හෝ ඒ තැනැත්තාට පනවන ලද දඬුවමක් ලිහිල් කිරීම පිළිබඳව යම් බලයලත් තැනැත්තකු විසින් සලකා බලන අවස්ථාවක දී, ඒ පිළිබඳ දැන්වීමක් ලැබීමට සහ සිදු කරන ලද ඒ වරද ඒ අපරාධයක වින්දිතයාට ශාරීරිකව, චිත්තචේගීමය ලෙස, මානසිකව, මූලාමය ලෙස, වෘත්තීමය ලෙස හෝ වෙනත් යම් අයුරකින් බලපා ඇති ආකාරය පිළිබඳව එසේ සමාව පුදානය කරන හෝ දඬුවම ලිහිල් කරන තැනැත්තා වෙත අධිකාරිය මගින් කරුණු ගෙන හැර දැක්වීමට;
- (උ) විමර්ශනයේ, පරීක්ෂණයේ හෝ නඩු කටයුත්තේ යම් අවස්ථාවක දී, අදාළ වරද තමාට බලපා ඇති ආකාරය පිළිබඳව නීතීඥවරයකු මගින් හෝ ඒ අපරාධයේ වින්දිතයා විසින් හෝ ඔහු විසින් බලය දෙනු ලැබූ යම් තැනැත්තකු විසින් ලිඛිතව හෝ නීතිපතිවරයා වෙත නියෝජනයන් සිදු කිරීමට;
- (ඌ) සිදු කර ඇතැයි කියනු ලබන වරද සම්බන්ධයෙන් අධිකරණයක් හෝ කොමිෂන් සභාවක් ඉදිරියෙහි ඇති යම් නඩු කටයුතුවලට පැමිණීමට සහ සහභාගී වීමට පහසුකම් සලසනු ලබන යම් අදාළ තොරතුරු සහ සහාය අධිකාරියෙන් ලබාගැනීමට; සහ
- (එ) යම් සිවිල් හෝ අපරාධමය, අධිකරණමය හෝ අර්ධ අධිකරණමය නඩු කටයුත්තක දී, අපරාධයක වින්දිතයකු විසින් වෙනත් සාක්ෂිවලට කන්දීම ඒ අපරාධයක වින්දිතයාගේ ඉදිරි සාක්ෂිවලට සැලකිය යුතු බලපෑමක් ඇති කළ හැකි බවට හෝ ඒ නඩු කටයුතුවල ඇතැම් කොටස් විභාගයට ගනු ලබන කාලය තුළ දී ඒ අපරාධයක වින්දිතයා පැමිණ සිටීම බැහැර කිරීමෙන් පමණක් යුක්තිය නිසි ලෙස සුරක්ෂිත කළ හැකි බවට වාර්තාගත කරනු ලැබිය යුතු හේතු මත අධිකරණය, කොමිෂන් සභාව හෝ වෙනත් විනිශ්චය සභාවක් තීරණය කරන්නේ නම් මිස, ලසු නොවන නඩු විභාග,

නඩු විභාග, අභියාචනා සහ යම් පුතිශෝධන ඉල්ලීම් ඇතුළුව, වරදකට අදාළ වන යම් අධිකරණමය හෝ අර්ධ අධිකරණමය නඩු කටයුතුවල දී පැමිණ සිටීමට,

අයිතිවාසිකම තිබිය යුතු ය.

10

15

20

30

- 5 (2) යම් අපරාධයක වින්දිතයකු විසින් ඉල්ලීමක් කිරීමේ දී-
 - (අ) අදාළ පොලිස් ස්ථානයේ ස්ථානාධිපතිවරයා මගින් හෝ සිදු කර ඇතැයි කියනු ලබන වරද පිළිබඳව වීමර්ශනය හෝ පරීක්ෂණය සිදු කරනු ලබන වෙනත් අධිකාරිය මගින්, වීමර්ශනයේ හෝ පරීක්ෂණයේ පුගතිය පිළිබඳව දැනුම්වත් වීම සඳහා:

එසේ වුව ද, ඒ තොරතුරු නිදහස් කිරීම සාධාරණ හේතු මත අත්හිටුවනු ලැබිය හැකි ය;

- (ආ) අවස්ථාවෝචිත පරිදි, අදාළ පොලිස් ස්ථානයේ ස්ථානාධිපතිවරයා, සිදු කර ඇතැයි කියනු ලබන වරද පිළිබඳව විමර්ශනය හෝ පරීක්ෂණය සිදු කරනු ලබන වෙනත් අධිකාරිය, නීතිපතිවරයා හෝ අදාළ අධිකරණයේ රෙජිස්ථුාර්වරයා මගින්, සිදු කර ඇතැයි කියනු ලබන වරදට අදාළ නඩුව විභාග කිරීම සඳහා නියම කර ඇති දින හෝ අධිකරණ කටයුතුවල පුගතිය හෝ අධිකරණ කටයුතු අවසන් කිරීම සහ ඒ අධිකරණ කටයුතුවලට අදාළව අපරාධයක වින්දිතයාගේ අයිතිවාසිකම් සහ හිමිකම් පිළිබඳව දැනුම්වත් වීම සඳහා;
- (ඇ) අවස්ථාවෝචිත පරිදි, අදාළ පොලිස් ස්ථානයේ
 25 ස්ථානාධිපතිවරයා, සිදු කර ඇතැයි කියනු ලබන වරද
 පිළිබඳව විමර්ශනය හෝ පරීක්ෂණය සිදු කරනු ලබන
 වෙනත් අධිකාරීය, නීතිපතිවරයා, අදාළ අධිකරණයේ
 රෙජිස්ටුාර්වරයා හෝ බන්ධනාගාර අධිකාරීවරයා මගින්-
 - (i) සැකකරු ඇප මත මුදා හැරීම හෝ නිදහස් කිරීම;

- 8 අපරාධයක වින්දිතයන් සහ සාක්ෂිකරුවන් හට සහාය දීමේ සහ ආරක්ෂා කිරීමේ
 - (ii) වූදිතයාට එරෙහිව අපරාධ නඩු කටයුතු ගොනු කිරීම;
 - (iii) අවස්ථාවෝචිත පරිදි, සැකකරු හෝ මූදිතයා වරදකරු කිරීම, නිදොස් කොට නිදහස් කිරීම, නිදහස් කිරීම හෝ ඔහුට දණ්ඩන නියම කිරීම, හෝ
 - (iv) සැකකරු හෝ වරදකරු කරනු ලැබූ තැනැත්තා බන්ධනාගාරයෙන් මුදා හැරීම,
- යන කවර හෝ කාරණයක් සම්බන්ධයෙන් මීළඟට නඩු 10 කටයුතු සඳහා නියම කර ඇති දිනය පිළිබඳව දැනුම්වත් වීම සඳහා,

අයිතිවාසිකම ඒ අපරාධයක වින්දිතයාට තිබිය යුතු ය.

- (3) (අ) අපරාධයක වින්දිතයකු විසින්, සැකකරු හෝ චූදිතයා ඇපමත හෝ අනාාකාරයකින් මුදා හැරීමට අදාළ අධිකරණ 15 නියෝගයේ පිටපතක් ලබා ගැනීම සඳහා නියමිත ගාස්තුව සමඟ, නියමිත ආකෘතියෙන් වූ ඉල්ලීමක් ඒ අධිකරණයේ රෙජිස්ටුාර්වරයා වෙත කරනු ලැබිය හැකි ය.
- (ආ) (ආ) වන ඡේදය යටතේ ඉල්ලීමක් ලැබුණු විට අධිකරණයේ රෙජිස්ටුාර්වරයා විසින් ඒ ඉල්ලීම සම්බන්ධයෙන් කඩිනමින් කටයුතු 20 කරනු ලැබිය යුතු ය.
- (4) (1) වන උපවගත්තියේ (ඊ) වන ඡේදයේ සඳහන් සමාවක් පුදානය කිරීම හෝ දඬුවමක් ලිහිල් කිරීම පිළිබඳව සලකා බලන බලයලත් තැනැත්තා ජනාධිපතිවරයා වන අවස්ථාවක දී, ඒ කරුණ පිළිබඳව අපරාධයක වින්දිතයාට දැනුම් දීමේ කාර්යය සඳහා ඒ 25 කරුණ අධිකාරියට දැන්වීමේ වගකීම ජනාධිපතිවරයාගේ ලේකම්වරයා වෙත තිබිය යුතු අතර, ඒ බලයලත් තැනැත්තා පළාතක ආණ්ඩුකාරවරයාගේ ලේකම්වරයා වෙත තිබිය යුතු අතර, ඒ වගකීම ඒ පළාතේ ආණ්ඩුකාරවරයාගේ ලේකම්වරයා වෙත තිබිය යුතු ය.

6. (1) අපරාධයක වින්දිතයකුට හෝ අපරාධයක වින්දිතයකු ඇතැම වෙනුවෙන් වෙනත් තැනැත්තකුට, සිදු කර ඇතැයි කියනු ලබන ලිවපත් වරද පිළිබඳව වන විමර්ශනය, පරීක්ෂණය හෝ නඩු විභාගය ලබාගැනීම සම්බන්ධයෙන් යම් අධිකරණයක හෝ කොමිෂන් සභාවක ගොනු ^{සඳහා} 5 කර ඇති පහත දැක්වෙන ලේඛනවල සහතික කරන ලද පිටපත් _{වින්දිහයකුට} ලබා ගැනීම සඳහා ඒ අධිකරණය හෝ කොමිෂන් සභාව වෙත ඇති නියමිත ගාස්තුව ගෙවීම මත නියමිත ආකෘතියෙන් වූ ඉල්ලීමක් ^{අයිකිවාසිකම} කිරීමට අයිතිවාසිකම තිබිය යුතු ය:-

- (අ) මරණයකට හේතුව දැක්වෙන ආකෘති පතුය;
- 10 (ආ) පශ්චාත් මරණ පරීක්ෂණ වාර්තාව;
 - (ඇ) අධිකරණ වෛදා වාර්තාව;
 - (ඈ) ඇඟිලි සලකුණු පිළිබඳ රෙජිස්ටුාර්වරයාගේ වාර්තාව;
 - (ඉ) රජයේ රස පරීක්ෂකවරයාගේ වාර්තාව; හෝ
- (ඊ) ඒ අපරාධයක වින්දිතයාට පුයෝජනවත් විය හැකි වෙනත් 15 යම් වාර්තාවක්.
 - (2) (1) වන උපවගන්තියේ (ඇ), (ඉ) හෝ (ඊ) ඡේදයේ සඳහන් යම් වාර්තාවක පිටපතක් ලබා ගැනීම සඳහා ඉල්ලීමක් කරනු ලබන අවස්ථාවක දී ඒ පිළිබඳ දැන්වීමක් නීතිපතිවරයා වෙත ද කරනු ලැබිය යුතු ය.
- 20 (3) (1) වන උපවගන්තිය යටතේ ඉල්ලීමක් යම් අධිකරණයක් හෝ කොමිෂන් සභාවක් වෙත ලැබුණු අවස්ථථාවක දී-
 - (අ) අපරාධයක වින්දිතයා විසින් ඒ ආකෘති පතුයේ හෝ වාර්තාවේ අවශාතාවය ඒ අධිකරණය හෝ කොමිෂන් සභාව සෑහීමට පත්වන පරිදි ඔප්පු කරන්නේ නම්, ඒ අධිකරණය හෝ කොමිෂන් සභාව විසින් ඒ ආකෘති පතුය හෝ වාර්තාව නිකුත් කරනු ලැබිය යුතු ය;

- 10 අපරාධයක වින්දිතයන් සහ සාක්ෂිකරුවන් හට සහාය දීමේ සහ ආරක්ෂා කිරීමේ
 - (ආ) ඒ ආකෘති පතුය හෝ වාර්තාව නිකුත් කිරීමෙන් දැනට පවත්තා යම් විමර්ශනයකට, පරීක්ෂණයකට, නඩු විභාගයකට හෝ නඩු කටයුත්තකට අගතියක් සිදු විය හැකි බවට ඒ අධිකරණයේ හෝ කොමිෂන් සභාවේ මතය වන්නේ නම්, ඒ අධිකරණය හෝ කොමිෂන් සභාව විසින් ඒ ආකෘති පතුය හෝ වාර්තාව නිකුත් නොකළ යුතු ය.
- (4) (1) වන උපවගන්තියේ නිශ්චිතව සඳහන් යම් ආකෘති පතුයක් හෝ වාර්තාවක් ලබාගැනීමට ඇති අවශාතාවය ඔප්පු කිරීමේ භාරය ඒ ඉල්ලීම කරනු ලබන තැනැත්තා කෙරෙහි පැවතිය යුතු ය.
- 7. (1) (අ) සිදු කර ඇතැයි කියනු ලබන වරද; සහ 10

5

මූලෳ සහායක් ලබාගැනීමට

- (ආ) ඒ වරදට අදාළව අධිකරණයක් හෝ කොමිෂන් ^{අපරාධයක} වින්දිහයකුට සභාවක් ඉදිරියෙහි යම් නඩු කටයුත්තකට සහභාගි _{ඇති හිමිකම්}
- හේතුවෙන් දැරීමට සිදු වූ වියදම් සලකා බැලීමේ දී, පවත්නා මූලා 15 පහසුකම් පුමාණය අනුව, අධිකාරියෙන් සාධාරණ මූලා සහායක් ඉල්ලා සිටීමට සහ ලබා ගැනීමට අපරාධයක වින්දිතයකුට හිමිකම තිබිය යුතු ය.
- (2) අපරාධයක වින්දිතයකු වීමේ පුතිඵලයක් වශයෙන් තමාට අත්විඳීමට සිදු වූ යම් හානියක් සම්බන්ධයෙන් සුදුසු වෛදා සේවා, 20 ඖෂධ සහ වෙනත් වෛදා පහසුකම් ඇතුළුව යම් වෛදා පුතිකාර හෝ මානසිකමය හෝ සමාජයීය සහාය රජයෙන් ඉල්ලා සිටීමට සහ ලබා ගැනීමට අපරාධයක වින්දිතයකුට හිමිකම තිබිය යුතු ය.
- (3) පුජා මූලික සංවිධාන ද ඇතුළු යම් මාර්ගයක් හරහා අවශා කරන උපදේශන හෝ පුනරුත්ථාපන සේවා රජයෙන් ඉල්ලා සිටීමට 25 සහ ලබා ගැනීමට අපරාධයක වින්දිතයකුට හිමිකම තිබිය යුතු ය.
- (4) (2) වන හෝ (3) වන උපවගන්තිය යටතේ යම් පුතිකාර, සේවා, පහසුකම් හෝ සහාය සඳහා වන ඉල්ලීමක් නියම කරනු ලැබිය හැකි ආකාරයෙන් අධිකාරිය වෙත කරනු ලැබිය හැකි අතර, අධිකාරිය විසින් ඒ ඉල්ලීම අනුව කිුිිියා කොට සුදුසු පුතිකාර, සේවා, 30 පහසුකම් හෝ සහාය කඩිනම් අයුරින් ඒ අපරාධයක වින්දිතයාට ලබා දීමට කටයුතු සැලැස්විය යුතු ය.

(5) මේ වගන්තිය යටතේ කරන ලද යම් ඉල්ලීමක් සම්බන්ධයෙන් මේ පනතේ 67 වන වගන්තිය යටතේ තාවකාලික මුදල් පුදානයක් ලබා දීමට අධිකාරිය විසින් සලකා බලනු ලැබිය හැකි ය.

8. (1) සිදු කර අතැයි කියනු ලබන වරද, යම් අපරාධයක වින්දිත 5 වින්දිතයකුට ශාරීරිකව, චිත්තවේගීමය ලෙස, මානසිකව, මූලෳමය ^{බලපෑමේ} ලෙස, වෘත්තීමය ලෙස හෝ වෙනත් යම් අයුරකින් බලපා ඇති ^{පුකාශය} ආකාරය විස්තර කිරීම සඳහා අධිකරණය හෝ කොමිෂන් සභාව වෙත (මේ පනතේ "වින්දිත බලපෑමේ පුකාශය" යනුවෙන් සඳහන් කරනු ලබන) පුකාශයක් ලිඛිතව ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා ඒ අපරාධයක 10 වින්දිතයාට අයිතිවාසිකම තිබිය යුතු ය.

- (2) අධිකරණයට හෝ කොමිෂන් සභාවට පිළිගත හැකි යම් හේතුවක් මත ඒ වින්දිත බලපෑමේ පුකාශය ඉදිරිපත් කිරීමට යම් අපරාධයක වින්දිතයකුට නොහැකි වන හෝ යම් අපරාධයක වින්දිතයකු අපොහොසත් වන අවස්ථාවක දී, අධිකරණය හෝ 15 කොමිෂන් සභාව විසින් අවසර දිය හැකි පරිදි, ඒ අපරාධයක වින්දිතයා වෙනුවෙන් වෙනත් යම් තැනැත්තකුට ඒ පුකාශය සිදු කරනු ලැබිය හැකි ය.
 - (3) වින්දිත බලපෑමේ පුකාශය-
 - (අ) වින්දිත පෞද්ගලික පුකාශයකින්; සහ
- (ආ) වින්දිත බලපෑමේ වාර්තාවකින්, 20

සමන්විත විය යුතු ය.

- (4) (3) වන උපවගන්තියේ (අ) වන ඡේදයේ සඳහන් වින්දිත පෞද්ගලික පුකාශයක-
- (අ) අපරාධයක වින්දිතයා කෙරෙහි වූ වරදේ ශාරීරිකමය, 25 චිත්තවේගීමය, මානසිකමය, මූලාවෙය, වෘත්තීමය හෝ වෙනත් බලපෑම දක්වනු ලැබිය යුතු ය;
- (ආ) අදාළ වන අවස්ථාවල දී, අපරාධයක වින්දිතයාගේ වයස, ස්තීපුරුෂ භාවය, ජනවර්ගය, ආගමික විශ්වාසය, ආගම, ලිංගිකත්වය හෝ ආබාධිතබව යන කරුණු මගින් වරද 30 සිදු කිරීමට පෙළඹවීමක් සිදු වී ඇත්ද යන්න පිළිබඳ පුකාශයක් අන්තර්ගත කරනු ලැබිය හැකි ය;

- 12 අපරාධයක වින්දිතයන් සහ සාක්ෂිකරුවන් හට සහාය දීමේ සහ ආරක්ෂා කිරීමේ
 - (ඇ) මේ පනතේ විධිවිධාන සලසා ඇති ආකාරයෙන් අපරාධයක වින්දිතයා වන්දි මුදල් ලබාගැනීමට බලාපොරොත්තු වන්නේ ද යන්න හෝ ඔහුට යම් සහායක් අවශා වන්නේ ද යන්න පිළිබඳව සඳහන් කරනු ලැබිය හැකි ය.
- 5 (5) (3) වන උපවගන්තියේ (අා) වන ඡේදයේ සඳහන් වින්දිත බලපෑමේ වාර්තාවක් වෛදා විශේෂඥයකු හෝ මනෝ වෛදාව විශේෂඥයකු විසින් නිකුත් කරන ලද වාර්තාවක් විය යුතු අතර, එහි-
- (අ) අපරාධයක වින්දිතයා කෙරෙහි වූ වරදේ චෛතසිකමය 10 කම්පනයේ බලපෑම පිළිබඳ මතයක් අන්තර්ගත විය යුතු ය; සහ
 - (ආ) අපරාධයක වින්දිතයා කෙරෙහි වූ වරදේ බලපෑමට ආනුෂංගිකව, අපරාධයක වින්දිතයාගේ අවශාතා තක්සේරුව පිළිබඳ වාර්තාවක් අන්තර්ගත විය යුතු ය.
- 15 (6) අධිකරණයකට හෝ කොමිෂන් සභාවකට අපරාධයක වින්දිතයකු විසින් හෝ ඔහු වෙනුවෙන් වෙනත් යම් තැනැත්තකු විසින් කරන ලද වින්දිත පෞද්ගලික පුකාශයක් සහ වින්දිත බලපෑමේ වාර්තාවක් විත්ති පාර්ශ්වයට ලබා දිය යුතු අතර, ඒ අධිකරණය හෝ කොමිෂන් සභාව ඉදිරියෙහි වන යම් නඩු කටයුත්තක දී සාක්ෂි 20 දීම සඳහා ඒ අපරාධයක වින්දිතයා හෝ ඒ පුකාශය කරනු ලබන වෙනත් තැනැත්තා හෝ ඒ වින්දිත බලපෑමේ වාර්තාව නිකුත් කරන ලද වෛදා විශේෂඥයා හෝ මනෝ වෛදා විශේෂඥයා කැඳවනු ලැබිය හැකි ය.
- (7) අධිකරණයක් හෝ කොමිෂන් සභාවක් විසින්, නඩු කටයුතුවල 25 ඕනෑම අවස්ථාවක දී, විත්ති පාර්ශ්වය වෙත දැන්වීමක් කොට, ඒ අපරාධයක වින්දිතයාගෙන් හෝ ඒ අපරාධයක වින්දිතයා වෙනුවෙන් වෙනත් යම් තැනැත්තකුගෙන් වින්දිත බලපෑමේ පුකාශයක් කැඳවිය හැකි අතර, එවිට ඒ වින්දිත බලපෑමේ පුකාශය සම්බන්ධයෙන් (6) වන උපවගන්තියේ විධිවිධාන අදාළ විය යුතු ය.

9. (1) සාක්ෂිකරුවකුට, සෑම අවස්ථානුගත කරුණක දී ම සාක්ෂිකරුවකුගේ සාධාරණව ද, ඒ සාක්ෂිකරුගේ අභිමානයට සහ පෞද්ගලිකත්වයට ^{අයිතිවාසිකම්} ගෞරවතීය වන ලෙස ද සෑම විට ම සලකනු ලැබිය යුතු ය.

- (2) සෑම සාක්ෂිකරුවකුට ම ආරක්ෂාව සඳහා හිමිකම ඇති 5 අතර, ඒ ආරක්ෂාව සැපයීම රජයේ කාර්යය විය යුතු ය.
- (3) (අ) සිදු කර ඇතැයි කියනු ලබන වරදකට හෝ යම් මූලික අයිතිවාසිකමක් උල්ලංඝනය කිරීමකට හෝ අයි.සී.සී.පී.ආර් පනත යටතේ පුදානය කරන ලද යම් අයිතිවාසිකමක් කඩකිරීමකට අදාළව යම් අධිකරණයකට, කොමිෂන් සභාවකට හෝ නීතිය බලාත්මක 10 කිරීමේ අධිකාරියකට නිදහසේ සහ ස්වේච්ඡාවෙන් යම් තොරතුරක් සැපයීමට හෝ පුකාශයක් සිදු කිරීමට සාක්ෂිකරුවකුට හිමිකම තිබිය යුතු ය.
- (ආ) සාක්ෂි පිළිබඳ නීතිවල විධිවිධානවලට යටත්ව සහ අධිකරණයක මහා් මකාමිෂන් සභාවක අභිමතය පරිදි 15 සාක්ෂිකරුවකුට සිතාසියක් භාරදීමට යටත්ව, නිදහසේ සහ ස්වේච්ඡාවෙන් යම් අධිකරණයක් හෝ කොමිෂන් සභාවක් ඉදිරියෙහි සාක්ෂි දීමට සාක්ෂිකරුවකුට හිමිකම තිබිය යුතු ය.
- (4) යම් විමර්ශනයකට හෝ පරීක්ෂණයකට පෙර හෝ යම් විමර්ශනයක් හෝ පරීක්ෂණයක් පවතින අතරතුර දී හෝ යම් 20 අධිකරණයක හෝ කොමිෂන් සභාවක නඩු කටයුතු කරගෙන යන අතරතුර දී, යම් සාක්ෂිකරුවකු ඊට සහභාගී වීම අවශා වන අවස්ථාවක දී, ඒ සාක්ෂිකරු හිරිහැරයකට, බියගැන්වීමකට, බල කිරීමකට හෝ මේ පනතේ දක්වා ඇති ඔහුගේ අයිතිවාසිකම් හා හිමිකම් උල්ලංඝනය වන ආකාරයක සැලකීමකට ලක් කරනු 25 නොලැබිය යුතු ය.
 - (5) යම් තැනැත්තකු විසින් යම් වරදක් සිදු කිරීමකට හෝ යම් මුලික අයිතිවාසිකමක් උල්ලංඝනය කිරීමකට හෝ අයි.සී.සී.පී.ආර්. පනත යටතේ පුදානය කරන ලද යම් අයිතිවාසිකමක් කඩකිරීමකට අදාළව යම් සාක්ෂිකරුවකු විසින්-
- 30 (අ) යම් තොරතුරු හෝ සන්නිවේදන සැපයීමේ හෝ පැමිණිල්ලක් ඉදිරිපත් කිරීමේ;

- 14 අපරාධයක වින්දිතයන් සහ සාක්ෂිකරුවන් හට සහාය දීමේ සහ ආරක්ෂා කිරීමේ
 - (ආ) විමර්ශනයක් හෝ පරීක්ෂණයක් අතරතුර දී යම් නීතිය බලාත්මක කිරීමේ අධිකාරියකට පුකාශයක් සිදු කිරීමේ හෝ දිවුරුම් පුකාශයක් ඉදිරිපත් කිරීමේ;
- (ඇ) යම් අධිකරණයක දී හෝ යම් කොමිෂන් සභාවක් ඉදිරියෙහි යම් සාක්ෂි සැපයීමේ හෝ යම් සාක්ෂි ලබා දීමේ;
 - (ඈ) ඔහු රජයේ නිලධරයකු වශයෙන්, යුක්තිය පසිඳලීමේ දී කවර හෝ ආකාරයකින් සම්බන්ධ වීමේ; හෝ
 - (ඉ) නඩු කටයුතු පැවරීමේ,
- 10 පුතිඵලයක් ලෙස ඒ සාක්ෂිකරු හට සිදුවන හෝ සිදුවිය හැකි යම් හානියකට, තර්ජනයකට, බියගැන්වීමකට, පළිගැනීමකට හෝ පුතිපුහාරයකට එරෙහිව ආරක්ෂාව ලබා ගැනීමට ඒ සාක්ෂිකරුට හිමිකම තිබිය යුතු ය.
- 10. (1) අපරාධයක වින්දිතයකු හෝ සාක්ෂිකරුවකු විසින් හෝ අපරාධයක 15 අපරාධයක වින්දිතයකු හෝ සාක්ෂිකරුවකු වෙනුවෙන් වෙනත් යම් වින්දිතයන්ගේ තැනැත්තකු විසින්, මේ පනතේ මේ කොටසේ නිශ්චිතව සඳහන් සාක්ෂිකරුවන්ගේ යම් අයිතිවාසිකමක් හෝ හිමිකමක් උල්ලංඝනය කරන ලදැයි හෝ අයිතිවාසිකම් අහිමි කරන ලදැයි නැතහොත් උල්ලංඝනය කිරීමට හෝ අහිමි කිරීමට _{කිරීම} හෝ අතාහසන්නව ඇතැයි වන පැමිණිල්ලක් ඒ උල්ලංඝනය කිරීමේ සිමිකම් අසිමි 20 හෝ අහිමි කිරීමේ නැතහොත් උල්ලංඝනය කිරීමට හෝ අහිමි කිරීමට ${}^{\hat{m}}$ රීම පිළිබඳව අතාහසන්න වීමේ දින සිට දින තිහක් ඇතුළත අධිකාරිය වෙත ^{පැමිණිලි කිරීම} වාචිකව හෝ ලිඛිතව කරනු ලැබිය හැකි ය.

- (2) (1) වන උපවගන්තිය යටතේ වූ පැමිණිල්ලක් වාචිකව කරනු ලැබ ඇති අවස්ථාවක දී, ඒ පැමිණිල්ල ලද නිලධරයා විසින් වහාම 25 එය ලිඛිතව වාර්තා ගත කරනු ලැබිය යුතු ය.
 - (3) (1) වන උපවගන්තිය යටතේ අධිකාරිය වෙත ලැබුණු යම් පැමිණිල්ලක් විමර්ශනය කිරීම හෝ ඒ පිළිබඳව පරීක්ෂණය කිරීම සඳහා අදාළ වන කාර්ය පටිපාටිය මේ පනතේ පළමුවන උපලේඛනයේ නිශ්චිතව සඳහන් කර ඇති පරිදි විය යුතු ය.

11. මේ පනතේ මේ කොටසේ දක්වා ඇති අපරාධයක අපරාධයක වින්දිතයන්ගේ සහ සාක්ෂිකරුවන්ගේ අයිතිවාසිකම් සහ හිමිකම් වීන්දිතයන්ගේ පිළිගැනීම, ආරක්ෂා කිරීම සහ පුවර්ධනය කිරීම සෑම අධිකරණ සාක්ෂිකරුවන්ගේ නිලධරයකුගේ ම සහ සන්නද්ධ හමුදාවල සහ පොලිස් බලකායේ අයිතිවාසිකම්වලට 5 සෑම සාමාජිකයකුගේ ම ඇතුළුව සෑම රජයේ නිලධරයකුගේ ම ගරුකිරීම කාර්යය විය යුතු ය.

සඳහා රජයේ නිලධරයන් සතු කාර්යය

12. මේ පනතේ මේ කොටසේ සඳහන් කිසිවක් මගින් -

අයිතිවාසිකම්වල සහ හිමිකම්වල

- (අ) මේ පනතේ මේ කොටසේ සඳහන් අපරාධයක සහ වින්දිතයන්ගේ සාක්ෂිකරුවන්ගේ අයිතිවාසිකම්වලට සහ හිමිකම්වලට අදාළව නිශ්චිත 10 වියදම් දැරීම සඳහා රජයේ අධිකාරියකට නියම කිරීමට යම් තැනැත්තකුට අයිතිවාසිකමක් ලබා දෙන ලෙස; නෝ
- (ආ) මේ පනතේ මේ කොටසේ සඳහන් අපරාධයක 15 වින්දිතයන්ගේ සහ සාක්ෂිකරුවන්ගේ අයිතිවාසිකම්වලට සහ හිමිකම්වලට අදාළව වියදම් දැරීම සඳහා රජයේ අධිකාරියකට නියම කරන ලෙස,

තේරුම් තොගත යුතු ය.

13. (1) අධිකාරිය විසින් නිශ්චය කරනු ලැබිය හැකි යම් වින්දිතයන්ගේ 20 ආකෘතියකින් සහ අපරාධයක වින්දිතයන් පිළිබඳ යම් තොරතුරු $^{\circ}$ තොරතුරු ඇතුළත් කරමින් "වින්දිතයන්ගේ තොරතුරු ලේඛනය" යනුවෙන් හඳුන්වනු ලබන ලේඛනයක් අධිකාරිය විසින් පවත්වා ගෙන යනු ලැබිය යුතු ය.

- (2) (1) වන උපවගන්තියේ සඳහන් තොරතුරු සපයමින්, තමා 25 විසින් ම හෝ නීතිඥවරයකු මගින් කරනු ලබන ඉල්ලීමක් මත, වින්දිතයන්ගේ තොරතුරු ලේඛනයෙහි තමා ලියාපදිංචි කරන ලෙස අපරාධයක වින්දිතයකු විසින් අධිකාරියෙන් ඉල්ලා සිටිය හැකි ය.
 - (3) වින්දිතයන්ගේ තොරතුරු ලේඛනයෙහි ලියාපදිංචි වීමෙන් පසුව, අධිකාරිය වෙත කරනු ලබන ඉල්ලීමක් මත, වරදකරු

සම්බන්ධයෙන් පහත සඳහන් ඕනෑම කාරණයක් පිළිබඳව තොරතුරු අධිකාරියෙන් ලබා ගැනීමට අපරාධයක වින්දිතයකුට හිමිකම තිබිය යුතු ය:-

- (අ) වරදකරුට පනවනු ලැබූ දඬුවම පිළිබඳව;
- 5 (ආ) වරදකරු අත්අඩංගුවෙන් පැන යාමේ සහ යළි අල්ලා ගැනීමේ යම් සිදුවීමක් ඇතොත් ඒ පිළිබඳව;
 - (ඇ) වරදකරු අත්අඩංගුවෙන් නිදහස් කිරීමට නියමිත දිනයන් පිළිබඳව; හෝ
- (අෑ) වරදකරු, වරදකරු කිරීමට සහ ඔහුට දඬුවම් ලබා දීමට 10 එරෙහිව වූ අභියාචනා ඇතොත් ඒ පිළිබඳව.
 - (4) අපරාධයක චිත්දිතයකු විසිත් (3) වන උපවගත්තිය යටතේ ඉල්ලා සිටින ලද තොරතුරු අපුමාදව, ලිඛිතව ලබා දීම අධිකාරියේ කාර්යය විය යුතු ය.
- (5) අධිකාරිය, වින්දිතයන්ගේ තොරතුරු ලේඛනයෙහි ඇතුළත් 15 අපරාධයක වින්දිතයන් සහ සාක්ෂිකරුවන් පිළිබඳ තොරතුරු සම්බන්ධයෙන් රහසාභාවය ආරක්ෂා කළ යුතු අතර, නීතිය මගින් නියම කර ඇති ආකාරයට හැර ඒ යම් තොරතුරක් හුවමාරු කරනු නොලැබිය යුතු ය.

III වන කොටස

- 20 අපරාධයක වින්දිතයන්ට සහ සාක්ෂිකරුවන්ට එරෙහි වැරදි
 - 14. යම් තැනැත්තකු විසින්-

25

අපරාධයක වින්දිතයකු හෝ සාක්ෂිකරුවකු බියගැන්වීම

- (අ) යම් අපරාධයක වින්දිතයකු හෝ සාක්ෂිකරුවකු තැති සාක්ෂිකරුවකු ගැන්වීමේ; බියගැන්වීම
- (ආ) (i) ඒ තැනැත්තාට එරෙහිව නීතිය බලාත්මක කිරීමේ අධිකාරියකට පැමිණිල්ලක් ඉදිරිපත් කිරීමෙන්; හෝ

(ii) ඒ තැනැත්තාට එරෙහිව යම් අධිකරණ හෝ අර්ධ අධිකරණ නඩු කටයුත්තක දී සාක්ෂි දීමෙන්,

යම් අපරාධයක වින්දිතයකු හෝ සාක්ෂිකරුවකු වැළැක්වීමේ; හෝ

- (ඇ) ඒ තැනැත්තාට එරෙහිව කරනු ලැබූ පැමිණිල්ලක් හෝ පවරනු ලැබූ නඩු කටයුත්තක් ඉල්ලා අස්කර ගන්නා ලෙස යම් අපරාධයක වින්දිතයකුට හෝ සාක්ෂිකරුවකුට බල කිරීමේ,
- අරමුණින් ඒ අපරාධයක වින්දිතයාගේ හෝ සාක්ෂිකරුගේ ශරීරයට, කීර්ති නාමයට හෝ දේපළවලට නැතහොත් ඒ අපරාධයක වින්දිතයාට හෝ සාක්ෂිකරුට සම්බන්ධයක් ඇති වෙනත් යම් තැනැත්තකුගේ ශරීරයට, කීර්ති නාමයට හෝ දේපළවලට හානියක් සිදු කරන බවට තර්ජනය කරනහොත් ඒ තැනැත්තා මේ පනත
 යටතේ වරදක් සිදු කරනු ලබන අතර, මහාධිකරණය විසින් වරදකරු කරනු ලැබූ විට, රුපියල් එක්ලක්ෂ පනස් දහසකට නොවැඩි දඩයකට හෝ අවුරුදු තුනකට නොවැඩි කාලයක් සඳහා දෙයාකාරයෙන් එක් ආකාරයක බන්ධනාගාරගත කිරීමකට හෝ ඒ දඩය සහ බන්ධනාගාරගත කිරීම යන දඬුවම් දෙකට ම හෝ ඒ තැනැත්තා
 යටත් විය යුතු ය. ඊට අමතරව, රුපියල් ලක්ෂ පහකට නොවැඩි වන්දි මුදලක් ගෙවන ලෙසට ද ඒ තැනැත්තාට නියම කරනු ලැබිය හැකි ය.

15. යම් තැනැත්තකු විසින්-

(අ) (i) ඒ තැනැත්තාට එරෙහිව නීතිය බලාත්මක කිරීමේ සාක්ෂිකරුවකුට අධිකාරියකට පැමිණිල්ලක් ඉදිරිපත් කිරීමෙන්, හෝ තුවාල සිදු

අපරාධයක වින්දිතයකුට හෝ සාක්ෂිකරුවකුට තුවාල සිදු නිරීම

(ii) ඒ තැනැත්තාට එරෙහිව යම් අධිකරණ හෝ අර්ධ අධිකරණ නඩු කටයුත්තක දී සාක්ෂි දීමෙන්,

යම් අපරාධයක වින්දිතයකු හෝ සාක්ෂිකරුවකු වැළැක්වීමේ;

25

- 18 අපරාධයක වින්දිතයන් සහ සාක්ෂිකරුවන් හට සහාය දීමේ සහ ආරක්ෂා කිරීමේ
 - (ආ) ඒ තැනැත්තාට එරෙහිව කරනු ලැබූ පැමිණිල්ලක් හෝ පවරනු ලැබූ නඩු කටයුත්තක් ඉල්ලා අස්කර ගන්නා ලෙස යම් අපරාධයක වින්දිතයකුට හෝ සාක්ෂිකරුවකුට බලකිරීමේ; හෝ
- 5 (ඇ) ඒ තැනැත්තාට එරෙහිව යම් අධිකරණයක දී හෝ යම් කොමිෂන් සභාවක් ඉදිරියෙහි යම් අපරාධයක වින්දිතයකු හෝ සාක්ෂිකරුවකු විසින් සිදු කරන ලද පුකාශයක් හෝ සපයන ලද සාක්ෂියක් සඳහා පුතිහිංසා කිරීමේ,
- 10 අරමුණින් ඒ අපරාධයක වින්දිතයාට හෝ සාක්ෂිකරුට ස්වේච්ඡාවෙන් තුවාල හෝ බරපතළ තුවාල සිදු කරනහොත් ඒ තැනැත්තා මේ පනත යටතේ වරදක් සිදු කරනු ලබන අතර, මහාධිකරණය විසින් වරදකරු කරනු ලැබූ විට, රුපියල් ලක්ෂ තුනකට නොවැඩි දඩයකට හෝ අවුරුදු පහකට නොවැඩි කාලයක් සඳහා දෙයාකාරයෙන් එක් අතාරයක බන්ධනාගාරගත කිරීමකට හෝ ඒ දඩය සහ බන්ධනාගාරගත කිරීම යන දඬුවම් දෙකට ම හෝ ඒ තැනැත්තා යටත් වියශුතු ය.

16. යම් තැනැත්තකු විසින්-

අපරාධයක වින්දිතයකුට හෝ සාක්ෂිකරුවකුට

- (අ) (i) ඒ තැනැත්තාට එරෙහිව නීතිය බලාත්මක කිරීමේ සාක්ෂිකරුවකුට 20 අධිකාරියකට පැමිණිල්ලක් ඉදිරිපත් කිරීමෙන්, හෝ අවහිර කිරීම
 - (ii) ඒ තැනැත්තාට එරෙහිව යම් අධිකරණ හෝ අර්ධ අධිකරණ නඩු කටයුත්තක දී සාක්ෂි දීමෙන්,
 - යම් අපරාධයක වින්දිතයකු හෝ සාක්ෂිකරුවකු වැළැක්වීමේ;
- 25 (ආ) ඒ තැනැත්තාට එරෙහිව කරනු ලැබූ පැමිණිල්ලක් හෝ පවරනු ලැබූ නඩු කටයුත්තක් ඉල්ලා අස්කර ගන්නා ලෙස යම් අපරාධයක වින්දිතයකුට හෝ සාක්ෂිකරුවකුට බලකිරීමේ; හෝ

(ඇ) ඒ තැනැත්තාට එරෙහිව යම් අධිකරණයක දී හෝ යම් කොමිෂන් සභාවක් ඉදිරියෙහි යම් අපරාධයක වින්දිතයකු හෝ සාක්ෂිකරුවකු විසින් සිදු කරන ලද පුකාශයක් හෝ සපයන ලද සාක්ෂියක් සඳහා පුතිහිංසා කිරීමේ,

අරමුණින් ඒ අපරාධයක වින්දිතයාට හෝ සාක්ෂිකරුට අයුතු ලෙස අවහිර කරතහොත් ඒ තැනැත්තා මේ පනත යටතේ වරදක් සිදු කරනු ලබන අතර, මහාධිකරණය විසින් වරදකරු කරනු ලැබූ විට, රුපියල් ලක්ෂ තුනකට නොවැඩි දඩයකට හෝ අවුරුදු පහකට 10 නොවැඩි කාලයක් සඳහා දෙයාකාරයෙන් එක් ආකාරයක බන්ධනාගාරගත කිරීමකට හෝ ඒ දඩය සහ බන්ධනාගාරගත කිරීම යන දඬුවම් දෙකට ම හෝ ඒ තැනැත්තා යටත් විය යුතු ය.

17. යම් තැනැත්තකු විසින් නීතිය බලාත්මක කිරීමේ අධිකාරියකට යම් ඒ තැනැත්තාට එරෙහිව පැමිණිල්ලක් ඉදිරිපත් කිරීමෙන් හෝ යම් ^{ස්ථානයකින්} 20මං කිරීම පිටමං කිරීම පුකාශයක් සිදු කිරීමෙන් හෝ යම් අධිකරණ හෝ අර්ධ අධිකරණ සදහා නඩු කටයුත්තක දී ඒ තැනැත්තාට එරෙහිව සාක්ෂි දීමෙන් යම් අපරාධයක අපරාධයක වින්දිතයකු හෝ සාක්ෂිකරුවකු වළක්වනු ලැබීමේ වින්දිතයකුට අරමුණින් හෝ අපරාධයක වින්දිතයකු හෝ සාක්ෂිකරුවකු විසින් ^{හෝ} ඒ තැනැත්තාට එරෙහිව නීතිය බලාත්මක කිරීමේ අධිකාරියක් වෙත බලපෑම කිරීම 20 සිදු කරන ලද පුකාශයක් හේතුවෙන් හෝ යම් අධිකරණ හෝ අර්ධ $_{
m col}$ පළඹුවීම අධිකරණ නඩු කටයුත්තක දී ඒ තැනැත්තාට එරෙහිව දෙන ලද හෝ සාක්ෂියක් හේතුවෙන් ඊට පුතිහිංසා කිරීමක් වශයෙන්-

> (අ) ඒ අපරාධයක වින්දිතයා හෝ සාක්ෂිකරු යම් ස්ථානයකින් _{සාක්ෂිකරුවකුගේ} පිටමං කිරීම සඳහා බලපෑම් කරතහොත් හෝ වංචා සහගත දේපළවලට උපකුම මගින් හෝ බලය අනිසි ලෙස යෙදීමෙන් හෝ ^{පාඩු හෝ} වෙනත් යම් නීතිවිරෝධී කුමයකින් පොලඹවනු ^{අලාභ සිදු කිරීම} ලැබුවහොත් හෝ බල කරනු ලැබුවහොත්; හෝ

(ආ) අපරාධයක වින්දිතයකුට හෝ සාක්ෂිකරුවකුට නීතානුකූල හිමිකමක් ඇති දේපළකට යම් පාඩුවක්, අලාභයක් හෝ විනාශයක් සිදු කිරීමේ අදහසින් හෝ එසේ සිදු විය හැකි බව දනිමින් ඒ දේපළවලට ඒ පාඩුව, අලාභය හෝ විනාශය සිදු කරතහොත්,

ඒ තැනැත්තා මේ පනත යටතේ වරදක් සිදු කරනු ලබන අතර, මහාධිකරණය විසින් වරදකරු කරනු ලැබූ විට, රුපියල් ලක්ෂ

අපරාධයක වින්දිතයකුගේ හෝ

5

25

තුනකට නොවැඩි දඩයකට හෝ අවුරුදු පහකට නොවැඩි කාලයක් සඳහා දෙයාකාරයෙන් එක් ආකාරයක බන්ධනාගාරගත කිරීමකට හෝ ඒ දඩය සහ බන්ධනාගාරගත කිරීම යන දඬුවම් දෙකට ම හෝ ඒ තැනැත්තා යටත් විය යුතු ය. ඊට අමතරව, ඒ තැනැත්තා විසින් 5 අපරාධයක වින්දිතයාගේ හෝ සාක්ෂිකරුගේ දේපළවලට සිදු කරන ලද පාඩුව, අලාභය හෝ විනාශය සම්බන්ධයෙන් ඔහු විසින් ගෙවිය යුතු බවට අධිකරණය විසින් නියම කරනු ලැබිය හැකි යම් වන්දියක් ද ගෙවීමට ඔහු යටත් විය යුතු ය.

18. යම් තැනැත්තකු විසින් යම් වරදක් සිදු කිරීමකට හෝ යම් සේවා 10 මූලික අයිතිවාසිකමක් උල්ලංඝනය කිරීමකට හෝ අයි.සී.සී.පී.ආර් ස්ථානයේ දී තැනැත්තකුට පනත යටතේ වූ යම් අයිතිවාසිකමක් කඩ කිරීමකට අදාළව වෙනත් හිරහැර කිරීම යම් තැනැත්තකු විසින්-

- (අ) යම් තොරතුරු සැපයීමේ හෝ පැමිණිල්ලක් ඉදිරිපත් කිරීමේ;
- 15 (ආ) යම් නීතිය බලාත්මක කිරීමේ අධිකාරියකට, අධිකරණයකට හෝ කොමිෂන් සභාවකට පුකාශයක් සිදු කිරීමේ;
 - (ඇ) යම් අධිකරණයක දී හෝ යම් කොමිෂන් සභාවක් ඉදිරියෙහි යම් සාක්ෂියක් ලබා දීමේ; හෝ
 - (ඇ) නඩු කටයුත්තක් පැවරීමේ,
- 20 පුතිඵලයක් වශයෙන්, ඒ වෙනත් තැනැත්තාට යම් හිරිහැරයක්, බලකිරීමක්, ශාරීරික හෝ මානසික වේදනාවක් හෝ ඒ වෙනත් තැනැත්තාගේ සේවා ස්ථානයේ සේවා කොන්දේසිවල අහිතකර වෙනස්කමක් සිදු කරතහොත් ඒ තැනැත්තා මේ පනත යටතේ වරදක් සිදු කරනු ලබන අතර, මහාධිකරණය විසින් වරදකරු 25 කරනු ලැබූ විට, රුපියල් ලක්ෂ තුනකට නොවැඩි දඩයකට හෝ අවුරුදු පහකට නොවැඩි කාලයක් සඳහා දෙයාකාරයෙන් එක් ආකාරයක බන්ධනාගාරගත කිරීමකට හෝ ඒ දඩය සහ බන්ධනාගාරගත කිරීම යන දඬුවම් දෙකට ම හෝ ඒ තැනැත්තා යටත් විය යුතු ය.

19. වරදක් සිදු කර ඇතැයි කියනු ලබන, සැක කරනු ලබන හෝ නඩු කටයුතු චෝදනා කරනු ලබන යම් තැනැත්තකු විසින්-

නඩු කටයුතු වැළැක්වීම ආදිය සඳහා අල්ලස් පුදානය

 (අ) ඒ වරද සිදු කිරීම සම්බන්ධයෙන් ඒ කැනැත්තාට එරෙහිව කිරීම නඩු කටයුතු පැවරීමට අදහස් කරන හෝ සූදානම් වන;
 හෝ

5

25

(ආ) යම් නීතිය බලාත්මක කිරීමේ අධිකාරියකට, අධිකරණයකට හෝ කොමිෂන් සභාවකට ඒ තැනැත්තාට එරෙහිව තොරතුරු හෝ සාක්ෂි සැපයීමට ඉඩ ඇති,

වෙනත් තැනැත්තකුට, ඒ පළමුව සඳහන් කළ තැනැත්තාට එරෙහිව නඩු කටයුතු පැවරීම හෝ සත්‍ය තොරතුරු හෝ සාක්ෂි සැපයීම වැළැක්වීමේ, අධෛර්යයට පත් කිරීමේ හෝ අවහිර කිරීමේ අරමුණින් යම් අල්ලසක් පුදානය කරතහොත්, සපයතහොත් හෝ ලබාදෙතහොත්, ඒ තැනැත්තා මේ පනත යටතේ වරදක් සිදු කරනු ලබන අතර, මහාධිකරණය විසින් වරදකරු කරනු ලැබූ විට, රුපියල් 15 ලක්ෂ තුනකට නොවැඩි දඩයකට හෝ අවුරුදු පහකට නොවැඩි කාලයක් සඳහා දෙයාකාරයෙන් එක් ආකාරයක බන්ධනාගාරගත කිරීමකට හෝ ඒ දඩය සහ බන්ධනාගාරගත කිරීම යන දඬුවම දෙකට ම හෝ ඒ තැනැත්තා යටත් විය යුතු ය.

- 20. (අ) සිදු කර ඇතැයි කියනු ලබන වරදක් පිළිබඳව තොරතුරු
 20 විමර්ශනයක් හෝ පරීක්ෂණයක් ආරම්භ කිරීමේ හෝ ^{හෙළිදරව කිරීම} පවත්වාගෙන යාමේ කාර්යය සඳහා සපයන ලද යම් තොරතුරු ලැබී ඇති;
 - (ආ) සිදු කර ඇතැයි කියනු ලබන වරදක් පිළිබඳව විමර්ශනයක් හෝ පරීක්ෂණයක් සිදු කරන අතරතුර දී යම් තොරතුරු රැස්කර ඇති; හෝ
 - (ඇ) වෙනත් තැනැත්තකුගෙන් (අ) වන හෝ (ආ) වන ඡේදයේ සඳහන් යම් තොරතුරු ලැබී ඇති,

යම් තැනැත්තකු විසින්, විශේෂයෙන් ම, අපරාධයක වින්දිතයකුගේ, සාක්ෂිකරුවකුගේ හෝ ඔත්තුකරුවකුගේ අනනානාවට අදාළ ඒ

යම් තොරතුරු හෝ එහි කොටසක් තුන්වන තැනැත්තකුට සැපයීම, නිකුත් කිරීම හෝ ලබාදීම, පුසිද්ධියට පත් කිරීම නැතහොත් අනානකාරයෙන් බෙදාහැරීම සිදු කර එමගින් ඒ අපරාධයක වින්දිතයාගේ, සාක්ෂිකරුගේ හෝ ඔත්තුකරුගේ ජීවිතය අනතුරට 5 ලක් කරතහොත්, ඒ තැනැත්තා මේ පනත යටතේ වරදක් සිදු කරනු ලබන අතර, මහාධිකරණය විසින් වරදකරු කරනු ලැබූ විට, රුපියල් ලක්ෂ තුනකට නොවැඩි දඩයකට හෝ අවුරුදු පහකට නොවැඩි කාලයක් සඳහා දෙයාකාරයෙන් එක් ආකාරයක බන්ධනාගාරගත කිරීමකට හෝ ඒ දඩය සහ බන්ධනාගාරගත කිරීම 10 යන දඬුවම් දෙකට ම හෝ ඒ තැනැත්තා යටත් විය යුතු යඃ

එසේ වුව ද, ඒ තොරතුරු සැපයීම, නිකුත් කිරීම හෝ ලබා දීම, පුසිද්ධියට පත්කිරීම නැතහොත් බෙදාහැරීම සද්භාවයෙන් සිදු කිරීම

- (i) නීතියක යම් විධිවිධානයකට හෝ නීතියෙන් නියම කරනු 15 ලැබූ කාර්ය පටිපාටියකට;
 - (ii) අධිකරණයක් විසින් කරන ලද නියෝගයකට; හෝ
 - (iii) යම් ලිඛිත නීතියක් මගින් හෝ ඒ යටතේ විධානයක් නිකුත් කිරීමට නිසි බලයලත් තැනැත්තකු විසින් නිකුත් කරන ලද විධානයකට,
- 20 අනුව හෝ අනුකූලව සිදු කිරීම වරදක් නොවිය යුතු ය.

21. අධිකාරියෙන්, ආරක්ෂක කොට්ඨාසය ඇතුළු පොලිසියෙන්, අසතා අධිකරණයකින් හෝ කොමිෂන් සභාවකින් යම් සහායක් හෝ තොරතුරු ආරක්ෂාවක් ලබා ගැනීමේ අරමුණින්, දැන දැනම අසතා තොරතුරක් සපයන හෝ අසතා යයි විශ්වාස කිරීමට සාධාරණ හේතු ඇති 25 තොරතුරක් සපයන යම් තැනැත්තකු මේ පනත යටතේ වරදක් සිදු කරනු ලබන අතර, මහාධිකරණය විසින් වරදකරු කරනු ලැබූ විට, රුපියල් ලක්ෂ පහකට නොවැඩි දඩයකට හෝ අවුරුදු හයකට නොවැඩි කාලයක් සඳහා දෙයාකාරයෙන් එක් ආකාරයක බන්ධනාගාරගත කිරීමකට හෝ ඒ දඩය සහ බන්ධනාගාරගත කිරීම 30 යන දඬුවම් දෙකට ම හෝ ඒ තැනැත්තා යටත් විය යුතු ය.

22. අ) අපරාධයක වින්දිතයකුට හෝ සාක්ෂිකරුවකුට ආරක්ෂාව ආරක්ෂාව සැපයීම භාරව සිටින හෝ ආරක්ෂාව සපයනු ලබන හෝ ආරක්ෂාව සැපයීමේ දී සහාය වන; හෝ

තැනැත්තකු විසින් තොරතුරු හෙළිදරව් කිරීම

(ආ) අපරාධයක වින්දිතයකුට හෝ සාක්ෂිකරුවකුට සපයනු ලබන ආරක්ෂාවට අදාළ වන යම් තොරතුරු 5 අනාභකාරයෙන් සන්තකයේ දරන,

යම් තැනැත්තකු විසින්, ඒ තොරතුරු වෙනත් තැනැත්තකුට සැපයීමෙන්, නිකුත් කිරීමෙන් හෝ ලබාදීමෙන් ඒ අපරාධයක වින්දිතයාගේ හෝ සාක්ෂිකරුගේ ජීවිතය අනතුරට ලක් කරතහොත් 10 ඒ තැනැත්තා මේ පනත යටතේ වරදක් සිදු කරනු ලබන අතර, මහාධිකරණය විසින් වරදකරු කරනු ලැබූ විට, රුපියල් ලක්ෂ තුනකට නොවැඩි දඩයකට හෝ අවුරුදු පහකට නොවැඩි කාලයක් සඳහා දෙයාකාරයෙන් එක් ආකාරයක බන්ධනාගාරගත කිරීමකට හෝ ඒ දඩය සහ බන්ධනාගාරගත කිරීම යන දඬුවම් දෙකට ම හෝ 15 ඒ තැනැත්තා යටත් විය යුතු ය:

එසේ වුව ද, ඒ තොරතුරු සැපයීම, නිකුත් කිරීම හෝ ලබා දීම සද්භාවයෙන් සිදු කිරීම සහ -

- (i) නීතියක යම් විධිවිධානයකට හෝ නීතියෙන් නියම කරනු ලැබූ කාර්ය පටිපාටියකට;
- 20 (ii) අධිකරණයක් විසින් කරන ලද නියෝගයකට; හෝ
 - (iii) යම් ලිඛිත නීතියක් මගින් හෝ ඒ යටතේ විධානයක් නිකුත් කිරීමට නිසි බලයලත් තැනැත්තකු විසින් නිකුත් කරන ලද විධානයකට,

අනුව හෝ අනුකූලව සිදු කිරීම වරදක් නොවිය යුතු ය.

23. 14 වන, 15 වන, 16 වන, 17 වන, 18 වන, 19 වන, 20 වන, වරදක් සිදු 23 වන හෝ 22 වන වගන්තියේ සඳහන් යම් වරදක් සිදු කිරීමට $\frac{6}{6}$ වීම, තැත්කරන, ඒ යම් වරදක් සිදු කිරීමට වෙනත් තැනැත්තකු පොළඹවන පෙළඹවීම, හෝ වෙනත් තැනැත්තකුට චේතනාන්විතව ආධාර දෙන හෝ අනුබල ආධාර දීම ආදිය

දෙන, නැතහොත් ඒ යම් වරදක් සිදු කිරීමට යම් කුමන්තුණයක යෙදෙන යම් තැනැත්තකු වරදක් සිදු කරනු ලබන අතර, මහාධිකරණය විසින් වරදකරු කරනු ලැබූ විට, ඒ වගන්තියේ ඒ වරද සඳහා පනවනු ලැබ ඇති දඬුවමට ම ඒ තැනැත්තා යටත් විය 5 යුතු ය.

24. (1) (අ) 14 වන, 15 වන, 16 වන, 17 වන, 18 වන, 19 වන, 20 14 වන, 15 වන, 21 වන, 22 වන හෝ 23 වන වගන්තිය යටතේ වූ වරදක් 17 වන, 18 අපරාධ නඩු විධාන සංගුහය පනතේ අර්ථානුකූලව සංඥෙය වරදක් වන, 19 වන, 19 වන, 19 වන, 19 වන, 19 වන, 19 වන, 22 වන 20 වන 22 වන 23 වන වරදක් වරදක් විය යුතු යන් වරදක් විය යුතු ය.

14 වන, 15 වන, 16 වන, 17 වන, 18 වන, 19 වන, 20 වන, 21 වන, 22 වන හෝ 23 වන වගත්තිය යටතේ වූ වරදක් සංඥෙය සහ ඇපදිය හැකි වරදක්

- (ආ) යම් තැනැත්තකු ඇප මත මුදා හැරීමේ දී, අපරාධයක යටත් වූ විත්දිතයා හෝ සාක්ෂිකරු සමඟ හෝ නියෝගයේ නිශ්චිතව සදහන් සහ ඇපදිය කරනු ලැබිය හැකි වෙනත් යම් තැනැත්තකු සමඟ සන්නිවේදනය හැකි වරදක් කිරීම හෝ ඔවුන් සමීපයට පැමිණීම තහනම් කරමින් ඒ නියෝගයේ ^{බව} 15 කොන්දේසියක් නියම කිරීමට මහෙස්තුාත් අධිකරණයට බලය තිබිය යුතු ය.
- (2) 14 වන, 15 වන, 16 වන, 17 වන, 18 වන, 19 වන, 20 වන, 21 වන, 22 වන හෝ 23 වන වගන්තිය යටතේ යම් වරදක් සිදු කර ඇතැයි චෝදනා ලැබූ තැනැත්තකුට එරෙහිව පවත්වන නඩු විභාගයක්, 20 ඒ අධිකරණයේ වෙනත් යම් නඩු කටයුත්තක් ඇසීමට පෙරාතුව විභාගයට ගත යුතු අතර, විශේෂයෙන් වාර්තාගත කළ යුතු නොවැළැක්විය හැකි අවස්ථානුගත හේතු මත මිස, දිනපතා පවත්වාගෙන යා යුතු අතර, විභාගය අතරතුර දී ඒ නඩු කල් දැමීම ද නොකළ යුතු ය.
- 25 (3) සිදු කර ඇතැයි කියනු ලබන යම් වරදක් සම්බන්ධයෙන් යම් තැනැත්තකු ඇප මත සිටින අදාළ කාලය තුළ දී ඒ තැනැත්තා විසින් මේ පනතේ 14 වන, 15 වන, 16 වන, 17 වන, 18 වන, 19 වන, 20 වන, 21 වන, 22 වන හෝ 23 වන වගන්තිය යටතේ වූ වරදක් සිදු කර ඇති බවට නිගමනය කිරීම සඳහා බැලූ බැල්මට 30 පෙනෙන කරුණු ඇති බවට පරීක්ෂණයක් කිරීමෙන් පසුව අධිකරණයක් විසින් අනාවරණය කර ගනු ලැබුවේ නම්, ඒ තැනැත්තාට ඇප පුදානය කරනු ලැබූ අධිකරණය විසින් ඒ ඇප

අවලංගු කරනු ලැබිය යුතු අතර, ඒ අධිකරණය විසින් සාධාරණ යයි සලකනු ලැබිය හැකි යම් කාල සීමාවක් සඳහා ඒ තැනැත්තා රක්ෂිත බන්ධනාගාරගත කරනු ලැබිය යුතු ය.

25. (1) මේ පනත යටතේ යම් වරදක් සඳහා සුදුසු දඬුවම තීරණය දඬුවම තීරණය 5 කිරීමේ දී, අධිකරණය විසින් ඒ වරද සඳහා දණ්ඩ නීති සංගුහයේ ^{කිරීම} හෝ වෙනත් යම් නීතියක නියම කර ඇති දඬුවම සහ දඬුවම් පැනවීම සම්බන්ධයෙන් වන දඬුවම් ලබා දීමේ පුතිපත්තිවලට අදාළව අභියාචන අධිකරණ බලය ඇති අධිකරණ විසින් දෙනු ලැබ ඇති තීරණ සැලකිල්ලට ගනු ලැබිය යුතු ය.

- (2) එක් එක් වරදෙහි බරපතළ කිරීමේ සහ ලිහිල් කිරීමේ අවස්ථානුගත තත්ත්වයන් කෙරෙහි නිසි සැලකිල්ලක් දක්වනු ලැබිය
- (3) අධිකරණ සේවා කොමිෂන් සභාව විසින් දඬුවම් ලබා දීමේ පුතිපත්තියට අදාළව මේ පනත යටතේ මාර්ගෝපදේශ නිකුත් කරනු 15 ලැබිය හැකි ය.
 - 26. (1) මේ පනතේ මේ කොටස යටතේ වූ යම් වරදක් මේ පනතේ සම්බන්ධයෙන් වන පැමිණිල්ලක්-

මේ කොටස යටතේ වන වැරදි . සම්බන්ධයෙන් පැමිණිලි කිරීම

- (අ) ආරක්ෂක කොට්ඨාසය;
- (ආ) අධිකාරිය; හෝ
- 20 (ඇ) යම් අධිකරණයක්, කොමිෂන් සභාවක් හෝ නීතිය බලාත්මක කිරීමේ අධිකාරියක් වෙත,

නියම කරනු ලැබිය හැකි යම් ආකෘතියකින් සහ ආකාරයකින් ඉදිරිපත් කරනු ලැබිය යුතු ය.

(2) (1) වන උපවගන්තියේ (ආ) වන හෝ (ඇ) වන ඡේදය යටතේ 25 යම් පැමිණිල්ලක් අධිකාරිය හෝ යම් අධිකරණයක්, කොමිෂන් සභාවක් හෝ නීතිය බලාත්මක කිරීමේ අධිකාරියක් වෙත ලැබුණු අවස්ථාවක දී, ඒ පැමිණිල්ල, ඒ සම්බන්ධයෙන් විමර්ශනයක් හෝ පරීක්ෂණයක් සිදු කිරීම සඳහා වහාම ආරක්ෂක කොට්ඨාසය වෙත යොමු කරනු ලැබිය යුතු ය.

IV වන කොටස

ආරක්ෂාව ලබා ගැනීමට අපරාධයක වින්දිතයකුට හෝ සාක්ෂිකරුවකුට ඇති හිමිකම

27. යම් අපරාධයක වින්දිතයකු හෝ සාක්ෂිකරුවකු වීමට අදාළ ආරක්ෂාව ලබා 5 අවස්ථානුගත කරුණුවල පුතිඵලයක් වශයෙන් ඒ අපරාධයක වින්දිතයා ගැනීමට ඇති හෝ සාක්ෂිකරු යම් හානියකට, හිංසාවකට, බියගැන්වීමකට, ^{හිමිකම} පළිගැනීමකට හෝ පුතිපුහාරයකට ලක් විය හැකි බව විශ්වාස කිරීමට ඒ අපරාධයක වින්දිතයාට හෝ සාක්ෂිකරුට හෝ ඒ අපරාධයක වින්දිතයා හෝ සාක්ෂිකරු වෙනුවෙන් වෙනත් යම් 10 තැනැත්තකුට සාධාරණ හේතු ඇති අවස්ථාවක මේ පනතේ මේ කොටසේ විධිවිධාන පුකාරව ආරක්ෂාව සඳහා ඉල්ලීමක් කිරීමට ඒ අපරාධයක විත්දිතයාට හෝ සාක්ෂිකරුට හෝ ඒ වෙනත් තැනැත්තාට හිමිකම තිබිය යුතු ය.

- 28. (1) මේ පනතේ මේ කොටස යටතේ යම් අපරාධයක අපරාධයක 15 වින්දිතයකුට හෝ සාක්ෂිකරුවකුට සපයනු ලැබිය හැකි ආරක්ෂාවේ ^{වින්දිතයකු} ස්වභාවයට පහත දැක්වෙන දෑ ඇතුළත් විය හැකි ය:-
 - (අ) ඒ තැනැත්තාට හෝ දේපළවලට ආරක්ෂාව සැපයීම;

සාක්ෂිකරුවකු විසින් ඉල්ලා සිටිය හැකි ආරක්ෂාවේ ස්වභාවය

- (ආ) නඩත්තුව සඳහා වන පහසුකම් ඇතුළුව, තාවකාලික නවාතැන් සැපයීම;
- 20 (ඇ) අවස්ථාවෝචිත පරිදි, අපරාධයක වින්දිතයාගේ හෝ සාක්ෂිකරුගේ කැමැත්ත ඇතිව, ස්ථීරව හෝ තාවකාලිකව පුතිස්ථානගත කිරීම;
 - (ඇ) සම්පූර්ණ නඩු කටයුත්ත හෝ එහි කොටසක් අපුසිද්ධියේ පැවැත්වීම;
- 25 (ඉ) අපරාධයක වින්දිතයාගේ හෝ සාක්ෂිකරුගේ අනනානාවය වසන් කිරීම;

30

(ඊ) අපරාධයක ළමා වින්දිතයකු හෝ ළමා සාක්ෂිකරුවකු සම්බන්ධයෙන් වන විට දී, ඔහුගේ උපරිම යහපත සහතික කිරීමට සහ අධාාපනය ලැබීමට ඇති අයිතිවාසිකම ඇතුළුව ඔහුගේ අයිතිවාසිකම් ආරක්ෂා කිරීමට විශේෂ පියවර ගැනීම;

- (උ) නඩු විභාගය, විමර්ශනය හෝ පරීක්ෂණය පවත්වන ස්ථානයට චූදිතයාගේ පැමිණීම මගින් විය හැකි හිරිහැර, බියගැන්වීම්, බලකිරීම් හෝ බලපෑම්වලින් අපරාධයක වින්දිතයා හෝ සාක්ෂිකරු ආරක්ෂා කර ගැනීමට අවශා පියවර ගැනීම;
- (ඌ) අපරාධයක වින්දිතයාගේ හෝ සාක්ෂිකරුගේ අනනානාවය සහ පසුබිම් තොරතුරු මුදිත මාධාවල හෝ ඉලෙක්ටොනික මාධාවල ඇතුළුව අනාවරණය කිරීමෙන් වැළැක්වීම;
- (එ) නඩු විභාගයට පෙර අනාවරණය කිරීමේ කාර්ය සඳහා 10 නීතියෙන් අවසර දී ඇති පරිදි හැර, අපරාධයක වින්දිතයා හෝ සාක්ෂිකරු විසින් සපයනු ලැබිය හැකි සාක්ෂි අතාවරණය කිරීමෙන් වැළැක්වීමට සුදුසු පියවර ගැනීම;
 - (ඒ) සුදුසු අවස්ථාවල දී, තාවකාලික හෝ ස්ථීර සේවා නියුක්තීන් සපයා දීම; සහ
- 15 (ඖ) අධිකරණයක්, කොමිෂන් සභාවක්, අධිකාරිය හෝ ආරක්ෂක කොට්ඨාසය විසින් අවශා යයි සලකන වෙනත් යම් පියවර ගැනීම.
- (2) අපරාධයක වින්දිතයකුට හෝ සාක්ෂිකරුවකුට (1) වන උපවගන්තියේ සඳහන් ආරක්ෂාව හෝ සහාය ලබා දීමේ යම් පියවරක් 20 ගැනීමේ දී අධිකාරිය හෝ ආරක්ෂක කොට්ඨාසය විසින් යම් රජයේ අධිකාරියකින් හෝ යම් රජයේ නිලධරයකුගෙන් සහාය ඉල්ලා සිටිය හැකි අතර, එවැනි ඉල්ලීමක් සිදු කරනු ලබන අවස්ථාවක දී සඳහන් කරනු ලැබිය යුතු හේතු මත එසේ කිරීමට ඒ රජයේ අධිකාරියට හෝ නිලධරයාට නොහැකි නම් මිස, ඉල්ලා සිටි පරිදි අධිකාරියට 25 හෝ ආරක්ෂක කොට්ඨාසයට සහාය ලබා දීම ඒ රජයේ අධිකාරියේ හෝ රජයේ නිලධරයාගේ කාර්යය විය යුතු ය.
 - 29. (1) මේ පනතේ මේ කොටස යටතේ ආරක්ෂාව ඉල්ලා ආරක්ෂාව සිටින අපරාධයක වින්දිතයකු හෝ සාක්ෂිකරුවකු විසින් නියමිත ^{ලබාගැනීම} ආකෘතියෙන් සහ ආකාරයෙන් වූ ඉල්ලීමක්-

සඳහා වන ඉල්ලීම

(අ) අධිකාරිය; 30

- (ආ) ආරක්ෂක කොට්ඨාසය;
- (ඇ) යම් පොලිස් ස්ථානයක්;
- (අෑ) යම් අධිකරණයක් හෝ කොමිෂන් සභාවක්; හෝ
- (ඉ) යම් නීතිය බලාත්මක කිරීමේ අධිකාරියක් හෝ රජයේ 5 නිලධරයෙක්,

වෙත කරනු ලැබිය යුතු ය.

- (2) (1) වන උපවගන්තියේ (ඇ) වන, (ඈ) වන හෝ (ඉ) වන ඡේදය යටතේ ආරක්ෂාව සඳහා ලද ඉල්ලීම මේ පනතේ දෙවන උපලේඛනයේ නිශ්චිතව සඳහන් වරදක් සම්බන්ධයෙන් වන විට දී, 10 ඒ ඉල්ලීම අපුමාදව අධිකාරිය හෝ ආරක්ෂක කොට්ඨාසය වෙත යොමු කරනු ලැබිය යුතු ය.
- (3) (1) වන උපවගත්තියේ (අ) වන, (අා) වන, (අෑ) වන හෝ (ඉ) වන ඡේදය යටතේ ආරක්ෂාව සඳහා ලද ඉල්ලීම මේ පනතේ දෙවන උපලේඛනයේ නිශ්චිතව සඳහන් කර නොමැති වරදක් 15 සම්බන්ධයෙන් වන විට දී, ඒ ඉල්ලීම අපුමාදව අදාළ පොලිස් ස්ථානය වෙත යොමු කරනු ලැබිය යුතු ය.
 - 30. (1) මේ පනතේ දෙවන උපලේඛනයේ නිශ්චිතව සඳහන් දෙවන වරදක් සම්බන්ධයෙන් ආරක්ෂාව සඳහා 29 වන වගන්තිය යටතේ නිශ්චිතව ඉල්ලීමක් ලැබුණු විට හෝ යොමු කරනු ලැබූ විට- සඳහන් වැරදි
 - උපලේඛනයේ නිශ්චිතව සඳහන් වැරදි සම්බන්ධයෙන් නර්ජනයේ බරපතළකම ව පිළිබඳ ා තක්සේරුව
- 20 (අ) ඒ ඉල්ලීම අධිකාරිය විසින් ලද හෝ අධිකාරිය වෙත ත්ර්යනයේ බරපතළකම යොමු කරනු ලබන අවස්ථාවක දී, අපරාධයේ වින්දිතයා පිළිබද හෝ සාක්ෂිකරු සම්බන්ධයෙන් තර්ජනයේ බරපතළකම ^{තක්සේරුව} පිළිබද තක්සේරුවක් සිදු කිරීමට කටයුතු සැලැස්වීම සඳහා අධිකාරිය විසින් කඩිනම් පියවර ගනු ලැබිය යුතු ය; හෝ
- 25 (ආ) ඒ ඉල්ලීම ආරක්ෂක කොට්ඨාසය විසින් ලද හෝ ආරක්ෂක කොට්ඨාසය වෙත යොමු කරනු ලබන අවස්ථාවක දී, අපරාධයේ වින්දිතයා හෝ සාක්ෂිකරු සම්බන්ධයෙන්

තර්ජනයේ බරපතළකම පිළිබඳ තක්සේරුවක් සිදු කිරීම සඳහා ආරක්ෂක කොට්ඨාසය විසින් කඩිනම් පියවර ගනු ලැබිය යුතු ය:

- තව ද, ඒ තර්ජනයේ බරපතළකම පිළිබඳ තක්සේරුවෙන් 5 අනාවරණය වන කරුණු මත පදනම් ව, අවස්ථාවෝචිත පරිදි, අධිකාරිය හෝ ආරක්ෂක කොට්ඨාසය විසින් අවශා ආරක්ෂාව වහාම සැපයීම සඳහා සුදුසු පියවර ගනු ලැබිය යුතු ය.
 - (2) මේ පනතේ මේ කොටස යටතේ කරන ලද ආරක්ෂාව සඳහා වන යම් ඉල්ලීමක් රහසා ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු ය.
- 10 31. (1) මේ පනතේ දෙවන උපලේඛනයේ නිශ්චිතව සඳහන් කර දෙවන නොමැති වරදක් සම්බන්ධයෙන් ආරක්ෂාව සඳහා 29 වන වගන්තිය දී පලේඛනයේ යටතේ ඉල්ලීමක් පොලිස් ස්ථානයක් වෙත ලැබුණු හෝ යොමු සඳහන් කර කරන ලද අවස්ථාවක දී, 38 වන වගන්තිය යටතේ ඒ පොලිස් නොමැති ස්ථානයට පත් කරන ලද ආරක්ෂක නිලධරයා විසින් තර්ජනයේ ^{වැරදිවලට} 15 බරපතළකම පිළිබඳ තක්සේරුවක් වහාම කරනු ලැබිය යුතු අතර, අදාළව ආරක්ෂාව ඒ තර්ජනයේ බරපතළකම පිළිබඳ තක්සේරුවෙන් අනාවරණය වන කරුණු මත පදනම්ව සහ පුදේශයේ පොලිස් අධිකාරීවරයාගේ එකඟත්වය ඇතිව අපරාධයේ වින්දිතයාට හෝ සාක්ෂිකරුට අවශා ආරක්ෂාව සපයනු ලැබිය යුතු ය.

- 20 (2) (අ) දෙවන උපලේඛනයේ නිශ්චිතව සඳහන් කර නොමැති වරදක් සම්බන්ධයෙන් අපරාධයක වින්දිතයකුට හෝ සාක්ෂිකරුවකුට බරපතළ තර්ජනයක් ඇති බවට අධිකාරියේ, ආරක්ෂක කොට්ඨාසයේ හෝ පොලිස් ස්ථානයේ ස්ථානාධිපතිවරයාගේ මතය වන අවස්ථාවක දී; 25 හෝ
 - (ආ) පුදේශයේ පොලිස් ස්ථානය පක්ෂපාතී බවට අපරාධයක වින්දිතයා හෝ සාක්ෂිකරු චෝදනා කරනු ලබන අවස්ථාවක දී,

ආරක්ෂක කොට්ඨාසය විසින් ඒ අපරාධයක වින්දිතයාට හෝ 30 සාක්ෂිකරුට සුදුසු ආරක්ෂාව සැපයීම සඳහා කටයුතු කරනු ලැබිය යුතු ය.

32. (1) යම් නඩු කටයුත්තක දී අපරාධයක වින්දිතයකුට හෝ නඩු කටයුතු සාක්ෂිකරුවකුට හිංසාවකින්, බියගැන්වීමකින්, පළිගැනීමකින් හෝ ^{සම්බන්ධයෙන්} පුතිපුහාරයකින් ආරක්ෂාව අවශා වන බවට හෝ යම් නඩු _{හෝ කොමිෂන්} කටයුත්තකට පැමිණීමට සහ සහභාගී වීමට සහාය අවශා වන සභාවේ 5 බවට විශ්වාස කිරීමට අධිකරණයකට හෝ කොමිෂන් සභාවකට ^{කාර්යය} සාධාරණ හේතු ඇති කවර හෝ අවස්ථාවක දී, ඒ අධිකරණය හෝ කොමිෂන් සභාව විසින් ඒ අපරාධයක වින්දිතයාට හෝ සාක්ෂිකරුට ඒ ආරක්ෂාව සැපයීමට හෝ ඒ ආරක්ෂාව සැපයීමට කටයුතු සැලැස්වීමට අවශා සියලු පියවර ගන්නා ලෙසට අධිකාරියට, 10 ආරක්ෂක කොට්ඨාසයට, පොලිස් ස්ථානයකට හෝ වෙනත් නීතිය බලාත්මක කිරීමේ අධිකාරියකට විධාන කරනු ලැබිය හැකි අතර, අධිකාරිය, ආරක්ෂක කොට්ඨාසය, ඒ පොලිස් ස්ථානය හෝ ඒ නීතිය බලාත්මක කිරීමේ අධිකාරිය විසින් අපුමාදව ඒ විධානයට අනුකූලව කටයුතු කරනු ලැබිය යුතු ය.

- (2) (1) වන උපවගන්තිය යටතේ අධිකරණයක් හෝ කොමිෂන් සභාවක් විසින් නිකුත් කරන ලද විධානයකට අනුකූලව කටයුතු කිරීමේ දී, අධිකාරිය, ආරක්ෂක කොට්ඨාසය, පොලිස් ස්ථානය හෝ නීතිය බලාත්මක කිරීමේ අධිකාරිය විසින් ඒ අපරාධයක වින්දිතයාට හෝ සාක්ෂිකරුට අවශා ආරක්ෂාව පිළිබඳ මූලික 20 අවශාතා තක්සේරුවක් සිදු කර අවශා විය හැකි පරිදි ඒ ආරක්ෂාව සපයනු ලැබිය හැකි ය.
- (3) (2) වන උපවගන්තිය යටතේ ආරක්ෂාව සැපයීමෙන් පසුව, 36 වන වගන්තියේ (1) වන උපවගන්තියේ (අ) වන සහ (ආ) වන ඡේදවල නිශ්චිතව දක්වා ඇති ආරක්ෂාව සැපයීම නතර කිරීමේ 25 යම් හේතුවක් පවතින බව අධිකාරියේ, ආරක්ෂක කොට්ඨාසයේ, පොලිස් ස්ථානයේ හෝ නීතිය බලාත්මක කිරීමේ අධිකාරියේ මතය වන කවර හෝ අවස්ථාවක දී, අවස්ථාවෝචිත පරිදි අධිකාරිය, ආරක්ෂක කොට්ඨාසය, පොලිස් ස්ථානය හෝ නීතිය බලාත්මක කිරීමේ අධිකාරිය විසින් ඒ කරුණ හේතු ද සහිතව ඒ අධිකරණය 30 හෝ කොමිෂන් සභාව වෙත දැනුම් දිය යුතු අතර, ඉන්පසුව ඒ අධිකරණය හෝ කොමිෂන් සභාව විසින් එසේ ආරක්ෂාව සැපයීම නතර කරන ලෙස නියෝග කරනු ලැබිය හැකි ය.
 - (4) යම් අධිකරණයක් හෝ කොමිෂන් සභාවක් ඉදිරියෙහි යම් නඩු කටයුත්තක් පැවැත්වීමට පෙර හෝ ඒ නඩු කටයුත්ත පවත්වන

අතරතුර හෝ ඒ නඩු කටයුත්ත පැවැත්වීමෙන් පසුව හෝ යම් අපරාධයක වින්දිතයකු හෝ සාක්ෂිකරුවකු යම් හානියකට, හිංසාවකට, හිරිහැර කිරීමකට, බිය ගැන්වීමකට හෝ පුතිපුහාරයකට ලක් වීමට ඉඩ ඇති බවට යම් තොරතුරක් හෝ ඒ අපරාධයක 5 විත්දිතයාගෙන් හෝ සාක්ෂිකරුගෙන් යම් ඉල්ලීමක් හෝ පැමිණිල්ලක් ලද විගස, අධිකාරිය, ආරක්ෂක කොට්ඨාසය, පොලිස් ස්ථානයක් හෝ වෙනත් නීතිය බලාත්මක කිරීමේ අධිකාරියක් විසින් ඒ අපරාධයක වින්දිතයාට හෝ සාක්ෂිකරුට අවශා ආරක්ෂාව සපයනු ලැබිය හැකි ය.

33. (1) යම් නීතියක් යටතේ යම් නඩු කටයුත්තකට පැමිණීමේ දී නීතිය සහ සහභාගි වීමේ දී සිදු විය හැකි යම් හිංසාවකින්, බියගැන්වීමකින්, කිරීමේ කිරීමේ පළිගැනීමකින් හෝ පුතිපුහාරයකින් අපරාධයක වින්දිතයකු හෝ _{අධිකාරීන්} සාක්ෂිකරුවකු හට ආරක්ෂාව අවශා වන බව විශ්වාස කිරීමට යම් විසින් සහ නීතිය බලාත්මක කිරීමේ අධිකාරියකට හෝ රජයේ නිලධරයකුට ^{රජයේ} 15 සාධාරණ හේතු ඇති අවස්ථාවක දී, ඒ නීතිය බලාත්මක කිරීමේ විසින් අධිකාරිය හෝ රජයේ නිලධරයා විසින් අධිකාරියට හෝ ආරක්ෂක ආරක්ෂාව කොට්ඨාසයට ඒ සම්බන්ධයෙන් වහාම නිවේදනයක් නිකුත් කරනු ^{සැපයිය} යුතු ලැබිය යුතු ය.

- (2) (1) වන උපවගන්තියේ සඳහන් කර ඇති යම් කාරණයක් 20 සම්බන්ධයෙන් ආරක්ෂාවක් සැපයීමට සහ ආරක්ෂාවක් සැපයීම සම්බන්ධයෙන් 29 වන, 30 වන සහ 31 වන වගන්තිවල විධිවිධාන අවශා වෙනස් කිරීම් සහිතව අදාළ විය යුතු ය.
- 34. (1) වෙනත් යම් ලිඛිත නීතියක පටහැනිව කුමක් සඳහන් අවදානමකට වුව ද, අවදානමකට ලක්විය හැකි අපරාධයක වින්දිතයකු හෝ ^{ලක් විය හැකි} 25 සාක්ෂිකරුවකු විසින් හෝ අවදානමකට ලක්විය හැකි අපරාධයක _{වින්දිතයන්} වින්දිතයකු හෝ සාක්ෂිකරුවකු වෙනුවෙන් ඉල්ලීමක් කරනු ලැබීමේ හෝ දී, අධිකරණයක් හෝ කොමිෂන් සභාවක් විසින්, ඒ අපරාධයක ^{සාක්ෂිකරුවන්} වින්දිතයාට හෝ සාක්ෂිකරුට ආරක්ෂාව සැපයීම සඳහා, නියම _{විශේෂ} කරනු ලැබිය හැකි යම් විශේෂ කිුියාමාර්ග ගන්නා ලෙසට අධිකාරිය කිුියාමාර්ග 30 හෝ ආරක්ෂක කොට්ඨාසය වෙත නියෝග කරනු ලැබිය හැකි ය.

(2) අමාතාාවරයා විසින් (1) වන උපවගන්තියේ කාර්ය සඳහා විශේෂ කියාමාර්ග නියම කිරීමේ දී අධිකාරියේ නිර්දේශ ඉල්ලා සිටිය යුතු ය.

- (3) (1) වන උපවගන්තිය යටතේ යම් විශේෂ කියාමාර්ග ගන්නා ලෙසට නියෝග කිරීමේ දී, අධිකරණය හෝ කොමිෂන් සභාව විසින් එහි නඩු කටයුතුවල දී සාධාරණ නඩු විභාග මූලධර්ම ආරක්ෂා කරනු ලබන බව සහතික කරනු ලැබිය යුතු ය.
- 5 (4) අපරාධයක වින්දිතයකුගේ හෝ සාක්ෂිකරුවකුගේ අවදානමකට ලක්විය හැකි බව නිශ්චය කිරීමේ දී පහත දැක්වෙන කරුණු ද සලකා බැලිය හැකි ය:-
 - (අ) සිදු කර ඇතැයි කියනු ලබන වරදේ ස්වභාවය සහ ඒ හා සම්බන්ධ අවස්ථානුගත කරුණු;
- (ආ) සාක්ෂිකරු විසින් ලබා දීමට හෝ සිදු කිරීමට අපේක්ෂා කරනු ලබන සාක්ෂියේ හෝ පුකාශයේ ස්වභාවය;
 - (ඇ) අපරාධයේ වින්දිතයා හෝ සාක්ෂිකරු සහ චූදිතයා අතර ඇති යම් සම්බන්ධතාවයක්;
- (ඈ) අපරාධයේ වින්දිතයාගේ හෝ සාක්ෂිකරුගේ වයස සහ 15 බුද්ධි මට්ටම;
 - (ඉ) අපරාධයේ විත්දිතයාගේ හෝ සාක්ෂිකරුගේ පවුලේ සාමාජිකයන් හෝ ආශි්තයන් නැතහොත් අපරාධයේ විත්දිතයාට හෝ සාක්ෂිකරුට සමීප ඥාතීත්වයක් ඇති තැනැත්තකු කෙරෙහි චූදිතයාගේ හැසිරීම හෝ ආකල්ප ඇතුළුව අපරාධයේ විත්දිතයා හෝ සාක්ෂිකරු කෙරෙහි චූදිතයාගේ හැසිරීම හෝ ආකල්ප; සහ

20

(ඊ) අපරාධයේ වින්දිතයාගේ හෝ සාක්ෂිකරුගේ ජනවාර්ගික, සමාජයීය සහ සංස්කෘතික පසුබිම, පරිවර්තිත ලිංගිකත්වය ඇතුළු ස්තී්පුරුෂ භාවය, ලිංගික දිශානතිය, සමාජ 25 ආන්තිකකරණයට ලක් වීමේ ඉඩකඩ, ගෘහස්ථ හෝ සේවා නියුක්ති අවස්ථානුගත කරුණු, ආගමික හෝ දේශපාලන විශ්වාස සහ අපරාධයේ වින්දිතයා හෝ සාක්ෂිකරු පෙළෙමින් සිටින යම් ශාරීරික ආබාධයක් හෝ දුබලතාවයක් ඇතුළුව වෙනත් යම් අදාළ කාරණයක්.

- (5) වෙනත් යම් නීතියක පටහැනිව කුමක් සඳහන් වුව ද, අධිකරණයක් හෝ කොමිෂන් සභාවක් විසින්-
- (අ) ලිංගික වැරදි හෝ පුචණ්ඩත්වය සම්බන්ධයෙන් වන නඩු
 කටයුතුවල දී, අපරාධයක ළමා වින්දිතයකුට හෝ ළමා

 5 සාක්ෂිකරුවකුට ඒ අධිකරණය හෝ කොමිෂන් සභාව
 ඉදිරියෙහි පෞද්ගලිකව පෙනී සිටීමට නියම කිරීමෙන්
 තොරව, දුරස්ථ ස්ථානයක සිට සමකාලීන ශුවා දෘශාව
 සම්බන්ධකයක් හරහා සාක්ෂි දීමට හෝ පුකාශයක් සිදු
 කිරීමට ඒ අපරාධයක ළමා වින්දිතයාට හෝ ළමා
- (ආ) යම් අවදානමකට ලක්විය හැකි අපරාධයක වින්දිතයකුට හෝ සාක්ෂිකරුවකුට දිවුරුමක හෝ ප්‍රතිඥාවක ස්වභාවය අවබෝධ කර ගැනීමට නොහැකි බවට සෑහීමට පත් වීමෙන් පසුව, දිවුරුමක් හෝ ප්‍රතිඥාවක් ගැනීමකින් තොරව සාක්ෂි දීමට හෝ ප්‍රකාශයක් සිදු කිරීමට ඒ අපරාධයේ වින්දිනයාට හෝ සාක්ෂිකරුට අවසර දෙනු ලැබිය හැකි අතර, ඒ අපරාධයේ වින්දිතයාගේ හෝ සාක්ෂිකරුගේ සාක්ෂිය හෝ ප්‍රකාශය අදාළ වන සියලු කාරණා සම්බන්ධයෙන් සතාය ප්‍රකාශ කිරීමට ඔහු බැදී සිටින බවට ඒ අපරාධයක වින්දිතයාට හෝ සාක්ෂිකරුට දැනුම් දෙනු ලැබිය යුතු ය.
 - (6) මේ වගන්තියේ "අවදානමකට ලක්විය හැකි අපරාධයක වින්දිතයකු හෝ සාක්ෂිකරුවකු" යන්නට-
 - (අ) වයස අවුරුදු දහඅටට අඩු අපරාධයක වින්දිතයකු හෝ සාක්ෂිකරුවකු;
- 25 (ආ) බුද්ධිමත්භාවයේ සහ සමාජ කියාකාරීත්වයේ සැලකිය යුතු දුබලතාවයකින් පෙළෙන යම් තැනැත්තකු;
 - (ඇ) යම් ලිංගික වරදක වින්දිතයකු;
 - (ඈ) ආබාධ සහිත තැනැත්තකු;

- (ඉ) දණ්ඩ නීති සංගුහයේ 360ඇ වන වගන්තිය යටතේ තැතැත්තන් වෙළෙඳාම් කිරීමේ වින්දිතයකු වන තැතැත්තකු හෝ 2005 අංක 34 දරන ගෘහස්ථ පුචණ්ඩ කියා වැළැක්වීමේ පනතේ අර්ථානුකූලව ගෘහස්ථ පුචණ්ඩ කියාවක වින්දිතයකු වන තැනැත්තකු;
- (ඊ) යම් අපරාධයක වින්දිතයකු හෝ සාක්ෂිකරුවකු විසින් හෝ ඔහු වෙතුවෙත් තීතිඥවරයකු විසිත් යම් අධිකරණයකට හෝ කොමිෂන් සභාවකට ඉල්ලීමක් කරනු ලැබ, ඔහුව අවදානමකට ලක්විය හැකි අපරාධයක 10 වින්දිතයකු හෝ සාක්ෂිකරුවකු ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු බවට ඒ අධිකරණය හෝ කොමිෂන් සභාව සෑහීමට පත් කිරීමෙන් අනතුරුව ඒ අධිකරණය හෝ කොමිෂන් සභාව විසින් අවදානමකට ලක්විය හැකි අපරාධයක වින්දිතයකු හෝ සාක්ෂිකරුවකු ලෙස තීරණය කරනු ලබන යම් අපරාධයක වින්දිතයකු හෝ සාක්ෂිකරුවකු; සහ 15
 - (උ) අධිකරණයක් හෝ කොමිෂන් සභාවක් විසින්, වාර්තාගත කරනු ලැබිය යුතු හේතු මත, අවදානමකට ලක් විය හැකි අපරාධයක වින්දිතයකු හෝ සාක්ෂිකරුවකු බවට නිශ්චය කරනු ලැබිය හැකි වෙනත් යම් තැනැත්තකු,

20 ඇතුළත් වේ.

5

35. (1) මේ පනතේ විධිවිධාන යටතේ ආරක්ෂාව ලබාගෙන ඇති ආරක්ෂක අපරාධයක වින්දිතයන්ගේ සහ සාක්ෂිකරුවන්ගේ අඛණ්ඩ අවශාතා නිලධරයා විසින් අඛණ්ඩ තක්සේරුවක් සිදු කරන ලෙස අධිකාරිය හෝ ආරක්ෂක කොට්ඨාසය අවශාතා විසින් ආරක්ෂක නිලධරයකුට නියම කරනු ලැබිය යුතු ය.

(2) යම් අපරාධයක වින්දිතයකු හෝ සාක්ෂිකරුවකු සම්බන්ධයෙන් _{වැඩපිළිවෙළ} 25 යොදන ලද යම් ආරක්ෂක වැඩපිළිවෙළක් වෙනස් කළ යුතු බවට ^{වෙනස් කිරීම} යම් ආරක්ෂක නිලධරයකුගේ මතය වන අවස්ථාවක දී, ඒ ආරක්ෂක නිලධරයා විසින් ඒ ආරක්ෂක වැඩපිළිවෙළ වෙනස් කරනු ලැබිය හැකි අතර, ඒ සඳහා හේතු ද සමඟ ඒ කරුණ පිළිබඳව අදාළ 30 පොලිස් ස්ථානයේ ස්ථානාධිපතිවරයා මගින් ආරක්ෂක කොට්ඨාසය වෙත වාර්තා කරනු ලැබිය යුතු ය.

තක්සේරුවක් සිදු කිරීම සහ

- (3) මේ වගන්තිය යටතේ යම් ආරක්ෂක වැඩපිළිවෙළක් වෙනස් කරනු ලැබිය යුතු ද යන වග තීරණය කිරීමේ දී-
 - (අ) අපරාධයක වින්දිතයාගේ හෝ සාක්ෂිකරුගේ ආරක්ෂාව සම්බන්ධයෙන් ඇති අවදානමේ ස්වභාවය සහ ඒ අවදානමේ පුමාණය;
 - (ආ) අලුත් වැඩපිළිවෙළෙහි පායෝගික පැතිකඩ සහ ඒ සම්බන්ධයෙන් වන වියදම්; සහ
- (ඇ) ඒ වෙනස් කිරීමෙන් ඇති වන අවස්ථානුගත කරුණුවල වෙනස්කම්වලට අනුවර්තනය වීම සඳහා අපරාධයේ වින්දිතයාට හෝ සාක්ෂිකරුට නැතහොත් ඔහුට 10 සම්බන්ධතා ඇති වෙනත් යම් තැනැත්තකුට ඇති හැකියාව,

පිළිබඳව විශේෂ සැලකිල්ලක් දක්වනු ලැබිය යුතු ය.

- (4) යම් පොලිස් කොට්ඨාසයක අපරාධයක වින්දිතයකුට හෝ සාක්ෂිකරුවකුට ආරක්ෂාව සැපයීමේ හදිසි අවශාතාවයක් පවතින 15 අවස්ථාවක දී, ඒ අපරාධයේ වින්දිතයාට හෝ සාක්ෂිකරුට ඒ හදිසි ආරක්ෂාව සැපයීමේ කාර්යය සඳහා සුදුසු යයි ආරක්ෂක නිලධරයා සලකන පරිදි වූ යම් වැඩපිළිවෙළ ඒ ආරක්ෂක නිලධරයා විසින් යෙදිය යුතු ය.
- 36. (1) 32 වන වගන්තියේ (3) වන උපවගන්තියේ විධිවිධානවලට ආරක්ෂාව 20 යටත්ව, අධිකාරිය, ආරක්ෂක කොට්ඨාසය හෝ (2) වන උපවගන්තියේ සැපයීම නතර විධිවිධානවලට යටත්ව ආරක්ෂක නිලධරයකු විසින්, මේ පනත යටතේ යම් අපරාධයක වින්දිතයකුට හෝ සාක්ෂිකරුවකුට ආරක්ෂාව සැපයීම-

- (අ) ඒ ආරක්ෂාව තවදුරටත් ලබා දීමේ අවශානාවයක් නොමැති 25 කවර හෝ අවස්ථාවක; හෝ
 - (ආ) ඒ අපරාධයක වින්දිතයා හෝ සාක්ෂිකරු-
 - (i) ඒ ආරක්ෂාව සැපයීම නතර කරන ලෙස ඉල්ලා සිටින කවර හෝ අවස්ථාවක;

- (ii) ඒ ආරක්ෂාව ලබාගැනීම ප්‍රතික්ෂේප කරන කවර හෝ අවස්ථාවක;
- (iii) සපයන ලද ආරක්ෂාව අනිසි ලෙස භාවිත කරන කවර හෝ අවස්ථාවක;
- 5 (iv) එකඟ වූ යම් කොන්දේසි කඩ කරන කවර හෝ අවස්ථාවක;

10

- (v) ආරක්ෂාව ලබාගැනීම පිණිස අධිකාරිය, ආරක්ෂක කොට්ඨාසය, යම් අධිකරණයක්, කොමිෂන් සභාවක්, පොලිස් ස්ථානයක් හෝ නීතිය බලාත්මක කිරීමේ අධිකාරියක් වෙත යම් අසතා තොරතුරක්, පුකාශයක්, පැමිණිල්ලක් හෝ සාක්ෂියක් සපයා ඇති බව සොයා ගනු ලැබූ කවර හෝ අවස්ථාවක; හෝ
- (vi) මේ පනත පුකාරව යම් ආරක්ෂාවක් ලබා ගනු

 ලැබ, ඒ ආරක්ෂාව අඛණ්ඩව ලබාගැනීම පිණිස
 අධිකාරිය, ආරක්ෂක කොට්ඨාසය, යම්
 අධිකරණයක්, කොමිෂන් සභාවක්, පොලිස්
 ස්ථානයක් හෝ නීතිය බලාත්මක කිරීමේ
 අධිකාරියක් වෙත අසතා තොරතුරක්, පුකාශයක්,
 20 පැමිණිල්ලක් හෝ සාක්ෂියක් සපයනු ලබන කවර
 හෝ අවස්ථාවක,

එය නතර කිරීමට හේතු වාර්තාගත කිරීමෙන් අනතුරුව, නතර කරනු ලැබිය හැකි ය.

- (2) ආරක්ෂක කොට්ඨාසයේ පුධානියාගේ එකඟත්වය ඇතිව මිස 25 ආරක්ෂක නිලධරයකු විසින් යම් ආරක්ෂක වැඩපිළිවෙළක් නතර නොකළ යුතු ය.
 - (3) තමාට පුදානය කරන ලද ආරක්ෂාව නතර කිරීමට ගත් තීරණයකින් අපරාධයක වින්දිතයකු හෝ සාක්ෂිකරුවකු අතෘප්තියට පත් වන අවස්ථාවක දී, ඔහු විසින්-
- 30 (අ) ඒ තීරණය ආරක්ෂක නිලධරයා හෝ ආරක්ෂක කොට්ඨාසය විසින් ගනු ලැබුවේ නම්, ඒ තීරණයට එරෙහිව අධිකාරිය වෙත අභියාචනා කරනු ලැබිය හැකි ය; හෝ

- (ආ) ඒ තීරණය අධිකාරිය විසින් ගනු ලැබුවේ නම්, ඒ තීරණයට එරෙහිව 74 වන වගන්තිය යටතේ පත් කරන ලද උපදේශක මණ්ඩලය වෙත අභියාචනා කරනු ලැබිය හැකි ය.
- (4) අවස්ථාවෝචිත පරිදි, අධිකාරිය හෝ උපදේශක මණ්ඩලය 5 විසින් අවශා යයි සලකනු ලැබිය හැකි යම් කරුණු සලකා බැලීමෙන් අනතුරුව, (1) වන උපවගන්තියේ සඳහන් තීරණය සුදුසු ආකාරයකින් වෙනස් කිරීම හෝ ස්ථීර කිරීම සිදු කළ හැකි ය.
- (5) මේ වගන්තිය යටතේ යම් ආරක්ෂක වැඩපිළිවෙළක් නතර කරනු ලැබිය යුතු ද යන්න තීරණය කිරීමේ දී, අපරාධයේ 10 වින්දිතයාගේ හෝ සාක්ෂිකරුගේ ආරක්ෂාවට ඇති තර්ජනයේ ස්වභාවය සහ පුමාණය පිළිබඳව විශේෂ සැලකිල්ල යොමු කරනු ලැබිය යුතු ය.
 - 37. (1) මේ පනත යටතේ යම් සහායක් හෝ ආරක්ෂාවක් ලැබී සහාය සහ ඇති යම් අපරාධයක වින්දිතයකු හෝ සාක්ෂිකරුවකු විසින්-
 - සහාය සහ ආරක්ෂාව සම්බන්ධයෙන් අපරාධයක වින්දිතයකුගේ හෝ සාක්ෂිකරුවකුගේ යුතුකම්
- 15 (අ) ඒ සහාය හෝ ආරක්ෂාව අනිසි ලෙස භාවිත නොකළ වින්දිතයකුගේ හෝ

- (ආ) අධිකාරිය, ආරක්ෂක කොට්ඨාසය, අධිකරණයක්, කොමිෂන් සභාවක්, පොලිස් ස්ථානයක් හෝ නීතිය බලාත්මක කිරීමේ අධිකාරියක් වෙත යම් අසතා තොරතුරු සැපයීම සිදු නොකළ යුතු ය; හෝ
- (ඇ) අධිකාරීය හෝ ආරක්ෂක කොට්ඨාසය සමඟ එකඟතාවයට පැමිණි ලිඛිත උපදෙස්වලට හෝ නියමවලට සහ කොන්දේසිවලට පටහැනිව කටයුතු සිදු නොකළ යුතු ය.
- (2) අපරාධයක වින්දිතයකු හෝ සාක්ෂිකරුවකු (1) වන 25 උපවගත්තිය උල්ලංඝනය වන ආකාරයෙන් කටයුතු කරන බවට විශ්වසනීය තොරතුරු ඇති අවස්ථාවක දී, අධිකාරිය හෝ ආරක්ෂක කොට්ඨාසය විසින් පරීක්ෂණයක් පවත්වනු ලැබිය යුතු අතර, ඒ පරීක්ෂණයෙන් අනාවරණය වන කරුණු පිළිබඳව අධිකරණයට හෝ කොමිෂන් සභාවට දැනුම් දෙනු ලැබිය යුතු ය. අධිකරණය

හෝ කොමිෂන් සභාව විසින් වැඩිදුර පරීක්ෂණයකින් අනතුරුව, ඒ අපරාධයේ වින්දිතයාට හෝ සාක්ෂිකරුට සපයා ඇති සහායට හෝ ආරක්ෂාවට අදාළව සුදුසු නියෝගයක් කරනු ලැබිය යුතු ය.

38. (1) මේ පනතේ මේ කොටසේ කාර්ය සඳහා පොලිස්පතිවරයා වින්දිතයන් සහ 5 විසින්, අධිකාරිය විමසා (මේ පනතේ "ආරක්ෂක නිලධරයන්" _{සාක්ෂිකරුවන්} යනුවෙන් සඳහන් කරනු ලබන) වින්දිතයන් සහ සාක්ෂිකරුවන් _{පිළිබඳ} පිළිබඳ ආරක්ෂක නිලධරයන් ලෙස නම් කරනු ලැබිය යුතු පොලිස් _{ආරක්ෂක} නිලධරයන් අවශා විය හැකි පරිදි වූ යම් සංඛාාවක් එක් එක් _{නිලධරයා} පොලිස් ස්ථානයට පත් කරනු ලැබිය යුතු ය:

- එසේ වුව ද, ඒ නිලධරයන්ගෙන් යටත් පිරිසෙයින් එක් නිලධරයකු කාන්තා පොලිස් නිලධාරිනියක් විය යුතු ය.
- (2) යම් පොලිස් ස්ථානයකට පත් කරනු ලැබීමට අවශා ආරක්ෂක නිලධරයන් සංඛාාව තීරණය කිරීමේ දී, පොලිස්පතිවරයා විසින්, පොලිස් කොට්ඨාසයේ ජනගහනය, දරුණු අපරාධ පැවතීම සහ ඒ 15 පොලිස් කොට්ඨාසය තුළ සිටින ළමුන්, කාන්තාවන් හෝ ආබාධිත තැනැත්තන් ඇතුළුව විශේෂ පුද්ගල කාණ්ඩවල අනුමාන කළ හැකි අවදානමට ලක්විය හැකි බව මෙන්ම ඒ පොලිස් කොට්ඨාසය සම්බන්ධයෙන් වන වෙනත් අදාළ දත්ත හා සංඛාන ලේඛන සැලකිල්ලට ගනු ලැබිය යුතු ය.
- (3) (අ) අධිකාරිය විමසා, ආරක්ෂක කොට්ඨාසයේ පුධානියා විසින්, ආරක්ෂක නිලධරයන් ඔවුන්ගේ කාර්ය සහ කර්තවා ඉටු කිරීමේ දී සහ කිරීමේ දී අනුගමනය කරනු ලැබිය යුතු මාර්ගෝපදේශ නිකුත් කරනු ලැබිය යුතු අතර, වෙනත් යම් නීතියක පටහැනිව කුමක් සඳහන්ව තිබුණ ද ඒ මාර්ගෝපදේශ අවශා අවස්ථාවල දී රහසා 25 ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු ය.
 - (ආ) අධිකාරිය විසින් ආරක්ෂක නිලධරයන්ගේ නිපුණතාව වර්ධනය කිරීමේ කාර්යය සඳහා විශේෂ පුහුණු වැඩසටහන් පවත්වනු ලැබිය යුතු ය.
- (4) ආරක්ෂක නිලධරයකු විසින් මේ පනත යටතේ අපරාධයක 30 වින්දිතයකුට හෝ සාක්ෂිකරුවකුට ආරක්ෂාව සැපයීමේ දී ඔහු ගන්නා සෑම කියාමාර්ගයක් ම පිළිබඳව රහසා වාර්තාවක් පවත්වාගෙන යනු ලැබිය යුතු ය.

V වන කොටස

අපරාධයක වින්දිතයන් සහ සාක්ෂිකරුවන් ආරක්ෂා කිරීම සඳහා වන ජාතික අධිකාරිය පිහිටුවීම

39. (1) (මේ පනතේ "අධිකාරිය" යනුවෙන් සඳහන් කරනු ලබන) අපරාධයක 5 අපරාධයක වින්දිතයන් සහ සාක්ෂිකරුවන් ආරක්ෂා කිරීම සඳහා ^{වින්දිතයන්} වන ජාතික අධිකාරිය යනුවෙන් හඳුන්වනු ලබන අධිකාරියක් පිහිටුවනු සාක්ෂිකරුවන් ලැබිය යුතු ය.

ආරක්ෂා කිරීම සඳහා වන ජාතික අධිකාරිය

- (2) අධිකාරිය, (1) වන උපවගන්තිය මගින් එයට පවරා ඇති නාමයෙන් අවිච්ඡින්න පැවැත්මක් සහ පොදු මුදුාවක් ඇති සංස්ථාවක් 10 විය යුතු අතර, එකී නාමයෙන් එය විසින් ද ඊට විරුද්ධව ද නඩු පවරනු ලැබිය හැකි ය.
 - 40. (1) අධිකාරියේ කාර්ය සහ කර්තවා පහත දැක්වෙන පරිදි අධිකාරියේ විය යුතු ය:-

කාර්ය සහ කර්තවා

- (අ) මේ පනතේ විධිවිධාන සලසා ඇති පරිදි අපරාධයක 15 වින්දිතයන්ගේ සහ සාක්ෂිකරුවන්ගේ අයිතිවාසිකම් සහ හිමිකම් කෙරෙහි ගරුත්වය සහ පිළිගැනීම ආරක්ෂා කිරීම සහ පුවර්ධනය කිරීම;
- (ආ) මේ පනතේ විධිවිධාන සලසා ඇති අපරාධයක වින්දිතයන්ගේ සහ සාක්ෂිකරුවන්ගේ අයිතිවාසිකම් සහ 20 හිමිකම් උල්ලංඝනය කරන ලදැයි හෝ අහිමි කරන ලදැයි නැතහොත් උල්ලංඝනය කිරීමට හෝ අහිමි කිරීමට අතාහසන්නව ඇතැයි යන්න පිළිබඳව අධිකාරිය වෙත ලැබුණු යම් පැමිණිල්ලක් හෝ තොරතුරු විමර්ශනය කිරීම සහ පරීක්ෂා කිරීම සහ මේ පනතේ විධිවිධාන සලසා 25 ඇති අපරාධයක වින්දිතයන්ගේ සහ සාක්ෂිකරුවන්ගේ අයිතිවාසිකම් සහ හිමිකම් ආරක්ෂා කිරීම හා පුවර්ධනය කිරීම සහතික කරනු ලබන-

30

(i) නිවැරදි කිරීමේ කිුයාමාර්ග ගන්නා ලෙසට යම් තැනැත්තකුට හෝ අධිකාරියකට විධාන කිරීම හෝ නිර්දේශ ඉදිරිපත් කිරීම;

- 40 අපරාධයක වින්දිතයන් සහ සාක්ෂිකරුවන් හට සහාය දීමේ සහ ආරක්ෂා කිරීමේ
 - (ii) යම් මූලා හෝ වෙනත් සහාය පුදානය කිරීම; හෝ
 - (iii) වෙනත් යම් සුදුසු කිුයාමාර්ග ගැනීම;

5

- (ඇ) අවශා වෛදා පුතිකාර, උපදේශන සේවා හෝ පුනරුත්ථාපන සේවා හෝ හානිපූර්ණ හෝ පුතිෂ්ඨාපන කියාමාර්ග ගැනීම හෝ ගැනීමට කටයුතු සැලසීම මගින් අපරාධයක වින්දිතයන්ගේ සහ සාක්ෂිකරුවන්ගේ සුරක්ෂිතභාවය සහ ආරක්ෂාව සහතික කිරීම සඳහා අවශා පියවර ගැනීම;
- (ඈ) මේ පනත යටතේ පිහිටුවන ලද ආරක්ෂණ අරමුදලෙන් 10 අපරාධයක වින්දිතයන්ට යම් තාවකාලික පුදාන පුදානය කිරීමේ කාර්යය සඳහා යෝජනා කුමයක් සකස් කොට කියාත්මක කිරීම සහ මේ පනතේ 69 වන වගන්තිය යටතේ උපදේශක මණ්ඩලය විසින් නිර්දේශ කරනු ලබන පරිදි ඒ අපරාධයක වින්දිතයන්ට තාවකාලික පුදාන පුදානය කිරීම;
- (ඉ) මේ පනත යටතේ අපරාධයක වින්දිතයන්ගේ සහ සාක්ෂිකරුවන්ගේ අයිතිවාසිකම් සහ හිමිකම් පිළිබඳව මෙන්ම ඔවුන්ට මේ පනත යටතේ ලබාගත හැකි සහන හෝ පුතිකර්ම පිළිබඳව මහජනතාව දැනුම්වත් කිරීම;
- (ඊ) මේ පනත මගින් විධිවිධාන සලසා ඇති අපරාධයක 20 වින්දිතයන්ගේ සහ සාක්ෂිකරුවන්ගේ අයිතිවාසිකම් සහ හිමිකම් බලාත්මක කිරීම, ආරක්ෂා කිරීම සහ පුවර්ධනය කිරීම සඳහා කියාත්මක කළ යුතු කියාමාර්ග පිළිබඳව පොලිස් දෙපාර්තමේන්තුවට, වෙනත් යම් රජයේ දෙපාර්තමේන්තුවකට, වානස්ථාපිත ආයතනයකට සහ රජයේ නිලධරයන්ට උපදෙස් දීම සහ නිර්දේශ ඉදිරිපත් කිරීම;
 - (උ) අපරාධයක වින්දිතයන්ගේ සහ සාක්ෂිකරුවන්ගේ අයිතිවාසිකම් සහ හිමිකම් ආරක්ෂා කිරීමට සහ පුවර්ධනය කිරීමට අදාළව පවත්නා නීති සහ අදාළ ආයතන විසින් පිළිගනු ලැබ ඇති සහ අනුගමනය කරනු ලබන පුතිපත්ති,

පරිවයන් හෝ කාර්යපටිපාටි සමාලෝචනය කිරීම සහ ඒ නීති, පුතිපත්ති, පරිවයන් හෝ කාර්යපටිපාටි අදාළ නවතම පිළිගත් ජාතාන්තර පුමිතීන්වලට සහ යහපත් පරිවයන්ට අනුකූල වන බව තහවුරු කිරීම සඳහා ඒවා සංශෝධනය කිරීමට හෝ යාවත්කාලීන කිරීමට යම් නිර්දේශ ඉදිරිපත් කිරීමට අවශා වෙතොත් ඒ නිර්දේශ ඉදිරිපත් කිරීම,

(ඌ) යම් අධිකරණයක් හෝ කොමිෂන් සභාවක් විසින් ඉල්ලීමක් කිරීමේ දී, අපරාධයක වින්දිතයකුගේ හෝ සාක්ෂිකරුවකුගේ සාක්ෂියක් හෝ පුකාශයක් දුරස්ථ ස්ථානයක සිට වාර්තාගත කිරීම සඳහා සමකාලීන ශුවා දෘශා සම්බන්ධකයක් පිහිටුවීම සඳහා අවශා පහසුකම සැපයීම;

5

- (එ) වෙනත් අදාළ අධිකාරීන් විමසා, අපරාධයක වින්දිතයන්ගේ සහ සාක්ෂිකරුවන්ගේ උපරිම යහපත සහතික කරනු ලබන මාර්ගෝපදේශ සහ කාර්යපටිපාටි සංවර්ධනය කිරීම සහ නිකුත් කිරීම;
 - (ඒ) ආරක්ෂක කොට්ඨාසයේ ස්වාධීන කි්යාකාරීත්වයට අදාළව මාර්ගෝපදේශ නිකුත් කිරීම;
- (ඔ) (i) යම් අපරාධයක වින්දිතයකුගේ හෝ සාක්ෂිකරුවකුගේ 20 අවශාතා පිළිබඳව; හෝ
 - (ii) අධිකාරිය විසින් නිශ්චිතව සඳහන් කරනු ලැබිය හැකි පරිදි යම් විශේෂ කාණ්ඩයකට අයත් අපරාධයක වින්දිතයන්ගේ හෝ සාක්ෂිකරුවන්ගේ යම් විශේෂ අවශාතා පිළිබඳව,
- 25 රජයේ වෛදා නිලධරයන්, ශ්‍රී ලංකා පොලිසියේ නිලධරයන්, බන්ධනාගාර දෙපාර්තමේන්තුවේ නිලධරයන් හෝ පරිවාස හා සමාජ සේවාවලට සම්බන්ධ රජයේ නිලධරයන් ඇතුළුව රජයේ නිලධරයන් සංවේදීකරණය කිරීමට කියාමාර්ග ගැනීම;

(ඕ) (i) අපරාධ සිදු වීම අඩු කළ හැකි;

10

15

- (ii) නිශ්චිත අපරාධවලින් වින්දිතයන් හට සිදුවන බලපෑම අවම කළ හැකි හෝ වැළැක්විය හැකි;
- (iii) අපරාධයක වින්දිතයන්ට ඵලදායී ලෙස පුතිකාර කළ 5 හැකි, ඔවුන් පුනරුත්ථාපනය කරනු ලැබිය හැකි, ඔවුන්ට උපදේශනය දිය හැකි, සහාය දිය හැකි, වන්දි ගෙවිය හැකි සහ ඔවුන් ආරක්ෂා කරනු ලැබිය හැකි,
 - (iv) පවත්තා අපරාධ යුක්ති යාත්තුණ හරහා අපරාධයක විත්දිතයන් හෝ සාක්ෂිකරුවන් පුතිකර්ම හෝ සහන ලබා ගැනීම වළක්වනු ලබන හේතු හඳුනා ගත හැකි සහ ඉවත් කළ හැකි; සහ
 - (v) නීතිය බලාත්මක කිරීමේ අධිකාරීන් ඉදිරියෙහි පුකාශ සිදු කිරීමට හෝ යම් අධිකරණයක් හෝ කොමිෂන් සභාවක් ඉදිරියෙහි වූ යම් නඩු කටයුතුවල දී බියෙන් තොරව සාක්ෂි දීමට සාක්ෂිකරුවන්ට උපකාරී වන පරිසරයක් නිර්මාණය කළ හැකි,

මාර්ග සහ කුම පිළිබඳව පර්යේෂණ පැවැත්වීම හෝ ඒ පර්යේෂණ පැවැත්වීම පුවර්ධනය කිරීම;

(ක) ශී් ලංකා පොලිසියේ නිලධරයන්, බන්ධනාගාර
20 දෙපාර්තමේන්තුවේ නිලධරයන්, රජයේ වෛදා
නිලධරයන් සහ රජයේ සමාජ සේවා ආයතනවල
නිලධරයන් ඇතුළුව, නීතිය බලාත්මක කිරීමෙහි යෙදී සිටින
අධිකරණ, කොමිෂන් සභා, වෙනත් යම් විනිශ්චය සභා,
රජයේ නිලධරයන් සහ වාවස්ථාපිත ආයතනවල සේවා
නියුක්තයන් විසින් අපරාධයක වින්දිතයන්ගේ සහ
සාක්ෂිකරුවන්ගේ අයිතිවාසිකම් සහ හිමිකම් ආරක්ෂා
කිරීමට අදාළ වර්යා සංගුහ සහ පිළිගත් පුතිමාන හා
යහපත් පරිවයන් අදාළ කර ගැනීම සහ පිළිපැදීම පුවර්ධනය
කිරීම;

- (ග) (i) වින්දිතභාවයට පත්වීමේ සිදුවීම් අවම කිරීම පිණිස අපරාධ වැළැක්වීමේ පුතිපත්ති;
 - (ii) අපරාධවල වින්දිතයන් පුතිෂ්ඨාපනය කිරීමේ කිුයාමාර්ග, සහ
- 5 (iii) දඬුවම් නියම කිරීමට විකල්පයක් වශයෙන් පුතිෂ්ඨාපන යුක්ති කිුියාමාර්ග,

සංවර්ධනය කිරීම, පිළිගැනීම සහ කුියාත්මක කිරීම පිළිබඳව ආණ්ඩුවට සහ වෙනත් සුදුසු අධිකාරීන් වෙත නිර්දේශ ඉදිරිපත් කිරීම;

- (ච) පවතින මුදල් රෙගුලාසි සැලකිල්ලට ගනිමින්, අපරාධයක වින්දිතයන්ට සහ සාක්ෂිකරුවන්ට මූලා සහාය පුදානය කිරීම සඳහා වන කාර්ය පටිපාටිය සහ නිර්ණායක නියම කිරීම;
- (ජ) අපරාධයක ළමා වින්දිතයන්ට හෝ ළමා සාක්ෂිකරුවන්ට 15 පතිකාර කිරීම පිළිබඳව පුහුණු වැඩසටහන් සංවිධානය කිරීම සහ ඒ අපරාධයක ළමා වින්දිතයන්ගේ හෝ ළමා සාක්ෂිකරුවන්ගේ යම් විශේෂ අවශාතා සුරක්ෂිත කිරීමට සහ සම්පූර්ණ කිරීමට සේවානියුක්ත කරනු ලැබිය හැකි සුදුසුකම් සහිත තැනැත්තන් සහ කියාත්මක කළ හැකි විධමත් කාර්ය පටිපාටි හඳුනා ගැනීම;
 - (ට) අපරාධ යුක්ති පද්ධතිය තුළ දඬුවම් නියම කිරීමට විකල්පයක් වශයෙන්, අපරාධයක වින්දිතයන් පුතිෂ්ඨාපනය කිරීමේ කියාමාර්ග සංවර්ධනය කිරීම, පිළිගැනීම සහ කියාත්මක කිරීම පුවර්ධනය කිරීම, සහ
- 25 (ඩ) මේ පනතේ අරමුණු සාක්ෂාත් කර ගැනීමට අවශා විය හැකි වෙනත් යම් කාර්යයක් හෝ කර්තවායක් ඉටු කිරීම හෝ කිරීම.
 - (2) අධිකාරිය විසින් යම් තැනැත්තකු හෝ යම් අධිකාරියක් වෙත යම් විධානයක් නිකුත් කරනු ලබන හෝ යම් නිර්දේශයක් කරනු

ලබන අවස්ථාවක දී, නැතහොත් (1) වන උපවගන්තිය යටතේ යම් කිුිිියාමාර්ගයක් ගන්නා ලෙස යම් තැනැත්තකුට හෝ යම් අධිකාරියකට නියම කරනු ලබන අවස්ථාවක දී-

(අ) ඒ විධානය හෝ ඒ නිර්දේශය බලාත්මක කිරීම හෝ ඒ කි්යාමාර්ගය ගැනීම සිදු කොට ඒ කරුණ පිළිබඳව අධිකාරිය වෙත ආපසු වාර්තා කිරීම, හෝ

5

10

(ආ) ඒ විධානය හෝ නිර්දේශය බලාත්මක කිරීමට හෝ ඒ කියාමාර්ගය ගැනීමට ඒ තැනැත්තාට හෝ ඒ අධිකාරියට නොහැකි වන අවස්ථාවක දී, ඒ සඳහා හේතු ඉදිරිපත් කරමින් ඒ නොහැකි වීම පිළිබඳව අධිකාරිය වෙත ආපසු වාර්තා කිරීම,

ඒ තැනැත්තාගේ හෝ ඒ අධිකාරියේ කාර්යය විය යුතු ය.

(3) අධිකාරිය විසින් ඒ තැනැත්තාගෙන්, ඒ අධිකාරියෙන් හෝ වෙනත් යම් අදාළ අධිකාරියකින් කාලීනව වාර්තා කැඳවීම මගින් 15 (2) වන උපවගන්තියේ සඳහන් විධානය හෝ නිර්දේශය කිුයාත්මක කිරීම හෝ කිුයාමාර්ගය ගැනීම පිළිබඳව අධීක්ෂණය කරනු ලැබිය යුතු ය.

41. (1) අධිකාරියට පහත දැක්වෙන බලතල තිබිය යුතු ය:-

අධිකාරියේ බලතල

- (අ) මේ පනත යටතේ අපරාධයක වින්දිතයකුගේ හෝ 20 සාක්ෂිකරුවකුගේ යම් අයිතිවාසිකමක් හෝ හිමිකමක් උල්ලංඝනය කරන ලදැයි හෝ අහිමි කරන ලදැයි නැතහොත් උල්ලංඝනය කිරීමට හෝ අහිමි කිරීමට අතහාසන්නව ඇතැයි වන යම් පැමිණිල්ලක් හෝ තොරතුරක් ලබා ගැනීම;
- 25 (ආ) මේ පනත යටතේ අපරාධයක වින්දිතයකුගේ හෝ සාක්ෂිකරුවකුගේ යම් අයිතිවාසිකමක් හෝ හිමිකමක් උල්ලංඝනය කරනු ලැබීමක් හෝ අහිමි කරනු ලැබීමක් නැතහොත් උල්ලංඝනය කිරීමට හෝ අහිමි කිරීමට අතහසන්න වීමක් පිළිබඳව විමර්ශනයක් හෝ පරීක්ෂණයක් පැවැත්වීමේ කාර්යය සඳහා-
 - (i) අධිකරණ නිලධරයකු හෝ කොමිෂන් සභාවක කොමසාරිස්වරයකු නොවන යම් තැනැත්තකුට,

අධිකාරිය ඉදිරියට පැමිණෙන ලෙස සහ ඒ විමර්ශනයට හෝ පරීක්ෂණයට සහභාගී වන ලෙස නියම කිරීම;

(ii) අධිකරණයක් හෝ කොමිෂන් සභාවක් නොවන යම් තැනැත්තකුට, පරීක්ෂා කිරීම සහ පිටපත් ගැනීම සඳහා යම් විමර්ශන වාර්තාවක් හෝ පරීක්ෂණ වාර්තාවක්, තොරතුරු සටහන් පොතක උධෘතයක් සහ පොලිස් නිලධරයන්ගේ හමුවීම් පොතේ උද්ධෘතයක් ද ඇතුළුව ඒ තැනැත්තාගේ සන්තකයේ හෝ භාරයේ තිබෙන යම් ලේඛනයක්, යම් ලේඛනයක සහතික කළ පිටපතක් හෝ වෙනත් යම් දෙයක් අධිකාරිය වෙත ඉදිරිපත් කිරීමට නියම කිරීම;

5

10

15

20

25

30

(iii) අධිකරණයක් හෝ කොමිෂන් සභාවක් නොවන යම් තැනැත්තකුට, ඒ තැනැත්තා සන්තකයේ ඇති යම් තොරතුරක් ලිබිතව අධිකාරිය වෙත සැපයීමට නියම කිරීම:

> එසේ වුව ද, යම් තොරතුරක් අනාවරණය කිරීම ජාතික ආරක්ෂාවට හානිකර වන්නේ නම්, ඒ තැනැත්තා ඒ තොරතුර සැපයීම අවශා නොවන අතර, ඒ තොරතුර රහසාා බව ඔප්පු කිරීමේ භාරය එසේ කියා සිටින තැනැත්තා වෙත පැවතිය යුතු ය;

(iv) අධිකරණ නිලධරයකු හෝ කොමිෂන් සභාවක කොමසාරිස්වරයකු නොවන යම් තැනැත්තකුගෙන් පුශ්න කොට ඒ තැනැත්තාගේ පුකාශයක් වාර්තා කිරීම:

එසේ වුව ද, ඒ පුකාශය වාර්තා කරන අතරතුර දී පුකාශ කරන ලද යම් දෙයක්, යම් වරදකට අදාළව යම් චෝදනාවක් හෝ අධිචෝදනාවක් පිළිබඳව වූ යම් පසු නඩු විභාගයක දී ඒ තැනැත්තාට එරෙහිව භාවිත නො කරනු ලැබිය යුතු ය;

5

10

15

20

25

- (v) අදාළ ඉල්ලීම සාධාරණීකරණය කෙරෙන පරිදි පුමාණවත් කරුණු සපයනු ලබන්නේ නම්, අපරාධයක වින්දිතයකුට හෝ සාක්ෂිකරුවකුට එරෙහිව සිදු කරන ලදැයි කියනු ලබන යම් වරදකට අදාළව හෝ සිදු කරන ලදැයි කියනු ලබන අපරාධයක වින්දිතයකුගේ හෝ සාක්ෂිකරුවකුගේ යම් අයිතිවාසිකමක් හෝ හිමිකමක් උල්ලංඝනය කිරීමකට හෝ අහිමි කිරීමකට අදාළව නැතහොත් උල්ලංඝනය කිරීමට හෝ අහිමි කිරීමට අතාහසන්න වීමකට අදාළව යම් අධිකරණයක හෝ කොමිෂන් සභාවක වාර්තාවල ගොනු කරන ලද යම් නඩු කටයුතුවල, ලේඛනවල සහ වෙනත් දෙයක සහතික කළ පිටපත් යම් ගාස්තුවක් ගෙවීමෙන් තොරව අධිකාරිය වෙත සපයන ලෙස ඒ අධිකරණයෙන් හෝ කොමිෂන් සභාවෙන් ඉල්ලීමක් කිරීම; සහ
- (vi) අදාළ අධිකාරීන්වල පූර්ව අනුමතයට යටත්ව, යම් ස්ථානයකට හෝ පිහිටීමකට ඇතුළුවීම, සෝදිසි කිරීම හෝ පරීක්ෂා කිරීම හෝ විමර්ශනයක්, පරීක්ෂණයක්, නඩු විභාගයක් හෝ වෙනත් නඩු කටයුත්තක් ඇතුළුව, යම් ස්ථානයක කෙරීගෙන යන යම් කටයුත්තක් හෝ කිුිියාවලියක් නිරීක්ෂණය කිරීම සහ වාර්තා කිරීම;
- (ඇ) යම් අපරාධයක වින්දිතයකුට හෝ සාක්ෂිකරුවකුට සහන සැපයීමේ කාර්යය සඳහා-
 - (i) මේ පනත යටතේ යම් අපරාධයක වින්දිතයකුගේ හෝ සාක්ෂි කරුවකු ගේ අයි තිවාසි කම් උල්ලංඝනය කිරීමේ හෝ හිමිකම් අහිමි කිරීමේ පතිඵලයක් වශයෙන් සිදු වූ යම් අලාභයක් සඳහා පතිකර්ම යෙදීමට හෝ සහන සැලසීමට හෝ නිවැරදි කිරීමේ කියාමාර්ග ගැනීමට සුදුසු නියෝගයක් කිරීම:

- (ii) මේ පනත යටතේ යම් අපරාධයක වින්දිතයකුගේ හෝ සාක්ෂිකරුවකුගේ අයිතිවාසිකම් සහ හිමිකම් පුවර්ධනය කිරීම හෝ ආරක්ෂා කිරීම සඳහා සුදුසු කියාමාර්ග ගැනීමට අදාළ අධිකාරීන් වෙත විධාන කිරීම, උපදෙස් දීම හෝ නිර්දේශ කිරීම; සහ
- (iii) පවත්තා වෙතත් තෛතික යාත්තුණවලට අමතරව සමථකරණය සහ බේරුම්කරණය ඇතුළු යාත්තුණ භාවිත කිරීම;
- 10 (ඇ) මේ පනත යටතේ සිදු කරනු ලදැයි කියනු ලබන යම් අපරාධයක වින්දිතයකුගේ හෝ සාක්ෂිකරුවකුගේ අයිතිවාසිකමක් හෝ හිමිකමක් උල්ලංඝනය කිරීම හෝ අහිමි කිරීම නැතහොත් උල්ලංඝනය කිරීමට හෝ අහිමි කිරීමට අතහාසන්න වීම පිළිබඳව වන යම් විමර්ශනයක් හෝ පරීක්ෂණයක් මත පදනම්ව නීතිපතිවරයා වෙත හෝ වෙනත් යම් අධිකාරියක් වෙත නියෝජනයන් සිදු කිරීම;

5

20

- (ඉ) මේ පනත යටතේ වන යම් වරදක් පිළිබඳව වූ විමර්ශනයක් හෝ පරීක්ෂණයක් 56 වන වගන්තියේ (1) වන උපවගන්තියේ (ඊ) වන ඡේදය යටතේ, තමා වෙත පවරා ගන්නා ලෙස ආරක්ෂක කොට්ඨාසයට විධාන කිරීම;
- (ඊ) යම් චංචල හෝ නිශ්චල දේපළක් අත්කර ගැනීම, දැරීම, කුලියට හෝ බද්දට ගැනීම හෝ දීම, උකස් කිරීම, ඔඩපනය කිරීම, විකිණීම හෝ අනෳාකාරයකින් නීයාදනය කිරීම;
 - (උ) එහි කාර්ය සහ කර්තවා ඉටු කිරීම සහ කිරීම සඳහා අවශා විය හැකි යම් ගිවිසුම්වලට ඇතුළත් වීම;
- (ඌ) ආරක්ෂණ අරමුදලේ බැරට ඇති මුදල්, සුදුසු සහ 30 ආරක්ෂිත ආකාරයකින් ආයෝජනය කිරීම සහ බැංකුවල ජංගම, ඉතිරීකිරීමේ සහ තැන්පතු ගිණුම් ආරම්භ කර පවත්වාගෙන යාම;

5

- (එ) අධිකාරියේ කාර්ය සහ කර්තවා නිසි ලෙස ඉටු කිරීම සහ කිරීම සඳහා අවශා විය හැකි එහි නිලධරයන් සහ වෙනත් සේවකයන්, විශේෂඥ උපදේශකවරුන් සහ උපදේශකවරුන් පත් කිරීම, ඉවත් කිරීම සහ ඔවුන් විෂයයෙහි විනය පාලන කටයුතු සිදු කිරීම,
- (ඒ) (2) වන උපවගන්තියේ විධිවිධානවලට යටත්ව, ශී ලංකාව තුළ හෝ ඉන් බැහැරව වූ යම් මූලාශුයකින් පරිතාහග, තහාග, රික්තවරණ සහ පුදාන පිළිගැනීම හා ලබා ගැනීම සහ එහි කාර්ය හා කර්තවා නිසි ලෙස ඉටු කිරීම සහ කිරීම සඳහා ඒවා භාවිත කිරීම, සහ
 - (ඔ) මේ පනත යටතේ අධිකාරියේ කාර්ය හා කර්තවා නිසි ලෙස ඉටු කිරීම සහ කිරීම සඳහා අවශා විය හැකි වෙනත් සියලු දේ කිරීම.
- 15 (2) අධිකාරිය හෝ ආරක්ෂක කොට්ඨාසය විසින් අපරාධයක වින්දිතයකුට හෝ සාක්ෂිකරුවකුට සහාය හෝ ආරක්ෂාව සැපයීමේ දී, විදේශ සම්පත් දෙපාර්තමේන්තුවේ පූර්ව අනුමතය නොමැතිව, යම් විදේශ රජයකින් හෝ විදේශ හෝ ජාතාන්තර සංවිධානයකින් යම් සහායක් ලබා නොගත යුතු ය.
- 20 (3) සාධාරණ හේතුවක් නොමැතිව, මේ වගන්තිය යටතේ අධිකාරිය වෙත පවරන ලද බලතල කි්යාත්මක කිරීමේ දී අධිකාරිය විසින් කරන ලද හෝ නිකුත් කරන ලද යම් නියමයකට, විධානයකට හෝ නියෝගයකට අනුකුලව කටයුතු කිරීමට අපොහොසත් වන යම් තැනැත්තකු වරදක් සිදු කරනු ලබන අතර, මහෙස්තුාත්වරයකු විසින් වරදකරු කරනු ලැබූ විට, රුපියල් ලක්ෂ තුනකට නොවැඩි දඩයකට හෝ අවුරුදු පහකට නොවැඩි කාලයක් සඳහා දෙයාකාරයෙන් එක් ආකාරයක බන්ධනාගාරගත කිරීමකට හෝ ඒ දඩය සහ බන්ධනාගාරගත කිරීම යන දඬුවම් දෙකට ම හෝ ඒ තැනැත්තා යටත් විය යුතු ය.
- 30 42. (1) අධිකාරියේ කටයුතු පරිපාලනය කිරීම සහ කළමනාකරණය අධිකාරියේ කිරීම (මේ පනතේ "මණ්ඩලය" යනුවෙන් සඳහන් කරනු ලබන) කළමනාකරණ මණ්ඩලයකට පැවරිය යුතු ය.

- (2) මණ්ඩලය විසින්, අධිකාරියේ කටයුතු පරිපාලනය කිරීමේ සහ කළමනාකරණය කිරීමේ කාර්යය සඳහා, මේ පනත මගින් අධිකාරිය වෙත පවරනු ලැබ ඇති හෝ පනවනු ලැබ ඇති බලතල, කාර්ය සහ කර්තවා කියාත්මක කිරීම, ඉටුකිරීම සහ කිරීම සිදු කළ 5 යුතු ය.
 - (3) මණ්ඩලය පහත දැක්වෙන සාමාජිකයන්ගෙන් සමන්විත විය යුතු ය:-
 - (අ) පහත දැක්වෙන නිල බලයෙන් පත් වන සාමාජිකයන්:-
 - (i) අධිකරණ විෂයය පවරතු ලැබ ඇති අමාතාවරයාගේ අමාතාහංශයේ ලේකම්වරයා හෝ ඒ ලේකම්වරයා විසින් නම් කරන ලද ඒ අමාතාහංශයේ අතිරේක ලේකම්වරයකු;

10

15

- (ii) පොලිස් දෙපාර්තමේන්තුව පවරනු ලැබ ඇති අමාතාවරයාගේ අමාතාහංශයේ ලේකම්වරයා හෝ ඒ ලේකම්වරයා විසින් නම් කරන ලද ඒ අමාතහාංශයේ අතිරේක ලේකම්වරයකු;
- (iv) ළමයින් පිළිබඳ විෂයය පවරනු ලැබ ඇති අමාත‍‍‍‍‍ාංශයේ ලේකම්වරයා හෝ ඒ ලේකම්වරයා විසින් නම් කරන ලද ඒ අමාත්‍‍‍ ාංශයේ අතිරේක ලේකම්වරයකු;
- 25 (v) 1996 අංක 21 දරන ශ්‍රී ලංකා මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභා පනත මගින් පිහිටුවන ලද ශ්‍රී ලංකා මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභාව විසින් නම් කරන ලද ඒ සභාවේ සාමාජිකයකු;

- (vi) ජාතික රාජා‍ය සභාවේ 1978 අංක 27 දරන නීති අාධාර පනත මගින් පිහිටුවන ලද නීති ආධාර කොමිෂන් සභාවේ සභාපතිවරයා හෝ ඒ සභාපතිවරයා විසින් නම් කරන ලද කොමසාරිස් ධුරයට වඩා පහළ නොවන ධුරයක නාමිකයකු;
- (vii) බන්ධනාගාර කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා හෝ ඒ කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින් නම් කරන ලද කොමසාරිස් ධුරයට වඩා පහළ නොවන ධුරයක නාමිකයකු;
- 10 (viii) නීතිපතිවරයාගේ නාමිකයකු; සහ

5

- (ix) ජොෂ්ඨ නියෝජා පොලිස්පති ධුරය දරන, පොලිස්පතිවරයාගේ නාමිකයකු:
- එසේ වුව ද, මේ ඡේදයේ (i) වන, (ii) වන, (iii) වන හෝ (iv) වන අනුඡේදයේ නිශ්චිතව සඳහන් කර ඇති වීෂයයන් දෙකක් හෝ වැඩි ගණනක් එක් අමාතහාංශයකට පවරනු ලැබ ඇති අවස්ථාවක දී, අධිකාරියට ඒ අමාතහාංශයේ සාමාජිකයකු නම් කිරීම ඒ වීෂයයන් පවරනු ලැබ ඇති අමාතහවරයාගේ අමාතහාංශයේ ලේකම්වරයා විසින් කරනු ලැබිය 20 යුතු ය, සහ
 - (ආ) නීතිය, අපරාධවේදය, මානව හිමිකම් හෝ වෛදා විදාහව යන ක්ෂේතුයක අධ්‍යාපනික හෝ වෘත්තීමය සුදුසුකම්ලත් සහ ඒ ක්ෂේතුයක හෝ සමාජ සේවා කටයුතුවල හෝ සි වීල් සමාජ කටයු තු වල පළ පු රුද් දක් ඇති ජනාධිපතිවරයා විසින් පත් කරනු ලබන (මේ පනතේ "පත් කළ සාමාජිකයන්" යනුවෙන් සඳහන් කරනු ලබන) සාමාජිකයන් පස්දෙනකු.
- 43. (1) ජනාධිපතිවරයා විසින් මණ්ඩලයේ එක් සමාජිකයකු අධිකාරියේ මණ්ඩලයේ සභාපතිවරයා ලෙස පත් කරනු ලැබිය යුතු අතර, ඔහු සභාපතිවරයා 30 අධිකාරියේ සභාපතිවරයා ද විය යුතු ය.

- (2) අධිකාරියේ සභාපතිවරයා අවුරුදු තුනක කාලයක් සඳහා පත් කරනු ලැබිය යුතු අතර, නැවත පත් කිරීම සඳහා ඔහු සුදුසුකම් ලැබිය යුතු ය.
- (3) ජනාධිපතිවරයා අමතා යවනු ලබන ලිපියක් මගින් අධිකාරියේ 5 සභාපතිවරයාට ඕනෑම අවස්ථාවක දී සභාපති ධුරයෙන් ඉල්ලා අස්වීය හැකි අතර, ඒ ඉල්ලා අස්වීම ජනාධිපතිවරයා විසින් ලිඛිතව පිළිගැනීමෙන් පසු බලපවත්වනු ලැබිය යුතු ය.
- (4) අධිකාරියේ සභාපතිවරයාට, අසනීපයක් හෝ ශී ලංකාවෙන් බැහැරව සිටීමේ හේතුව නිසා තාවකාලිකව ස්වකීය ධුරයේ කාර්ය 10 ඉටු කිරීමට නොහැකි වන අවස්ථාවක දී ඔහු වෙනුවට කටයුතු කිරීම සඳහා ජනාධිපතිවරයා විසින් මණ්ඩලයේ වෙනත් සාමාජිකයකු පත් කරනු ලැබිය යුතු ය.
 - (5) ජනාධිපතිවරයා විසින් හේතු දක්වා අධිකාරියේ සභාපතිවරයා සභාපති ධුරයෙන් ඉවත් කරනු ලැබිය හැකි ය.
- 15 44. යම් තැනැත්තකු-

මණ්ඩලයේ සාමාජිකයකු වීමට

- (අ) පාර්ලිමේන්තු මන්තුීවරයකු, පළාත් සභාවක මන්තීුවරයකු හෝ යම් පළාත් පාලන ආයතනයක සභිකයකු වේ නම් හෝ වුවහොත්;
- (ආ) ශී ලංකාවේ පුරවැසියකු නොවන්නේ නම් හෝ 20 පුරවැසියකු වීම නතර වුවහොත්;
 - (ඇ) ශී් ලංකාවේ හෝ වෙනත් යම් රටක බලාත්මකව පවත්නා යම් නීතියක් යටතේ, සිහිවිකල් තැනැත්තකු බවට තීරණය කරනු ලැබ හෝ පුකාශයට පත් කරනු ලැබ ඇත්නම්; හෝ
- 25 (ඇ) ශී් ලංකාවේ හෝ වෙනත් යම් රටක අධිකරණයක් විසින් පනවන ලද බන්ධනාගාරගත කිරීමේ දඬුවමක් විඳිමින් සිටී නම් හෝ විඳ ඇත්නම්,

ඒ තැනැත්තා මණ්ඩලයේ සාමාජිකයකු ලෙස පත් කරනු ලැබීමට හෝ තවදුරටත් කටයුතු කරගෙන යාමට නුසුදුස්සකු විය යුතු ය.

45. (1) ජනාධිපතිවරයා අමතා යවනු ලබන ලිපියක් මගින් මණ්ඩලයේ මණ්ඩලයේ පත් කළ සාමාජිකයකුට ඕනෑම අවස්ථාවක දී ස්වකීය ^{පත් කළ} ධූරයෙන් ඉල්ලා අස්විය හැකි අතර, ඒ ඉල්ලා අස්වීම ජනාධිපතිවරයා ඉල්ලා අස්වීම විසින් ලිඛිතව පිළිගැනීමෙන් පසු බලපවත්වනු ලැබිය යුතු ය.

සහ ඉවත් කිරීම

- (2) ජනාධිපතිවරයා විසින් හේතු දක්වා මණ්ඩලයේ පත් කළ සාමාජිකයකු ගැසට් පතුයේ පළ කරනු ලබන නියමයක් මගින් ධුරයෙන් ඉවත් කරනු ලැබිය හැකි අතර, ඒ සාමාජිකයා ඒ නියමය ගැසට් පතුයේ පළ කරනු ලබන දින සිට සහ ඉන්පසුව ධුරය දැරීම නතර කරනු ලැබිය යුතු ය.
- (3) මණ්ඩලයේ යම් පත් කළ සාමාජිකයකු මරණය, ඉල්ලා අස්වීම හෝ ධුරයෙන් ඉවත් කිරීම නිසා ධුරය හිස් කරනු ලබන අවස්ථාවක දී, ජනාධිපතිවරයා විසින් 42 වන වගන්තියේ (3) වන උපවගන්තියේ (ආ) වන ඡේදයේ විධිවිධාන සැලකිල්ලට ගනිමින් ඒ සාමාජිකයා වෙනුවට වෙනත් තැනැත්තකු පත් කරනු ලැබිය යුතු ය.
- (4) (3) වන උපවගන්තිය යටතේ පත් කළ සාමාජිකයා ඔහු අනුපුාප්ත වන සාමාජිකයාගේ ධූර කාලයෙන් ඉකුත් නොවී ඇති ධූර කාලය සඳහා ධූරය දරනු ලැබිය යුතු ය.
- (5) මණ්ඩලයේ යම් පත් කළ සාමාජිකයකුට අසනීපයක්, අශක්තුතාවක් හෝ මාස තුනකට නොඅඩු කාලයක් සඳහා 20 ශී ලංකාවෙන් බැහැරව සිටීම යන හේතුවක් මත තාවකාලිකව සිය ධූරයේ කාර්ය ඉටු කිරීමට නොහැකි වන අවස්ථාවක දී, ඒ සාමාජිකයා විසින් ඒ නොහැකියාව පිළිබඳව ජනාධිපතිවරයාට ලිඛිතව දැනුම් දෙනු ලැබිය යුතු ය. එවිට, ජනාධිපතිවරයා විසින් 42 වන වගන්තියේ (3) වන උපවගන්තියේ (ආ) වන ඡේදයේ විධිවිධාන 25 සැලකිල්ලට ගනිමින් ඒ කාලය තුළ දී ඔහු වෙනුවට කටයුතු කිරීම සඳහා වෙනත් තැනැත්තකු පත් කරනු ලැබිය හැකි ය.

46. මණ්ඩලයේ සෑම පත් කළ සාමාජිකයකු ම මරණය, ඉල්ලා පත් කළ අස්වීම හෝ ඉවත් කිරීම නිසා කලින් ඒ සාමාජිකයාගේ ධූරය ^{සාමාජිකයකුගේ} හිස්කරන්නේ නම් මිස, ඔහු පත් කළ දින සිට වසර තුනක කාලයක් 30 සඳහා ධූරය දැරිය යුතු අතර, ඔහු ධූරයෙන් ඉවත් කරනු ලැබ ඇත්නම් මිස, නැවත පත් කිරීම සඳහා සුදුසුකම් ලැබිය යුතු ය.

47. මණ්ඩලයේ සාමාජිකයන්ට, ජනාධිපතිවරයා විසින් මුදල් සාමාජිකයන්ට විෂයය පවරනු ලැබ ඇති අමාතාවරයා විමසා නිශ්චය කරනු ලැබිය ^{පාරිශුමික} හැකි අනුපුමාණ මත වන යම් පාරිශුමික අධිකාරියේ අරමුදලින් ගෙවීම ගෙවනු ලැබිය හැකි ය.

- 48. (1) මණ්ඩලයේ සභාපතිවරයා පැමිණ සිටී නම් ඔහු මණ්ඩලයේ මණ්ඩලයේ සෑම රැස්වීමක ම මුලසුන දරනු ලැබිය යුතු ය. ඒ යම් රැස්වීමකට ^{රැස්වීම} සභාපතිවරයා නොපැමිණි අවස්ථාවක දී, පැමිණ සිටින සාමාජිකයන් විසින් ඒ රැස්වීමේ මූලසුන දැරීම සඳහා පැමිණ සිටින සාමාජිකයන්ගෙන් එක් අයකු තෝරා පත්කර ගනු ලැබිය යුතු ය.
- 10 (2) මණ්ඩලයේ යම් රැස්වීමක් සඳහා වන ගණපූරණය සාමාජිකයන් පස් දෙනකු විය යුතු ය.
- (3) සභාපතිවරයා හෝ මණ්ඩලයේ යම් රැස්වීමක මූලසුන දරන සාමාජිකයා විසින් මණ්ඩලයේ රැස්වීම් සහ ඒ රැස්වීම්වල කටයුතු කරගෙන යාම සම්බන්ධයෙන් වන කාර්ය පටිපාටිය නියාමනය කරනු 15 ලැබිය හැකි ය.
 - (4) මණ්ඩලය විසින් තී්රණය කිරීම සඳහා වන සියලු කාරණා පිළිබඳව මණ්ඩලයේ රැස්වීමක දී කටයුතු කරනු ලැබිය යුතු අතර, පැමිණ සිටින සහ ඡන්දය දෙන සාමාජිකයන්ගේ බහුතරය විසින් ඒ පිළිබඳව නිශ්චය කරනු ලැබිය යුතු ය.
- (5) මණ්ඩලයේ රැස්වීමක දී සැලකිල්ලට ගනු ලබන යම් කාරණයක් සඳහා වන ඡන්ද සමාන වන අවස්ථාවක දී, සභාපතිවරයාට හෝ ඒ රැස්වීමේ මූලසුන දරන සාමාජිකයාට ඔහුගේ මුල් ඡන්දයට අමතරව තී්රක ඡන්දයක් තිබිය යුතු ය.
- (6) මේ වගන්තියේ මීට ඉහතින් වූ විධිවිධානවලට යටත්ව, 25 මණ්ඩලය විසින් එහි රැස්වීම් සහ ඒ රැස්වීම්වල කටයුතු කරගෙන යාම සම්බන්ධයෙන් වන කාර්ය පටිපාටිය නියාමනය කරනු ලැබිය හැකි ය.
- 49. මණ්ඩලයේ යම් පුරප්පාඩුවක් පැවතීමේ හෝ එහි යම් මණ්ඩලයේ සාමාජිකයකුගේ පත්වීම සම්බන්ධයෙන් යම් දෝෂයක් තිබීමේ හේතුව පුරප්පාඩුවක් 30 නිසාම පමණක් මණ්ඩලයේ කිසිදු කිුයාවක්, තීරණයක් හෝ කටයුත්තක් නිර්බල වන්නේ යයි සලකනු නොලැබිය යුතු ය.

හේතුවෙන් යම් කුියාවක් නිර්බල නොවන බව

- 50. (1) අධිකාරියේ මුදාව, මණ්ඩලය විසින් නිශ්චය කරනු ලබන අධිකාරියේ පරිදි විය යුතු අතර, මණ්ඩලය විසින් නිශ්චය කරනු ලැබිය හැකි ^{මුදුාව} පරිදි යම් ආකාරයකට වෙනස් කරනු ලැබිය හැකි ය.
- (2) අධිකාරියේ මුදුාව කලින් කල මණ්ඩලය විසින් නිශ්චය කරනු 5 ලැබිය හැකි පරිදි වූ යම් තැනැත්තකු භාරයේ තබනු ලැබිය යුතු ය.
- (3) අධිකාරියේ මුදුාව, මණ්ඩලයේ අනුමතය ඇතිව සහ තමන් පැමිණ සිටින බවට සලකුණක් වශයෙන් යම් සාධන පතුයකට හෝ ලේඛනයකට අත්සන් තැබිය යුතු මණ්ඩලයේ සාමාජිකයන් දෙදෙනකු ඉදිරිපිට දී හැර, කිසිදු සාධන පතුයකට හෝ ලේඛනයකට නොතබනු 10 ලැබිය යුතු ය.
 - (4) අධිකාරියේ මුදුාව තබන ලද සාධනපතුවල සහ ලේඛනවල රෙජිස්ටරයක් මණ්ඩලය විසින් පවත්වාගෙන යනු ලැබිය යුතු ය.

VI වන කොටස

අධිකාරියේ අධාන්ෂ ජනරාල්වරයා සහ කාර්ය මණ්ඩලය පත් කිරීම

15

51. (1) නීතිය, පරිපාලනය හෝ අපරාධ විදහාව යන ක්ෂේතුයක අධිකාරියේ වෘත්තීමය සුදුසුකම් ඇති සහ ඒ යම් ක්ෂේතුයක යටත් පිරිසෙයින් ^{අධාක්ෂ} අවුරුදු පහළොවක පළපුරුද්ද ඇති තැනැත්තකු විය යුතු (මේ පනතේ "අධාෘක්ෂ ජනරාල්වරයා" යනුවෙන් සඳහන් කරනු ලබන) අධිකාරියේ 20 අධාක්ෂ ජනරාල්වරයකු සිටිය යුතු ය.

- (2) මණ්ඩලය විසින් අධාක්ෂ ජනරාල්වරයා පත් කරනු ලැබිය යුතු අතර, ඔහු අධිකාරියේ පුධාන විධායක නිලධරයා විය යුතු ය.
- (3) මණ්ඩලයේ සාමානා හෝ විශේෂ විධානවලට සහ මණ්ඩලයේ අධීක්ෂණයට යටත්ව, අධාාක්ෂ ජනරාල්වයා විසින්-
- 25 (අ) කාර්ය මණ්ඩලය පරිපාලනය කිරීම සහ පාලනය කිරීම ඇතුළුව, අධිකාරියේ කටයුතු පරිපාලනය සහ කළමනාකරණය භාරව සිටිය යුතු ය; සහ

- (ආ) මණ්ඩලය විසින් ඔහු වෙත පවරනු ලබන සියලු කාර්ය සහ කර්තවා ඉටු කිරීම සහ කිරීම සඳහා වගකිව යුතු ය.
- (4) (අ) මණ්ඩලය විසින් අධිකාරියේ යම් බලතල, කාර්ය හෝ කර්තවා ලිබිතව සහ එහි නිශ්චිතව දක්වනු ලැබිය හැකි යම් 5 කොන්දේසිවලට යටත්ව අධාෘක්ෂ ජනරාල්වරයා වෙත පවරනු ලැබිය හැකි අතර, අධාෘක්ෂ ජනරාල්වරයා විසින් ඒ බලතල, කාර්ය හෝ කර්තවා අධිකාරියේ නමින් සහ අධිකාරිය වෙනුවෙන් කි්යාත්මක කිරීම, ඉටු කිරීම හෝ කිරීම කරනු ලැබිය යුතු ය.
- (ආ) (ආ) වන ඡේදය යටතේ කරන ලද යම් පැවරීමක් නොතකා, 10 මණ්ඩලය විසින් එසේ පවරන ලද යම් බලතල, කාර්ය හෝ කර්තවා එය විසින් ම කිුයාත්මක කිරීම, ඉටු කිරීම හෝ කිරීම කළ හැකි අතර, මණ්ඩලය විසින් ඕනෑම අවස්ථාවක දී ඒ පැවරීම අහෝසි කරනු ලැබිය හැකි ය.
- (5) අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයා විසින්, මණ්ඩලයේ ලිඛිත අනුමතය 15 ඇතිව, එසේ කිරීම අවශා යයි ඔහු සලකනු ලබන කවර හෝ අවස්ථාවක දී ඔහුගේ බලතල, කාර්ය හෝ කර්තවා කිසිවක් අධිකාරියේ යම් නිලධරයකුට ලිඛිතව පවරනු ලැබිය හැකි අතර, ඒ නිලධරයා විසින් ඒ බලතල, කාර්ය හෝ කර්තවා අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයාගේ සාමානා හෝ විශේෂ විධානයට යටත්ව කියාත්මක 20 කිරීම, ඉටු කිරීම හෝ කිරීම කරනු ලැබිය යුතු ය.
 - (6) අධාක්ෂ ජනරාල්වරයාගේ ධුර කාලය පත් වීමේ දින සිට අවුරුදු තුනක් විය යුතු අතර, (7) වන උපවගත්තිය යටතේ ධුරයෙන් ඉවත් කරනු ලැබුවහොත් මිස නැවත පත්කිරීම සඳහා ඔහු සුදුසුකම් ලැබිය යුතු ය.
- 25 (7) අධාන්ෂ ජනරාල්වරයා-

- (අ) ඔහුට අයත් කාර්ය ඉටු කිරීමට ස්ථීරව ම නොහැකි තත්ත්වයට පත් වූවහොත්;
- (ආ) මණ්ඩලයේ මතය අනුව යම් වංචනික හෝ නීති විරෝධී ස්වභාවයෙන් යුතු කියාවක් හෝ අධිකාරියේ යහපතට අගතියක් වන කියාවක් සිදු කළහොත්; හෝ

(ඇ) මණ්ඩලය විසින් නිකුත් කරන ලද යම් විධානයකට අනුකූලව කටයුතු කිරීමට අපොහොසත් වුවහොත්,

මණ්ඩලය විසින්, ඊට හේතු දක්වා අධාක්ෂ ජනරාල්වරයා ධූරයෙන් ඉවත් කරනු ලැබිය හැකි ය.

- (8) අධාක්ෂ ජනරාල්වරයාගේ ධූරය දරනු ලබන තැනැත්තා මියයාම, (7) වන උපවගන්තිය යටතේ ධුරයෙන් ඉවත් කිරීම හෝ ඔහු විසින් තත් කාර්යය සඳහා මණ්ඩලය අමතා යවන ලිපියක් මගින් ඉල්ලා අස්වීම මත අධාෘක්ෂ ජනරාල්වරයාගේ ධූරය හිස් විය යුතු ය.
- 10 (9) අධානක්ෂ ජනරාල්වරයාගේ ධූරය හිස් වන අවස්ථාවක දී, මණ්ඩලය විසින් (1) වන උපවගන්තියේ විධිවිධාන සැලකිල්ලට ගනිමින් ඒ ධුරය සඳහා වෙනත් තැනැත්තකු පත් කරනු ලැබිය යුතු ය.
- (10) මණ්ඩලයේ සාමාජිකයකු ස්ථීරව හෝ තාවකාලිකව, අධාාක්ෂ 15 ජනරාල්වරයා ලෙස පත් කරනු ලැබීමට සුදුසුකම් නොලැබිය යුතු ය.
 - 52. (1) අධිකාරිය විසින් එහි කර්තවා කාර්යක්ෂමව ඉටු කිරීම අධිකාරියේ සඳහා අවශා විය හැකි පරිදි නිලධරයන් සහ වෙනත් කාර්ය සේවානියුක්තයන් යම් සංඛාහවක් අධිකාරියේ කාර්ය මණ්ඩලය ලෙස පත් කරනු ලැබිය හැකි ය.

- (2) අධිකාරිය විසින් (1) වන උපවගන්තිය යටතේ අධිකාරියට පත් කරන ලද නිලධරයන් සහ වෙනත් සේවා නියුක්තයන් සම්බන්ධයෙන්-
 - (අ) ඒ නිලධරයන්ගේ සහ මස්වානියුක්තයන්ගේ සේවානියුක්තියේ නියම සහ කොන්දේසි නිශ්චය කිරීම;
- 25 (ආ) ආණ්ඩුවේ අදාළ මාර්ගෝපදේශවලට අනුව ඒ නිලධරයන්ට සහ සේවානියුක්තයන්ට පාරිශුමික ගෙවනු ලැබිය යුතු අනුපුමාණ නිශ්චය කිරීම;

- (ඇ) ඒ නිලධරයන් සහ සේවානියුක්තයන් විෂයයෙහි විනය පාලනය කියාත්මක කිරීම හෝ ඔවුන් සේවයෙන් ඉවත් කිරීම; සහ
- (ඈ) ඒ නිලධරයන්ගේ හෝ සේවානියුක්තයන්ගේ පුතිලාභය 5 පිණිස කාර්ය මණ්ඩල සුබසාධන සහ සමාජ ආරක්ෂණ යෝජනා කුම පිහිටුවීම සහ ඒ යම් යෝජනා කුමවලට දායකත්වය ලබා දීම,

කරනු ලැබිය හැකි ය.

- (3) මණ්ඩලය විසින් (2) වන උපවගන්තියේ සඳහන් සියලු හෝ 10 යම් කාරණා සම්බන්ධයෙන් රීති සාදනු ලැබිය හැකි ය.
 - (4) රාජා හෝ පෞද්ගලික අංශයේ දරන ලද යම් පෙර තනතුරකින් ඉවත් කරන ලද යම් තැනැත්තකු අධිකාරිය විසින්, අධිකාරියේ නිලධරයකු හෝ වෙනත් සේවානියුක්තයකු ලෙස පත් නොකරනු ලැබිය යුතු ය.
- 53. (1) අධිකාරියේ ඉල්ලීම පරිදි, රාජා සේවයේ යම් නිලධරයකු අධිකාරියේ ඒ නිලධරයාගේ ද, ඒ නිලධරයා සේවයේ නියුක්ත කර ඇත්තේ යම් ^{කාර්ය} අමාතනාංශයක් විසින් හෝ අමාතනාංශයක් යටතේ ද ඒ අමාතනාංශයේ රජයේ ලේකම්වරයාගේ ද සහ රාජා පරිපාලන විෂයය පවරනු ලැබ ඇති නිලධරයන් පත් අමාතාඃවරයාගේ අමාතාඃාංශයේ ලේකම්වරයාගේ ද කැමැත්ත ඇතිව ^{කිරීම} 20 අධිකාරිය විසින් නිශ්චය කරනු ලැබිය හැකි යම් කාලසීමාවක් සඳහා අධිකාරියේ කාර්ය මණ්ඩලයට තාවකාලිකව පත් කරනු ලැබිය හැකි ය; නැතහොත් එවැනිම කැමැත්ත ඇතිව ඒ කාර්ය මණ්ඩලයට ස්ථීරව පත් කරනු ලැබිය හැකි ය.

- (2) රාජා සේවයේ යම් නිලධරයකු අධිකාරියේ කාර්ය මණ්ඩලයට 25 තාවකාලිකව පත් කරනු ලැබූ අවස්ථාවක, 1991 අංක 37 දරන ජාතික ගමනාගමන කොමිෂන් සභා පනතේ 14 වන වගන්තියේ (2) වන උපවගන්තියේ විධිවිධාන, අවශා වෙනස් කිරීම් සහිතව, ඒ නිලධරයාට සහ ඒ නිලධරයා සම්බන්ධයෙන් අදාළ විය යුතු ය.
- (3) රාජා සේවයේ යම් නිලධරයකු අධිකාරියේ කාර්ය මණ්ඩලයට 30 ස්ථීරව පත් කරනු ලැබූ අවස්ථාවක, 1991 අංක 37 දරන ජාතික

ගමනාගමන කොමිෂන් සභා පනතේ 14 වන වගන්තියේ (3) වන උපවගන්තියේ විධිවිධාන, අවශා වෙනස් කිරීම් සහිතව, ඒ නිලධරයාට සහ ඒ නිලධරයා සම්බන්ධයෙන් අදාළ විය යුතු ය.

(4) යම් නිශ්චිත කාලසීමාවක් සඳහා ආණ්ඩුවට සේවය කිරීමට 5 එකඟ වෙමින් ආණ්ඩුව සමඟ ගිවිසුමකට ඇතුළත් වූ යම් තැනැත්තකු අධිකාරිය විසින් සේවයේ නියුක්ත කරනු ලබන අවස්ථාවක, ඒ තැනැත්තා විසින් අධිකාරියේ සේවය කරනු ලබන යම් කාලසීමාවක්, ඒ ගිවිසුමේ බැඳීම් ඉටු කිරීමේ කාර්යය සඳහා ආණ්ඩුවට කරන ලද සේවයක් ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු ය.

10 VII වන කොටස

අපරාධයක වින්දිතයන්ගේ සහ සාක්ෂිකරුවන්ගේ සහායක සහ ආරක්ෂක කොට්ඨාසය

54. (1) මේ පනත යටතේ වන වැරදි සම්බන්ධයෙන් විමර්ශන අපරාධයක හෝ පරීක්ෂණ පැවැත්වීමේ සහ මේ පනත යටතේ අපරාධ ^{වින්දිතයන්ගේ} 15 වින්දිතයන්ට සහ සාක්ෂිකරුවන්ට සහාය සහ ආරක්ෂාව සැපයීමේ සාක්ෂිකරුවන්ගේ කාර්යය සඳහා අධිකාරිය විසින් තීරණය කරනු ලැබිය හැකි පරිදි වූ සහායක සහ පොලිස් නිලධරයන් යම් සංඛාවකින් සමන්විත (මේ පනතේ ^{ආරක්ෂක} "ආරක්ෂක කොට්ඨාසය" යනුවෙන් සඳහන් කරනු ලබන) අපරාධයක පිහිටුවීම වින්දිතයන්ගේ සහ සාක්ෂිකරුවන්ගේ සහායක සහ ආරක්ෂක 20 කොට්ඨාසයක් පිහිටුවනු ලැබිය යුතු ය.

- (2) පොලිස්පතිවරයා විසින් අධිකාරිය විමසා, (1) වන උපවගන්තිය යටතේ පත් කරනු ලැබිය යුතු පොලිස් නිලධරයන් නම් කරනු ලැබිය යුතු ය.
- (3) පොලිස්පතිවරයා විසින් අධිකාරිය විමසා, ආරක්ෂක 25 කොට්ඨාසයට පොලිස් නිලධරයන් තෝරා ගැනීම සඳහා වන නිර්ණායක තීරණය කරනු ලැබිය යුතු අතර, ඒ නිර්ණායක ගැසට් පතුයේ පළ කරනු ලැබිය යුතු ය.
- (4) පොලිස්පතිවරයා විසින් අධිකාරියේ එකඟත්වය ඇතිව, නියෝජා පොලිස්පතිවරයකුගේ නිලයට පහළ නොවන නිලයක 30 සිටින උචිත සුදුසුකම් සහිත පොලිස් නිලධරයකු ආරක්ෂක කොට්ඨාසයේ පුධානියා ලෙස පත් කරනු ලැබිය යුතු ය.

- (5) ආරක්ෂක කොට්ඨාසයේ පොලිස් නිලධරයන් පත්කිරීම, උසස් කිරීම, ස්ථාන මාරු කිරීම, ඔවුන් විෂයයෙහි විනය පාලනය සහ ඔවුන් ඉවත් කිරීම සම්බන්ධ සියලු කාරණා ආණ්ඩුකුම වාවස්ථාවේ 55 වන වාාවස්ථාවේ (3) වන අනුවාාවස්ථාවේ විධිවිධානවලට යටත්ව 5 පොලිස්පතිවරයාගේ විෂය පථය යටතේ විය යුතු ය. ඒ යම් කාරණයක් සම්බන්ධයෙන් පොලිස්පතිවරයා විසින් අධිකාරියේ අදහස් වීමසිය හැකි ය.
- (6) (අ) අධිකාරිය විසින් ආරක්ෂක කොට්ඨාසයේ කටයුතුවල රහසාභාවය සහතික කිරීම සඳහා සහ මේ පනත යටතේ 10 ආරක්ෂක කොට්ඨාසයේ පොලිස් නිලධරයන් ඔවුන්ගේ කාර්ය සහ කර්තවා ඉටු කිරීමේ දී සහ කිරීමේ දී ඒ පොලිස් නිලධරයන්ගේ අපක්ෂපාතීබව සහ වගවිය යුතුබව සහතික කිරීම සඳහා රීති සාදනු ලැබිය යුතු ය.
- (ආ) ආරක්ෂක කොට්ඨාසයට පත් කරන ලද සෑම පොලිස් 15 නිලධරයකු ම ඒ රීති අනුගමනය කිරීම සඳහා ලිඛිතව පොරොන්දු විය යුතු ය.
- (7) (අ) ආරක්ෂක කොට්ඨාසයේ යම් පොලිස් නිලධරයකු විසින් සිදු කරන ලද, මේ පනතේ යම් අදාළ විධිවිධානයකට හෝ (6) වන උපවගන්තියේ (අ) වන ඡේදය යටතේ අධිකාරිය විසින් සාදන ලද 20 යම් රීතියකට යම් ඓතනාන්විතව අනුකූල නොවීමක් සම්බන්ධයෙන් වන යම් පැමිණිල්ලක් අධිකාරිය විසින් පොලිස්පතිවරයාට යොමු කළ යුතු අතර, පොලිස්පතිවරයා විසින් ඒ පැමිණිල්ල පිළිබඳව පරීක්ෂණයක් සිදු කර අදාළ අවස්ථානුගත කරුණු අනුව සුදුසු යයි සලකනු ලැබිය හැකි යම් කිුිිියාමාර්ග ගනු ලැබිය යුතු ය.
- (ආ) ආරක්ෂක කොට්ඨාසයේ පොලිස් නිලධරයකු ඒ යම් විධිවිධානයක් හෝ රීතියක් කඩකර ඇති බව සඳහන් කරමින් අධිකාරිය විසින් නිකුත් කරන ලද සහතිකයක් ඒ පොලිස් නිලධරයාට එරෙහිව යම් නඩුවක් හෝ පරීක්ෂණයක් ආරම්භ කිරීමේ කාර්යය සඳහා බැලූබැල්මට පෙනෙන සාක්ෂියක් විය යුතු ය.
- 55. (1) වෙනත් යම් ලිඛිත නීතියක පටහැනිව කුමක් සඳහන්ව ආරක්ෂක තිබුණ ද, මේ පනතේ III වන කොටස යටතේ වූ වරදකට අදාළව- කොට්ඨාසයට

දීපවතාප්ත බලය ඇති බව

(අ) ආරක්ෂක කොට්ඨාසයට සෘජුව ම කරන ලද;

- 60 අපරාධයක වින්දිතයන් සහ සාක්ෂිකරුවන් හට සහාය දීමේ සහ ආරක්ෂා කිරීමේ
 - (ආ) අධිකාරියට කරන ලදුව, ආරක්ෂක කොට්ඨාසය වෙත යොමු කරන ලද; හෝ
- (ඇ) යම් අධිකරණයක්, කොමිෂන් සභාවක් හෝ නීතිය බලාත්මක කිරීමේ අධිකාරියක් විසින් ආරක්ෂක කොට්ඨාසය වෙත යොමු කරන ලද,

යම් පැමිණිල්ලක් ලබා ගැනීමට, ඒ පිළිබඳව විමර්ශනයක් කිරීමට හෝ පරීක්ෂණයක් කිරීමට ආරක්ෂක කොට්ඨාසයට දීපවාාප්ත බලය තිබිය යුතු ය.

- (2) යම් පොලිස් ස්ථානයකට අනුයුක්ත කර ඇති සෑම පොලිස් 10 නිලධරයකු විසින් ම ආරක්ෂක කොට්ඨාසය ඉල්ලා සිටින කවර හෝ අවස්ථාවක දී, ආරක්ෂක කොට්ඨාසයේ බලතල, කාර්ය සහ කර්තවා කියාත්මක කිරීමේ දී, ඉටු කිරීමේ දී සහ කිරීමේ දී ආරක්ෂක කොට්ඨාසය වෙත සහාය දක්වනු ලැබිය යුතු ය.
- 56. (1) ආරක්ෂක කොට්ඨාසයේ බලතල, කාර්ය සහ කර්තවා අාරක්ෂක 15 පහත දැක්වෙන පරිදි විය යුතු ය:-

ආරක්ෂක කොට්ඨාසයේ බලතල, කාර්ය සහ කර්තවා

(අ) මේ පනතේ විධිවිධාන යටතේ ආරක්ෂක කොට්ඨාසය වෙත ලැබෙන හෝ අධිකාරිය, යම් අධිකරණයක්, කොමිෂන් සභාවක් හෝ නීතිය බලාත්මක කිරීමේ අධිකාරියක් විසින් ආරක්ෂක කොට්ඨාසය වෙත යොමු කරනු ලබන පැමිණිලි විමර්ශනය කිරීම හෝ පරීක්ෂණය කිරීම;

- (ආ) අපරාධයක වින්දිතයන්ට සහ සාක්ෂිකරුවන්ට සහාය සහ ආරක්ෂාව සැපයීම;
- (ඇ) අපරාධයක වින්දිතයකු හෝ සාක්ෂිකරුවකු 59 වන 25 වගන්තියේ සඳහන් විශේෂිත වැඩසටහනකට ඇතුළත් කර ගැනීම සඳහා වන කොන්දේසි පැනවීම;
 - (අ) යම් අපරාධයක වින්දිතයකුට හෝ සාක්ෂිකරුවකුට අතාාසන්න තර්ජනයක් ඇති අවස්ථාවක දී, ඒ අපරාධයක වින්දිතයාට හෝ සාක්ෂිකරුට වහාම ආරක්ෂාව සැපයීම;

- (ඉ) යම් පොලිස් ස්ථානයක් මගින් මේ පනත යටතේ වරදක් පිළිබඳව විමර්ශනයක් හෝ පරීක්ෂණයක් පැවැත්වීමට අදාළව ඒ පොලිස් ස්ථානය විසින් කරන ලද ඉල්ලීමක් මත අවශා මගපෙන්වීම සහ උපදෙස් සැපයීම;
- 5 (ඊ) අවස්ථානුගත කරුණුවල බැරෑරුම්කම සහ බරපතළ බව මත පදනම්ව අධිකාරිය විසින් නිකුත් කරන ලද විධානයක් ලැබීම මත, යම් අපරාධයක වින්දිතයකුට ගෝ සාක්ෂිකරුවකුට එරෙහිව සිදු කරන ලද මේ පනත යටතේ වූ යම් වරදක් පිළිබඳ යම් විමර්ශනයක් හෝ පරීක්ෂණයක් 10 පැවැත්වීම ආරක්ෂක කොට්ඨාසය යටතට ගැනීම; සහ
- (උ) මේ පනත යටතේ සිදු කර ඇතැයි කියනු ලබන යම් වරදක බැරෑරුම්කම සහ බරපතළ බව අනුව ඒ වරද පිළිබඳව විමර්ශනය හෝ පරීක්ෂණය පැවැත්වීමේ දී ආරක්ෂක කොට්ඨාසයේ මැදිහත් වීම සාධාරණීකරණය 15 කෙරෙන බවට ආරක්ෂක කොට්ඨාසයේ මතය වන අවස්ථාවක දී, අධිකාරියේ එකඟත්වය ඇතිව ඒ විමර්ශනය හෝ පරීක්ෂණය පැවැත්වීම ආරක්ෂක කොට්ඨාසය යටතට ගැනීම.
- (2) ආරක්ෂක කොට්ඨාසයට අනුයුක්ත නිලධරයන් අපරාධයක 20 වින්දිතයන්ට සහ සාක්ෂිකරුවන්ට අදාළ කාරණා සම්බන්ධයෙන් රහසාභාවය ආරක්ෂා කළ යුතු අතර, නීතිය මගින් නියම කර ඇති ආකාරයට හැර ඒ කාරණා පිළිබඳව යම් තොරතුරක් හුවමාරු නොකරනු ලැබිය යුතු ය.

VIII වන කොටස

25 අපරාධයක වින්දිතයන් සහ සාක්ෂිකරුවන් සඳහා වන සහායක සහ ආරක්ෂක වැඩසටහන

57. (1) අධිකාරිය විසින්, ආරක්ෂක කොට්ඨාසය විමසා සහ අපරාධයක අධිකාරිය විසින් සාදනු ලැබිය යුතු මාර්ගෝපදේශ මත පදනම්ව, ^{වින්දිතයන් සහ} අපරාධයක වින්දිතයන්ට සහ සාක්ෂිකරුවන්ට සහාය සහ ආරක්ෂාව සඳහා වන සාපයීම සඳහා වන කාර්ය පටිපාටිය ඇතුළත් කරමින් (මේ පනතේ සහායක සහ "පොදු වැඩසටහන" යනුවෙන් සඳහන් කරනු ලබන) අපරාධයක _{ආරක්ෂක} පොදු වින්දිතයන් සහ සාක්ෂිකරුවන් සඳහා වන සහායක සහ ආරක්ෂක ^{වැඩසටහන} පොදු වැඩසටහනක් සැලසුම් කරනු ලැබිය යුතු ය.

(2) පොදු වැඩසටහන සඳහා මාර්ගෝපදේශ සෑදීමේ දී, අධිකාරිය විසින් අපරාධයක වින්දිතයන්ට සහ සාක්ෂිකරුවන්ට සහාය සහ ආරක්ෂාව පුදානය කිරීම සඳහා වන ජාතාන්තර පුතිමාන, පුමිති, පුතිපත්ති, කාර්ය පටිපාටි සහ යහපත් පරිචයන් නිසි ලෙස 5 සැලකිල්ලට ගනු ලැබිය යුතු ය.

58. (1) අධිකාරිය විසින්-

15

පොදු වැඩසටහන පිළිබඳව තොරතුරු හුවමාරු කිරීම අධිකාරියේ කාර්යය විය

- (ආ) (i) මේ පනතේ III වන කොටසේ නිශ්චිතව දක්වා යුතු බව අති යම් වරදක් අපරාධයක වින්දිතයකු හෝ සාක්ෂිකරුවකු සම්බන්ධයෙන් කරනු ලබන ඕනෑම අවස්ථාවක සහාය සහ ආරක්ෂාව ඉල්ලා සිටීමේ දී අනුගමනය කරනු ලැබිය යුතු කාර්ය පටිපාටිය;
 - (ii) පොදු වැඩසටහන යටතේ අපරාධයක වින්දිතයකු හෝ සාක්ෂිකරුවකු සඳහා සහාය සහ ආරක්ෂාව ලබාගැනීමේ කාර්යය සඳහා යම් අදාළ අධිකාරියක් පුමාදයකින් තොරව සම්බන්ධ කර ගනු ලැබීමට පවතින කුම, සහ
- (iii) පොදු වැඩසටහන යටතේ ඉල්ලා සිටිය හැකි 20 සහායේ සහ ආරක්ෂාවේ ස්වභාවය,

ද ඇතුළත්ව පොදු වැඩසටහන පිළිබඳව මහජනතාව දැනුම්වත් කළ යුතු ය.

(2) (අ) අධිකාරිය විසින් (1) වන උපවගන්තියේ සඳහන් පොදු වැඩසටහන අන්තර්ගත වන අත්පොතක් සකස් කරනු ලැබිය යුතු 25 අතර, ඒ අත්පොත අපරාධයක වින්දිතයන්ට සහ සාක්ෂිකරුවන්ට සහාය සහ ආරක්ෂාව සැපයීමේ කාර්යය පැවරී ඇති අදාළ සියලු තැනැත්තන්ට, අධිකාරීන්ට සහ ආයතනවලට ලබාගැනීමට හැකි වීම සහතික කරනු ලැබිය යුතු ය.

- (ආ) අපරාධයක වින්දිතයන්ට සහ සාක්ෂිකරුවන්ට සහාය සහ ආරක්ෂාව සැපයීමේ දී පොදු වැඩසටහන සම්බන්ධයෙන් නිකුත් කරන ලද මාර්ගෝපදේශවලට අනුකූලව කටයුතු කිරීම පොදු වැඩසටහන කිුිිියාත්මක කිරීමේ වගකීම ඇති සෑම තැනැත්තකුගේ ම, 5 අධිකාරියක ම හෝ ආයතනයක ම කාර්යය විය යුතු ය.
- 59. (1) අධිකාරිය විසින් සැලසුම් කරන ලද පොදු වැඩසටහන අපරාධයක සහ අධිකාරිය විසින් ඒ සම්බන්ධයෙන් නිකුත් කරන ලද ^{වින්දිතයකු} හෝ මාර්ගෝපදේශ මත පදනම්ව, ආරක්ෂක කොට්ඨාසය විසින්, යම් _{සාක්ෂිකරුවකු} අපරාධයක වින්දිතයකුට හෝ සාක්ෂිකරුවකුට සහාය සහ ආරක්ෂාව සම්බන්ධයෙන් 10 සැපයීමේ කාර්යය සඳහා (මේ පනතේ "විශේෂිත වැඩසටහන" _{වැඩසටහනක්} යනුවෙන් සඳහන් කරනු ලබන) විශේෂිත වැඩසටහනක් යොදා ගනු යොදා ගනීම ලැබිය යුතු ය.

- (2) ආරක්ෂක කොට්ඨාසය මගින්-
- (අ) අපරාධයක වින්දිතයකු හෝ සාක්ෂිකරුවකු විසින් කරනු 15 ලබන ඉල්ලීමක් මත;
 - (ආ) අධිකාරිය විසින් කරනු ලබන නිර්දේශයක් මත;
 - (ඇ) යම් නීතිය බලාත්මක කිරීමේ අධිකාරියක් හෝ රජයේ නිලධරයකු විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද වාර්තාවක් මත; හෝ
- 20 (ඇ) අධිකරණයකින් හෝ කොමිෂන් සභාවකින් ලැබුණු නිවේදනයක් මත,

අපරාධයක වින්දිතයකු හෝ සාක්ෂිකරුවකු විශේෂිත වැඩසටහනකට ඇතුළත් කර ගනු ලැබිය හැකි ය.

(3) විශේෂිත වැඩසටහනකට අපරාධයක වින්දිතයකු හෝ 25 සාක්ෂිකරුවකු ඇතුළත් කර ගැනීම පිණිස ඔවුන් අනුකූලතාවය දැක්විය යුතු කොන්දේසි ආරක්ෂක කොට්ඨාසය විසින් නියම කරනු ලැබිය යුතු ය.

(4) (1) වන උපවගන්තිය යටතේ යම් විශේෂිත වැඩසටහනකට අපරාධයක වින්දිතයකු හෝ සාක්ෂිකරුවකු ඇතුළත් කර ගැනීමට පෙර ආරක්ෂක කොට්ඨාසය විසින්, ඒ විශේෂිත වැඩසටහන යටතේ ආරක්ෂාව හෝ සහාය ලබා ගැනීමට සහ ඒ විශේෂිත වැඩසටහනට 5 අදාළව අධිකාරිය හෝ ආරක්ෂක කොට්ඨාසය විසින් නියම කරනු ලබන කොන්දේසි පිළිපැදීමට ඒ අපරාධයක වින්දිතයාගේ හෝ සාක්ෂිකරුගේ කැමැත්ත ලිඛිතව ලබා දෙන ලෙස ඒ අපරාධයක වින්දිතයාට හෝ සාක්ෂිකරුට නියම කරනු ලැබිය යුතු ය.

IX වන කොටස

10 වන්දි සහ තාවකාලික පුදාන

60. මේ පනතේ මේ කොටස යටතේ අපරාධයක වින්දිතයකුට යුක්තියේ සහ යම් වන්දියක් ගෙවීම හෝ තාවකාලික පුදානයක් කිරීම යුක්තිය සහ සාධාරණත්වයේ පදනම මත සාධාරණත්වය මත පදනම් විය යුතු ය.

වන්දි සහ තාවකාලික පුදාන ලබා දිය යුතු බව

- 61. (1) වෙනත් යම් ලිඛිත නීතියක පටහැනිව කුමක් සඳහන් අධිකරණය 15 වුව ද, අධිකරණයක් විසින් වූදිනයකු වරදකරු කරනු ලැබීමේ දී, $\frac{8}{9}$ දලක් ඔහු වරදකරු කරනු ලැබූවේ යම් වරදක් සම්බන්ධයෙන් ද ඒ වරද _{ගෙවීමට} සඳහා ඔහුට පනවනු ලැබිය හැකි යම් දණ්ඩනයකට අමතරව, මේ නියෝග කළ පනත යටතේ ඒ අධිකරණය විසින් තීරණය කරනු ලැබිය හැකි යම් ^{හැකි බව} වන්දි මුදල් පුමාණයක් අධිකරණය වෙත ගෙවීමට ඒ වරදකරු 20 කරනු ලැබූ තැනැත්තාට නියෝග කරනු ලැබිය හැකි ය.
- - (2) අධිකරණයක් විසින් (1) වන උපවගන්තිය යටතේ නියෝගයක් කරන අවස්ථාවක දී, ඒ අධිකරණය විසින්-
 - (අ) ඒ වන්දිය ගෙවනු ලැබිය යුත්තේ කවර කාලසීමාවක් ඇතුළත ද යන්න නිශ්චිතව දැක්වීම; හෝ
- 25 (ආ) අවස්ථානුගත කරුණු මත පදනම්ව, ඒ වන්දිය වාරික පදනම මත ගෙවන ලෙස නියෝග කිරීම,

කරනු ලැබිය හැකි ය.

- (3) මේ වගන්තිය යටතේ අධිකරණය විසින් ගෙවීමට නියෝග කරන ලද යම් මුදල් පුමාණයක් ඒ අධිකරණය විසින් පනවන ලද දඩයක් මෙන් අයකර ගනු ලැබිය හැකි අතර, වන්දි අයකර ගැනීම සම්බන්ධයෙන් අපරාධ නඩු විධාන සංගුහය පනතේ ඇතුළත් විධිවිධාන 5 මේ වගන්තිය යටතේ වන්දි අයකර ගැනීම සඳහා අදාළ විය යුතු ය.
- (4) වරදකරු කරනු ලැබූ තැනැත්තා දිළින්දකු වන අවස්ථාවක දී හෝ වන්දි මුදල අයකර ගැනීම පිණිස රාජසන්තක කිරීම සඳහා ඔහු සතුව වත්කම් කිසිවක් නොමැති අවස්ථාවක දී, පවත්නා සම්පත් පුමාණයට යටත්ව සහ මේ පනතේ මතු දැක්වෙන විධිවිධානවලට 10 අනුකූලව, වින්දිතභාවයට සරිලන වන්දියක් වශයෙන්, රුපියල් මිලියන එකක් නොඉක්මවන මුදල් පුමාණයක් අපරාධයේ වින්දිතයාට ගෙවන ලෙස අධිකරණය විසින් අධිකාරියට නියෝග කරනු ලැබිය හැකි ය.
- 62. 61 වන වගන්තිය යටතේ ගෙවන ලෙස නියෝග කරන ලද වන්දි මුදල වන්දී මුදල ගෙවීම වරදකරු කරනු ලැබූ තැනැත්තකු පැහැර හරින ^{ගෙවීම පැහැර} 15 අවස්ථාවක දී-

- (අ) ඒ නියෝගය මහෙස්තුාත් අධිකරණය විසින් කරනු ලැබුවේ නම්, අවුරුදු දෙකකට නොවැඩි කාලයක් සඳහා දෙයාකාරයෙන් එක් ආකාරයක බන්ධනාගාරගත කිරීමකට; හෝ
- 20 (ආ) ඒ නියෝගය මහාධිකරණය විසින් කරනු ලැබුවේ නම්, අවුරුදු පහකට නොවැඩි කාලයක් සඳහා දෙයාකාරයෙන් එක් ආකාරයක බන්ධනාගාරගත කිරීමකට,

ඒ තැනැත්තා යටත් විය යුතු ය:

එසේ වුව ද, ඒ වන්දි මුදල ගෙවීම සඳහා අවශා මුලා සම්පත් 25 වරදකරු කරනු ලැබූ තැනැත්තා හට නොමැති බවට පරීක්ෂණයකින් පසුව අධිකරණය විසින් සෑහීමට පත් වන්නේ නම්, අධිකරණය විසින් පුජා පාදක විශෝධන ආඥාවක් ඇතුළත් කරනු ලැබිය හැකි අතර, එවැනි ආඥාවක් ඇතුළත් කරනු ලැබූ අවස්ථාවක දී, 1999 අංක 46 දරන පුජා පාදක විශෝධන පනතේ අන්තර්ගත පුජා පාදක 30 විශෝධන ආඥාවලට අදාළ විධිවිධාන අවශා වෙනස් කිරීම් සහිතව, ඒ ආඥාව සම්බන්ධයෙන් අදාළ විය යුතු ය.

63. 61 වන වගන්තිය යටතේ වන්දී මුදලක් ගෙවීම සඳහා වන්දි ගෙවීමට නියෝගයක් කිරීමට පෙර, අධිකරණය විසින් පහත සඳහන් කරුණු නියෝග කිරීමට පෙර සැලකිල්ලට ගනු ලැබිය හැකි ය:-

සැලකිය යුතු කරුණු

- (අ) වරදෙහි පුතිඵලයක් ලෙස අපරාධයේ වින්දිතයා අත්විඳින ලද හිංසාවේ ස්වභාවය ඇතුළුව, වරද හා සම්බන්ධ සියලු 5 තොරතුරු;
 - (ආ) යම් බරපතළකම වැඩි කිරීමේ හෝ ලිහිල් කිරීමේ කරුණු;
 - (ඇ) අපරාධයේ වින්දිතයා පරීක්ෂා කරන ලද රජයේ වෛදා නිලධරයාගේ වාර්තාව;
- 10 (ඈ) අපරාධයේ වින්දිතයාට සිදුව තිබිය හැකි මානසික හෝ චිත්තවේගීමය හානි පිළිබඳ යම් සාක්ෂි;
 - (ඉ) හිංසාව හේතුවෙන් අපරාධයේ වින්දිතයා විසින් අත්විඳින ලද යම් ඉපයීම්වල පාඩුවක්;
- (ඊ) අපරාධයේ වින්දිතයා විසින් දරන ලද වෛදා වියදම් 15 ඇතුළුව යම් වියදම්;
 - (උ) 8 වන වගන්තියේ සඳහන් වින්දිත බලපෑමේ පුකාශය;
- (ඌ) වරදකරු කරනු ලැබූ තැනැත්තා විසින් ඒ අපරාධයේ වින්දිතයාට දැනටමත් ගෙවා ඇති වෙනත් යම් වන්දියක් හෝ වෙනත් යම් අධිකරණයක්, කොමිෂන් සභාවක්, මණ්ඩලයක් හෝ තැනැත්තකු විසින් වරදකරු කරනු ලැබු 20 තැනැත්තාගෙන් අයකර ගෙන ඇති වෙනත් යම් වන්දියක් හෝ ඒ අපරාධයේ වින්දිතයාට දැනටමත් කරනු ලැබ ඇති වෙනත් යම් පුදානයක්; සහ
- (එ) වරදෙහි පුතිඵලයක් ලෙස ඒ අපරාධයේ වින්දිතයා අත්විඳ 25 තිබිය හැකි හිංසාවේ, අලාභයේ හෝ පාඩුවේ ස්වභාවය සහ පුමාණය නිශ්චය කිරීම සඳහා අධිකරණයට හෝ අධිකාරියට සහාය විය හැකි වෙනත් යම් තොරතුරක්.

- 64. (1) මේ පනතේ මේ කොටස යටතේ වන්දි මුදලක් සඳහා ඉල්ලීම ඔප්පු හෝ තාවකාලික පුදානයක් සඳහා වන ඉල්ලීමක් ඔප්පු කිරීමේ ^{කිරීමේ භාරය} භාරය ඒ ඉල්ලීම කරනු ලබන තැනැත්තා වෙත පැවතිය යුතු ය.
- (2) යම් සාක්ෂි රීතියක හෝ සාක්ෂිවල ආවේශාතාව 5 සම්බන්ධයෙන් වන යම් තහනමක කුමක් සඳහන් වුව ද, මේ පනත යටතේ වන්දි මුදලක් ගෙවීම පිළිබඳව තී්රණය කරනු ලබන අධිකරණයක් හෝ මේ පනත යටතේ තාවකාලික පුදානයක් ගෙවීම පිළිබඳව තීරණය කරනු ලබන අධිකාරිය විසින් අපරාධයක වින්දිතයකුගේ හෝ සාක්ෂිකරුවකුගේ හෝ නඩු කටයුතුවලට අදාළ 10 වෙනත් යම් තැනැත්තකුගේ යම් පුකාශයක් සැලකිල්ලට ගනු ලැබිය හැකි ය.
- 65. (1) අධිකරණයක් විසින් 61 වන වගන්තිය යටතේ වරදකරු වන්දි මුදලක් කරනු ලැබූ තැනැත්තකුගෙන් යම් මුදලක් වන්දියක් ලෙස අයකර ^{ලැබීම සිවිල්} ගනු ලබන අවස්ථාවක දී, ඒ අධිකරණය විසින් එසේ අයකර ගන්නා කවයුතුවලට 15 ලද මුදලින් සියයට විස්සක් ආරක්ෂණ අරමුදලට ලේෂණය කරනු _{බාධාවක්} ලැබිය යුතු අතර, ඉතිරි මුදල් පුමාණය අවස්ථාවෝචිත පරිදි, ඒ නොවිය යුතු අපරාධයේ වින්දිතයාට, ඔහුගේ ළඟම ඥාතියාට, යැපෙන්නන්ට හෝ ^{බඩ} උරුමකරුවන්ට ගෙවනු ලැබිය යුතු ය.

- (2) මේ වගන්තිය යටතේ අපරාධයක වින්දිතයකු විසින් වන්දි 20 මුදලක් ලබා ගැනීම, ඒ අපරාධයේ වින්දිතයාට යම් සිවිල් නඩු කටයුත්තක දී යම් අලාභ ඉල්ලා සිටීමට ඇති අයිතියට අගතියක් නොවිය යුතු ය. එසේ වුව ද, පුදානය කළ යුතු අලාභය නිශ්චය කිරීමේ දී ඒ සිවිල් අධිකරණය විසින්, මේ වගන්තිය යටතේ ඒ අපරාධයේ වින්දිතයාට දුනටමත් ලැබී ඇති වන්දි මුදල පිළිබඳව 25 සැලකිල්ලට ගනු ලැබිය හැකි ය.
 - 66. (1) මේ පනත යටතේ පුදානය කරන ලද වන්දි මුදල අභියාචනා සම්බන්ධයෙන් වූ අධිකරණයේ තීරණය මගින් හෝ වන්දි පුදානය කිරීම අධිකරණය විසින් පුතික්ෂේප කිරීම සම්බන්ධයෙන් අතෘප්තියට පත් යම් තැනැත්තකුට-
- 30 (අ) මහෙස්තුාත් අධිකරණයක් විසින් ඒ තීරණය ගෙන ඇති අවස්ථාවක දී, අධිකරණ බලය සහිත පළාත්බද මහාධිකරණයෙන්; හෝ

(ආ) මහාධිකරණයක් විසින් ඒ තීරණය ගෙන ඇති අවස්ථාවක දී, අභියාචනාධිකරණයෙන්,

ඒ තීරණය සමාලෝචනය කරන ලෙස ඉල්ලා සිටීමට අයිතිවාසිකම තිබිය යුතු ය.

- (2) තීරණ සමාලෝචනය කිරීමට ඉල්ලීම සම්බන්ධයෙන් වන කාර්ය පටිපාටියට අදාළව අපරාධ නඩු විධාන සංගුහය පනතේ VII වන කොටසේ අන්තර්ගත විධිවිධාන, අවශා වෙනස් කිරීම් සහිතව, මේ වගන්තිය යටතේ තීරණ සමාලෝචනය කිරීම සඳහා වූ ඉල්ලීම් ගොනු කිරීම සම්බන්ධයෙන් අදාළ විය යුතු ය.
- 67. (1) බරපතළ වරදක් සම්බන්ධයෙන් වන විට, විශේෂ විශේෂ අවස්ථානුගත කරුණු මත, 69 වන වගන්තියේ දක්වා ඇති පරිදි ^{අවස්ථානුගත} උපදේශක මණ්ඩලයේ නිර්දේශය අනුව අධිකාරිය විසින් අපරාධයක කරුණුවල දී අධිකාරිය විසින් වින්දිතයකුට තාවකාලික මුදල් පුදානයක් ගෙවීම සම්බන්ධයෙන් _{තාවකාලික} සලකා බලනු ලැබිය හැකි ය.

මුදල් පුදානයක් කරනු ලැබිය

- (2) (1) වන උපවගත්තියේ සඳහන් තාවකාලික පුදානය, පවත්නා ^{හැකි බව} සම්පත් පුමාණය මත පදනම්ව-
 - (අ) 68 වන වගන්තියේ විධිවිධාන සලස්වා ඇති පරිදි, අපරාධයක වින්දිතයකුගේ හෝ ඔහු වෙනුවෙන් වෙනත් යම් තැනැත්තකුගේ ඉල්ලීම මත; සහ
- 20 (ආ) සිදු කර ඇතැයි කියනු ලබන වරද සම්බන්ධයෙන් වන නඩු කටයුතුවල අවසාන පුතිඵලය නොසලකා,

දෙනු ලැබිය හැකි ය.

- (3) මේ වගන්තියේ කාර්ය සඳහා "බරපතළ වරද" යන්නෙන්, දඩයක් සහිතව හෝ රහිතව අවම වශයෙන් අවුරුදු පහක 25 බන්ධනාගාරගත කිරීමේ දඬුවමකින් දඬුවම් කරනු ලැබිය හැකි වරදක් අදහස් වේ.
- 68. (1) (අ) අපරාධයක වින්දිතයකු හෝ ඔහු වෙනුවෙන් වෙනත් අධිකාරියෙන් යම් තැනැත්තකු විසින්, තාවකාලික මුදල් පුදානයක් ලබා ගැනීම කාවකාලික සඳහා වන ඉල්ලීමක් දිවුරුම් පුකාශයක් මගින් තහවුරු කොට, ^{පුදල} ඉානීම 30 අධිකාරිය විසින් නිශ්චිතව දක්වනු ලැබිය හැකි වෙනත් යම් $^{
 m exp}$ $^{
 m exp}$

ලේඛනයක් ද සමඟ අධිකාරිය වෙත ඉදිරිපත් කරනු ලැබිය හැකි ය. ඒ අපරාධයක වින්දිතයාගේ සියලුම ආදායම් මූලාශුවල සතාා පුකාශයක් ඒ දිවුරුම් පුකාශයේ අන්තර්ගත විය යුතු ය.

- (ආ) (ආ) වන ඡේදය යටතේ අපරාධයක වින්දිතයා වෙනුවෙන් වෙනත් තැනැත්තකු විසින් ඒ ඉල්ලීම, දිවුරුම් ප්‍රකාශය සහ වෙනත් ලේඛන ඉදිරිපත් කරනු ලබන අවස්ථාවක දී, ඒ තැනැත්තා විසින් අපරාධයේ වින්දිතයාට ඒ ඉල්ලීම, දිවුරුම් ප්‍රකාශය සහ වෙනත් ලේඛන ඔහු විසින් ම ඉදිරිපත් කිරීමට නොහැකි වීමට හේතු පැහැදිලිව සඳහන් කරනු ලැබිය යුතු ය.
- 10 (2) අධිකාරිය විසින් (1) වන උපවගන්තිය යටතේ ලැබුණු යම් ඉල්ලීමක්, දිවුරුම් ප්‍රකාශයක් සහ වෙනත් ලේඛන නිර්දේශ සඳහා උපදේශක මණ්ඩලය වෙත යොමු කරනු ලැබිය යුතු ය.
- 69. (1) 68 වන වගන්තියේ (2) වන උපවගන්තිය යටතේ යොමු උපදේශක කිරීමක් ලැබීමෙන් පසුව, ඒ යොමු කිරීම ලද දිනයේ සිට දින වීසින්

උපදේශක මණ්ඩලය විසින් තාවකාලික පුදාන ලබා දීම නිර්දේශ කළ

- (අ) තාවකාලික පුදානයක් සඳහා වන එක් එක් ඉල්ලීම යුක්තිය නිර්දේශ කළ සහ සාධාරණත්වය මත පදනම්ව සලකා බැලිය යුතු ය; ^{යුතු බව} සහ
- (ආ) අපරාධයේ වින්දිතයාට තාවකාලික පුදාතයක් ලබාදිය 20 යුතු ද යන්න පිළිබඳව වන තම නිර්දේශ අධිකාරිය වෙත ඉදරිපත් කරනු ලැබිය යුතු ය.
 - (2) (1) වන උපවගන්තිය යටතේ ඉල්ලීමක් පිළිබඳව නිර්දේශ ඉදිරිපත් කිරීමේ දී උපදේශක මණ්ඩලය විසින්-
- (අ) අපරාධයේ වින්දිතයාට එරෙහිව සිදු කරන ලද වරදේ 25 අදාළ සියලු අවස්ථානුගත කරුණු සහ අපරාධයේ වින්දිතයා විසින් අන්විදින ලද හිංසා පිළිබඳව සැලකිල්ලට ගනු ලැබිය යුතු ය;
- (ආ) තාවකාලික පුදානයක් සඳහා වන ඉල්ලීමේ සතානාව තහවුරු කරනු ලබන අදාළ සියලු සාක්ෂි, ලේඛන සහ 30 දවා සලකා බලනු ලැබිය යුතු ය; සහ

- (ඇ) සිදු කර ඇතැයි කියනු ලබන වරද සම්බන්ධයෙන්, චූදිතයා හෝ වරදකරු කරනු ලැබූ තැනැත්තා විසින් අපරාධයේ වින්දිතයාට දැනටමත් ගෙවා ඇති යම් වන්දියක් පිළිබඳව හෝ යම් අධිකරණයක්, කොමිෂන් සභාවක්, මණ්ඩලයක් හෝ තැනැත්තකු විසින් චූදිතයාගෙන් හෝ වරදකරු කරනු ලැබූ තැනැත්තාගෙන් දැනටමත් අයකර ගෙන ඇති යම් වන්දියක් පිළිබඳව සැලකිල්ලට ගනු ලැබිය යුතු ය.
- 70. (1) 69 වන වගන්තිය යටතේ උපදේශක මණ්ඩලයේ තාවකාලික නිර්දේශ ලැබීමෙන් පසුව, අධිකාරිය විසින් නිකුත් කරන ලද ^{පුදානයක් ලබා} 10 මාර්ගෝපදේශවලට අනුකූලව, අධිකාරිය විසින් අපරාධයක වින්දිතයකුට තාවකාලික පුදානයක් දෙනු ලැබිය හැකි ය.

- (2) තාවකාලික පුදානයක් ලෙස අපරාධයක වින්දිතයකුට පුදානය කරන ලද මුදල් පුමාණය, අධිකාරිය විසින් (3) වන උපවගන්තියේ විධිවිධානවලට යටත්ව කරනු ලැබිය යුතු නියමයක් මත, (4) වන 15 උපවගන්තියේ සඳහන් ආපසු ගෙවීමේ වැඩපිළිවෙළ පුකාරව ඔහු විසින් අධිකාරිය වෙත ආපසු ගෙවනු ලැබිය යුතු ය.
- (3) (අ) තාවකාලික පුදානයක් ආපසු ගෙවීම සඳහා අධිකාරිය විසින් කරනු ලබන යම් නියමයක්, අපරාධයේ වින්දිතයා විසින් තම දිවුරුම් පුකාශයේ පුකාශ කර ඇති පරිදි ඔහුගේ ඉපයීම් හැකියාව 20 මත පදනම් විය යුතු ය.
 - (ආ) අපරාධයේ වින්දිතයා සේවාවියුක්ත නම් හෝ තාවකාලික පුදානය ආපසු ගෙවීම සඳහා ආදායම් මාර්ග කිසිවක් ඔහුට නොමැති නම් තාවකාලික පුදානය ආපසු ගෙවීම සඳහා නියමයක් නොකරනු ලැබිය යුතු ය.
- (4) තාවකාලික පුදානයක් ආපසු ගෙවීම සඳහා නියමයක් කරනු 2.5 ලබන අවස්ථාවක දී, අධිකාරිය විසින් අපරාධයේ වින්දිතයා සමඟ ආපසු ගෙවීමේ වැඩපිළිවෙළකට ඇතුළත් විය යුතු ය.
- (5) අධිකාරිය විසින් අපරාධයක වින්දිතයකුගේ ඉපයීම් හැකියාව කාලීනව තක්සේරු කොට තාවකාලික පුදානයක් ආපසු ගෙවීම 30 සඳහා කරන ලද නියමයක් වෙනස් කරනු ලැබිය හැකි ය.

71. (1) 70 වන වගන්තිය යටතේ තාවකාලික පුදානයක් ලෙස තාවකාලික ලැබුණු යම් මුදලක් අධිකාරිය විසින් කරන ලද නියමයක් මත ^{පුදානය ආපසු} ආපසු ගෙවීමට යම් තැනැත්තකු අපොහොසත් වන අවස්ථාවක දී, අපොහොසත් අධිකරණ බලය සහිත මහෙස්තුාත් අධිකරණය විසින්-

- (අ) අධිකාරිය විසින් ඒ අධිකරණය වෙත කරන ලද ඉල්ලීමක් මත; සහ
 - (ආ) ඒ මුදල් පුමාණය ආපසු ගෙවා නොමැති බවට අධිකාරියේ සභාපතිවරයාගේ අත්සන යටතේ ඒ මහෙස්තුාත්වරයා වෙත සහතිකයක් නිකුත් කිරීමෙන් පසුව,
- 10 ඒ මුදල් පුමාණය අධිකරණය මගින් පනවන ලද දඩයක් ලෙස අයකර ගනු ලැබිය යුතු ය.
 - (2) (1) වන උපවගන්තියේ (ආ) වන ඡේදය යටතේ නිකුත් කරන ලද සහතිකයක් ඒ ආපසු නොගෙවීමේ කරුණ පිළිබඳව බැලුබැල්මට පෙනෙන සාක්ෂියක් විය යුතු ය.
- 72. අධිකාරිය විසින්, උපදේශක මණ්ඩලය විමසා, මේ පනතේ තාවකාලික මේ කොටස යටතේ වන තාවකාලික පුදානවලට අදාළ පහත ^{පුදාන} දැක්වෙන කාරණා සම්බන්ධයෙන් මාර්ගෝපදේශ නිකුත් කරනු ලැබිය අධි_{කාරය} විසින් යුතු ය:-

මාර්ගෝපදේශ නිකුත් කරනු

- (අ) තාවකාලික පුදාතයක් සඳහා වන ඉල්ලුම් පතුයේ ආකෘතිය ^{ලැබිය} යුත^{ි බව} 20 සහ ඉල්ලුම් කරන ආකාරය;
 - (ආ) තාවකාලික පුදානයක් ලබා ගැනීම සඳහා ඉල්ලීමක් කළ හැකි කාලසීමාව;
 - (ඇ) තාවකාලික පුදානයක් ගෙවනු ලැබිය හැක්කේ යම් අවස්ථානුගත කරුණු යටතේ ද, ඒ අවස්ථානුගත කරුණු;
- 25 (ඈ) තාවකාලික පුදානයක් ගෙවනු ලබන කාර්ය පටිපාටිය සහ ආකාරය;
 - (ඉ) තාවකාලික පුදානයක් දෙනු ලැබීමට අදාළ කොන්දේසි;

72	අපරාධයක	විද	න්දින	යන්	සහ	සාක්	ෂිකරුවන <u>්</u>	හට
	සහා	3	දීමේ	සහ	ආර	ක්ෂා	කිරීමේ	

- (ඊ) තාවකාලික පුදානයක් ආපසු ගෙවනු ලැබිය හැකි අවස්ථානුගත කරුණු;
- (උ) තාවකාලික පුදානයක් ආපසු ගෙවීමේ කාර්ය පටිපාටිය;
- 5 (ඌ) තාවකාලික පුදානයක් අත්හිටුවනු ලැබිය හැකි හෝ පුදානයේ මුදල් පුමාණය අඩු කරනු ලැබිය හැකි අවස්ථානුගත කරුණු.
 - 73. (1) (අ) සිදු කර ඇතැයි කියනු ලබන වරද සංස්ථාපනය වන්දි හෝ වන කිුියාව-

පුදාන සඳහා හිමිකම නොමැති වීම

10 (i) සිදු වී නොමැති බවට;

15

20

25

- (ii) අපරාධ නීතිය යටතේ ආවරණය නොවන බවට; හෝ
- (iii) අපරාධයේ වින්දිතයා විසින් කරන ලද පහර දීමකට එරෙහිව ආත්මාරක්ෂාව සඳහා කර ඇති බවට,

ඔප්පු කරනු ලැබුවහොත්;

- (ආ) වරද සිදු කරන ලද අවස්ථාවේ දී හෝ ඉන්පසුව අපරාධයේ වින්දිතයා සංවිධානාත්මක අපරාධ කණ්ඩායමක සාමාජිකයකු බව ඔප්පු කරනු ලැබුවහොත්; හෝ
 - (ඇ) අපරාධයේ වින්දිතයා, අවස්ථාවෝචිත පරිදි නඩු කටයුතු අවසානයේ දී හෝ ඒ අතරතුර දී, මේ පනතේ දෙවන උපලේඛනයේ නිශ්චිතව සඳහන් යම් වරදක් සඳහා වරදකරු වන බවට තීරණය කරනු ලැබුවහොත්,

මේ පනත යටතේ අධිකරණයකින් යම් වන්දියක් ලබා ගැනීමට හෝ අධිකාරියෙන් තාවකාලික පුදානයක් ලබා ගැනීමට යම් තැනැත්තකුට හිමිකමක් නොතිබිය යුතු ය.

(2) මේ පනත යටතේ අධිකාරියෙන් තාවකාලික පුදානයක් සඳහා ඉල්ලීමක් කිරීමට සහ තාවකාලික පුදානයක් ලැබීමට ශීු ලාංකික පුරවැසියකු පමණක් සුදුසුකම් ලැබිය යුතු ය.

74. (1) අමාතාවරයා විසින්, අධිකාරිය විමසා, 67 වන වගන්තිය පුදාන පිළිබඳව 5 යටතේ යම් තාවකාලික මුදල් පුදානයක් ගෙවීම සම්බන්ධයෙන් වන උපදේශක අධිකාරියට නිර්දේශ ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා (මේ පනතේ "උපදේශක මණ්ඩලය" යනුවෙන් සඳහන් කරනු ලබන) පුදාන පිළිබඳව වන උපදේශක මණ්ඩලයක් පත් කරනු ලැබිය යුතු ය.

- (2) උපදේශක මණ්ඩලය පහත දක්වෙන තැනැත්තන්ගෙන් 10 සමන්විත විය යුතු ය:-
 - (අ) අමාතාවරයා විසින් පත් කරන ලද විශාමික අධිකරණ නිලධරයකු;
- (ආ) මුදල් විෂයය පවරනු ලැබ ඇති අමාතාවරයාගේ අමාතාහංශයේ ලේකම්වරයා විසින් නම් කරන ලද, ජේහෂ්ඨ 15 සහකාර ලේකම් ධූරයට පහළ නොවන ධූරයක ඒ අමාතහාංශයේ නියෝජිතයකු;
- (ඇ) අධිකරණ විෂයය පවරනු ලැබ ඇති අමාතාවරයාගේ අමාතාහංශයේ ලේකම්වරයා විසින් නම් කරන ලද, ජොෂ්ඨ සහකාර ලේකම් ධූරයට පහළ නොවන ධූරයක ඒ 20 අමතාහංශයේ නියෝජිතයකු;
 - (ඈ) විගණකාධිපතිවරයා විසින් නම් කරන ලද විගණකාධිපතිවරයාගේ නියෝජිතයකු; සහ
 - (ඉ) අමාතාවෙරයා විසින් පත් කරන ලද, දිලික්ත නීති ක්ෂේතුයේ අවුරුදු විස්සකට නොඅඩු පළපුරුද්ද සහිත නීතිඥවරයකු.
- 75. (1) අමාතාවරයා විසින් 74 වන වගන්තියේ (2) වන උපදේශක උපවගන්තියේ (අ) වන ඡේදයේ සඳහන් විශාමික අධිකරණ නිලධරයා මණ්ඩලයේ උපදේශක මණ්ඩලයේ සභාපතිවරයා ලෙස පත් කරනු ලැබිය යුතු ය.

- (2) උපදේශක මණ්ඩලයේ සභාපතිවරයා අවුරුදු තුනක කාලයක් සඳහා පත් කරනු ලැබිය යුතු අතර, නැවත පත් කිරීම සඳහා ඔහු සුදුසුකම් ලැබිය යුතු ය.
- (3) අමාතාවරයා අමතා යවනු ලබන ලිපියක් මගින් උපදේශක 5 මණ්ඩලයේ සභාපතිවරයාට ඕනෑම අවස්ථාවක දී ධූරයෙන් ඉල්ලා අස්විය හැකි අතර, ඒ ඉල්ලා අස්වීම අමාතාවරයා විසින් ලිඛිතව පිළිගැනීමෙන් පසු බලපවත්වනු ලැබිය යුතු ය.
- (4) උපදේශක මණ්ඩලයේ සභාපතිවරයාට, අසනීපයක් හෝ ශී ලංකාවෙන් බැහැරව සිටීමේ හේතුව නිසා තාවකාලිකව ස්වකීය 10 ධූරයේ කාර්ය ඉටු කිරීමට නොහැකි වන අවස්ථාවක දී ඔහු වෙනුවට කටයුතු කිරීම සඳහා අමාතාවරයා විසින් උපදේශක මණ්ඩලයේ වෙනත් සාමාජිකයකු පත් කරනු ලැබිය යුතු ය.
 - (5) අමාතාවරයා විසින් හේතු දක්වා උපදේශක මණ්ඩලයේ සභාපතිවරයා සභාපති ධුරයෙන් ඉවත් කරනු ලැබිය හැකි ය.
- 15 76. යම් තැනැත්තකු -

උපදේශක මණ්ඩලයේ

- (අ) පාර්ලිමේන්තු මන්තීුවරයකු, පළාත් සභාවක මන්තීුවරයකු සාමාජිකයකු වීමට හෝ යම් පළාත් පාලන ආයතනයක සභිකයකු වේ නම් _{නුසුදුසුකම්} හෝ වුවහොත්;
- (ආ) ශීු ලංකාවේ පුරවැසියකු නොවන්නේ නම් හෝ පුරවැසියකු 20 වීම නතර වුවහොත්;
 - (ඇ) ශීූ ලංකාවේ හෝ වෙනත් යම් රටක බලාත්මකව පවත්නා යම් නීතියක් යටතේ, සිහිවිකල් තැනැත්තකු බවට තීරණය කරනු ලැබ හෝ පුකාශයට පත් කරනු ලැබ ඇත්නම්; හෝ
- (ඈ) ශීු ලංකාවේ හෝ වෙනත් යම් රටක අධිකරණයක් විසින් පනවන ලද බන්ධනාගාරගත කිරීමේ දඬුවමක් විඳිමින් 25 සිටී නම් හෝ විඳ ඇත්නම්,

ඒ තැනැත්තා උපදේශක මණ්ඩලයේ සාමාජිකයකු ලෙස පත් කරනු ලැබීමට හෝ තවදුරටත් කටයුතු කරගෙන යාමට නුසුදුස්සකු විය යුතු ය.

77. (1) අමාතාාවරයා අමතා යවනු ලබන ලිපියක් මගින් උපදේශක උපදේශක මණ්ඩලයේ සාමාජිකයකුට ඕනෑම අවස්ථාවක දී ස්වකීය ධුරයෙන් මණ්ඩලයේ ඉල්ලා අස්විය හැකි අතර, ඒ ඉල්ලා අස්වීම අමාතාවරයා විසින් _{ඉල්ලා අස්වීම} ලිඛිතව පිළිගැනීමෙන් පසු බලපවත්වනු ලැබිය යුතු ය.

සහ ඉවත් කිරීම

- (2) උපදේශක මණ්ඩලයේ යම් සාමාජිකයකු -
 - (අ) ස්වකීය කාර්ය ඉටු කිරීමේ දී විෂමාචාරය සිදු කිරීම; හෝ
 - (ආ) වංචාව හෝ වංකභාවය හා සම්බන්ධ වරදක් සිදු කිරීම,

සම්බන්ධයෙන් වරදකරු බවට තීරණය කරනු ලැබුවහොත්, අමාතාවරයා විසින් මේ පනතේ 74 වන වගන්තියේ (2) වන 10 උපවගන්තිය යටතේ උපදේශක මණ්ඩලයට ඒ සාමාජිකයා නම් කරන ලද යම් තැනැත්තකු විමසා, හේතු දක්වා, ගැසට් පතුයේ පළ කරනු ලබන නියමයක් මගින් ඒ සාමාජිකයා ධූරයෙන් ඉවත් කරනු ලැබිය හැකි ය.

- (3) (2) වන උපවගන්තිය යටතේ ධූරයෙන් ඉවත් කරන ලද 15 උපදේශක මණ්ඩලයේ සාමාජිකයකු, ඒ නියමය ගැසට් පතුයේ පළ කරනු ලබන දින සිට සහ ඉන්පසුව ධුරය දැරීම නතර කරනු ලැබිය යුතු ය.
- (4) උපදේශක මණ්ඩලයේ යම් සාමාජිකයකු මරණය, ඉල්ලා අස්වීම හෝ ධූරයෙන් ඉවත් කිරීම නිසා ධූරය හිස් කරනු ලබන 20 අවස්ථාවක දී, අමාතාවරයා විසින් 74 වන වගන්තියේ (2) වන උපවගන්තියේ විධිවිධාන සැලකිල්ලට ගනිමින් ඒ සාමාජිකයා වෙනුවට වෙනත් තැනැත්තකු පත් කරනු ලැබිය යුතු ය.
- (5) (4) වන උපවගන්තිය යටතේ පත් කළ සාමාජිකයා ඔහු අනුපාප්ත වන සාමාජිකයාගේ ධූර කාලයෙන් ඉකුත් නොවී ඇති ධූර කාලය 25 සඳහා ධුරය දරනු ලැබිය යුතු ය.
 - (6) උපදේශක මණ්ඩලයේ යම් සාමාජිකයකුට අසනීපයක්, අශක්නුතාවක් හෝ මාස තුනකට නොඅඩු කාලයක් සඳහා ශී ලංකාවෙන් බැහැරව සිටීම යන හේතුවක් මත තාවකාලිකව සිය

ධුරයේ කාර්ය ඉටු කිරීමට නොහැකි වන අවස්ථාවක දී, ඒ සාමාජිකයා විසින් ඒ නොහැකියාව පිළිබඳව අමාතාාවරයාට ලිඛිතව දැනුම් දෙනු ලැබිය යුතු ය. එවිට, අමාතාවරයා විසින් මේ පනතේ 74 වන වගන්තියේ (2) වන උපවගන්තියේ විධිවිධාන සැලකිල්ලට 5 ගනිමින් ඒ කාලය තුළ දී ඔහු වෙනුවට කටයුතු කිරීම සඳහා වෙනත් තැනැත්තකු පත් කරනු ලැබිය හැකි ය.

78. උපදේශක මණ්ඩලයේ සෑම සාමාජිකයකු ම මරණය, ඉල්ලා උපදේශක අස්වීම හෝ ඉවත් කිරීම නිසා කලින් ඒ සාමාජිකයාගේ ධූරය ^{මණ්ඩලයේ} හිස්කරන්නේ නම් මිස, ඔහු පත් කළ දින සිට වසර තුනක කාලයක් ධුර කාලය 10 සඳහා ධූරය දැරිය යුතු අතර, ඔහු ධූරයෙන් ඉවත් කරනු ලැබ ඇත්නම් මිස, නැවත පත් කිරීම සඳහා සුදුසුකම් ලැබිය යුතු ය.

සාමාජිකයකගේ

79. උපදේශක මණ්ඩලයේ සාමාජිකයන්ට, අමාතෳවරයා විසින් සාමාජිකයන්ට මුදල් විෂයය පවරනු ලැබ ඇති අමාතාවරයා වීමසා නිශ්චය කරනු ^{පාරි}ශුමික ගෙවීම ලැබිය හැකි අනුපුමාණ මත වන යම් පාරිශුමික අධිකාරියේ අරමුදලින් 15 ගෙවනු ලැබිය හැකි ය.

80. (1) උපදේශක මණ්ඩලයේ සභාපතිවරයා පැමිණ සිටී නම් උපදේශක ඔහු උපදේශක මණ්ඩලයේ සෑම රැස්වීමක ම මුලසුන දරනු ලැබිය ^{මණ්ඩලයේ} යුතු ය. ඒ යම් රැස්වීමකට සභාපතිවරයා නොපැමිණි අවස්ථාවක දී, පැමිණ සිටින සාමාජිකයන් විසින් ඒ රැස්වීමේ මූලසුන දැරීම සඳහා 20 පැමිණ සිටින සාමාජිකයන්ගෙන් එක් අයකු තෝරා පත්කර ගනු ලැබිය යුතු ය.

- (2) උපදේශක මණ්ඩලයේ යම් රැස්වීමක් සඳහා වන ගණපුරණය සාමාජිකයන් තුන් දෙනකු විය යුතු ය.
- (3) සභාපතිවරයා හෝ උපදේශක මණ්ඩලයේ යම් රැස්වීමක 25 මූලසුන දරන සාමාජිකයා විසින් උපදේශක මණ්ඩලයේ රැස්වීම් සහ ඒ රැස්වීම්වල කටයුතු කරගෙන යාම සම්බන්ධයෙන් වන කාර්ය පටිපාටිය නියාමනය කරනු ලැබිය හැකි ය.
- (4) උපදේශක මණ්ඩලය විසින් තීරණය කිරීම සඳහා වන සියලු කාරණා පිළිබඳව උපදේශක මණ්ඩලයේ රැස්වීමක දී කටයුතු කරනු 30 ලැබිය යුතු අතර, පැමිණ සිටින සහ ඡන්දය දෙන සාමාජිකයන්ගේ බහුතරය විසින් ඒ පිළිබඳව නිශ්චය කරනු ලැබිය යුතු ය.

- (5) උපදේශක මණ්ඩලයේ රැස්වීමක දී සැලකිල්ලට ගනු ලබන යම් කාරණයක් සඳහා වන ඡන්ද සමාන වන අවස්ථාවක දී, සභාපතිවරයාට හෝ ඒ රැස්වීමේ මුලසුන දරන සාමාජිකයාට ඔහුගේ මුල් ඡන්දයට අමතරව තීරක ඡන්දයක් තිබිය යුතු ය.
- (6) මේ වගන්තියේ මීට ඉහතින් වූ විධිවිධානවලට යටත්ව, උපදේශක මණ්ඩලය විසින් එහි රැස්වීම් සහ ඒ රැස්වීම්වල කටයුතු කරගෙන යාම සම්බන්ධයෙන් වන කාර්ය පටිපාටිය නියාමනය කරනු ලැබිය හැකි ය.
- 81. උපදේශක මණ්ඩලයේ යම් පුරප්පාඩුවක් පැවතීමේ හෝ එහි උපදේශක 10 යම් සාමාජිකයකුගේ පත්වීම සම්බන්ධයෙන් යම් දෝෂයක් තිබීමේ $^{
 m essalegal}$ තේතුව නිසාම පමණක් උපදේශක මණ්ඩලයේ කිසිදු කුියාවක්, පැවතීමේ තීරණයක් හෝ කටයුත්තක් නිර්බල වන්නේ යයි සලකනු නොලැබිය හේතුවෙන් යම් යුතු ය.

කුියාවක් නිර්බල නොවන බව

X වන කොටස

15 සමකාලීන ශුවා දෘශා සම්බන්ධක මගින් සාක්ෂි දීම

82. (1) වෙනත් යම් ලිඛිත නීතියක පටහැනිව කුමක් සඳහන්ව සමකාලීන තිබුණ ද, යම් අධිකරණයක් හෝ කොමිෂන් සභාවක් විසින් පවත්වනු මුවා දෘශා ලබන යම් විමර්ශනයකට, පරීක්ෂණයකට හෝ නඩු කටයුත්තකට අදාළව, අවස්ථාවෝචිත පරිදි -

- 20 (අ) සාක්ෂි දීමට;
 - (ආ) සාක්ෂි ලබා ගැනීමට; හෝ
 - (ඇ) පුකාශයක් සිදු කිරීමට,

බලාපොරොත්තු වන යම් අපරාධයක වින්දිතයකු, සාක්ෂිකරුවකු හෝ නීතිය බලාත්මක කිරීමේ අධිකාරියක් විසින්, ශුී ලංකාව තුළ 25 හෝ ශී ලංකාවෙන් පිටත දුරස්ථ ස්ථානයක සිට සමකාලීන ශුවා දෘශා සම්බන්ධකයක් මගින් ඒ සාක්ෂි දීමට හෝ ලබා ගැනීමට හෝ ඒ පුකාශය සිදු කිරීමට ඒ අධිකරණය වෙත හෝ කොමිෂන් සභාව වෙත ඉල්ලීමක් කරනු ලැබිය හැකි ය.

- (2) (අ) (1) වන උපවගත්තිය යටතේ ඉල්ලීමක් ලැබීමෙන් අනතුරුව, අධිකරණය හෝ කොමිෂන් සභාව විසින්, යුක්තිය පසිඳලීමේ උපරිම යහපත උදෙසා සහ අපරාධයක වින්දිතයකුට හෝ සාක්ෂිකරුවකුට ආරක්ෂාව සැපයීමේ කියාමාර්ගයක් ලෙස, 84 වන සහ 85 වන වගත්තිවල විධිවිධානවලට යටත්ව, ඒ අධිකරණය හෝ කොමිෂන් සභාව සහ සුදුසු යයි සලකනු ලබන (මේ පනතේ "දුරස්ථ ස්ථානය" යනුවෙන් සඳහන් කරනු ලබන) ශී ලංකාව තුළ හෝ ශී ලංකාවෙන් පිටත නිශ්චිත දුරස්ථ ස්ථානයක් අතර සමකාලීන ශුවා දෘශා සම්බන්ධකයක් භාවිත කිරීම මගින්, අවස්ථාවෝචිත පරිදි, ඒ සාක්ෂි 10 දීමට හෝ ලබා ගැනීමට හෝ ඒ පුකාශය සිදු කිරීමට ඒ අපරාධයේ වින්දිතයාට, සාක්ෂිකරුට හෝ නීතිය බලාත්මක කිරීමේ අධිකාරියට අවසර ලබා දිය හැකි ය.
- (ආ) (1) වන උපවගන්තිය යටතේ ඉල්ලීමක් කරනු ලැබූ අවස්ථාවක, දුරස්ථ ස්ථානයක සිට සමකාලීන ශුවා දෘශා 15 සම්බන්ධයක් මගින්, අපරාධ නඩු විධාන සංගුහය පනතේ 124 වන වගන්තිය යටතේ හඳුනාගැනීමේ පෙරෙට්ටුවක් පැවැත්වීමට හෝ පැවැත්වීමට බලය දීමට ඒ අධිකරණයට හෝ කොමිෂන් සභාවට බලය තිබිය යුතු ය.
- (3) අධිකරණය හෝ කොමිෂන් සභාව විසින් අදාළ අවස්ථානුගත 20 කරුණු මත පදනම්ව, සිය මෙහෙයවීම යටතේ, 84 වන සහ 85 වන වගන්තිවල විධිවිධානවලට යටත්ව, ඒ අධිකරණය හෝ කොමිෂන් සභාව සහ ඒ අධිකරණය හෝ කොමිෂන් සභාව විසින් තීරණය කරනු ලැබිය හැකි පරිදි වූ යම් දුරස්ථ ස්ථානයක් අතර සමකාලීන ශුවා දෘශා සම්බන්ධකයක් මගින් යම් අපරාධයක වින්දිතයකුගේ 25 හෝ සාක්ෂිකරුවකුගේ යම් සාක්ෂියක් හෝ පුකාශයක් ලබාගෙන සටහන් කරනු ලැබිය හැකි ය.
- (4) අධිකරණය හෝ කොමිෂන් සභාව විසින් (2) වන හෝ (3) වන උපවගන්තිය යටතේ, අවස්ථාවෝචිත පරිදි, යම් සාක්ෂියක් දීමට හෝ ලබා ගැනීමට හෝ යම් පුකාශයක් සිදු කිරීමට අවසර 30 දෙනු ලබන අවස්ථාවක දී හෝ යම් සාක්ෂියක් හෝ පුකාශයක් ලබාගෙන සටහන් කිරීමට තීරණය කරන අවස්ථාවක දී, ඒ අධිකරණයේ හෝ කොමිෂන් සභාවේ ඉල්ලීම මත, අධිකාරිය විසින් එහි පවත්නා සම්පත් පුමාණයට යටත්ව එලදායී සම්බන්ධකයක් පිහිටුවීමට සහ පවත්වාගෙන යාමට අවශා විය හැකි ආකාරයේ 35 මූලා සහ වෙනත් සම්පත් හැකි උපරිම තාක් දුරට සැපයීම සහතික කරනු ලැබිය යුතු ය.

83. (1) (අ) අපරාධයක වින්දිතයකු හෝ සාක්ෂිකරුවකු විසින් 82 ඉල්ලීමක් වන වගන්තියේ (1) වන උපවගන්තිය යටතේ-

ඉල්ලීමක් තහවුරු කිරීම සහ ඉල්ලීමක් පිළිබඳ දැන්වීමක්

- (i) ශී ලංකාව තුළ පිහිටි දුරස්ථ ස්ථානයක සිට සමකාලීන ^{දැන්වීමක්} කිරීම ලවා දෘශා සම්බන්ධකයක් මගින් සාක්ෂි දීමට හෝ 5 පුකාශයක් සිදු කිරීමට ඉල්ලීමක් කිරීමට අදහස් කරන අවස්ථාවක දී, අවස්ථාවෝචිත පරිදි, ඒ සාක්ෂිය දීමට හෝ පුකාශය සිදු කිරීමට නියමිත දිනයේ සිට අවම වශයෙන් දින තිහකට පෙර ඒ අධිකරණය හෝ කොමිෂන් සභාව ඉදිරියේ ඒ ඉල්ලීම තහවුරු කරනු ලැබිය යුතු ය;
- (ii) ශ්‍රී ලංකාවෙන් පිටත පිහිටි දුරස්ථ ස්ථානයක සිට සමකාලීන ශ්‍රවා දෘශා සම්බන්ධකයක් මගින් සාක්ෂි දීමට හෝ ප්‍රකාශයක් සිදු කිරීමට ඉල්ලීමක් කිරීමට අදහස් කරන අවස්ථාවක දී, අවස්ථාවෝචිත පරිදි, ඒ සාක්ෂිය දීමට හෝ ප්‍රකාශය සිදු කිරීමට නියමිත දිනයේ සිට අවම වශයෙන් දින හැටකට පෙර ඒ අධිකරණය හෝ කොමිෂන් සභාව ඉදිරියේ ඒ ඉල්ලීම තහවුරු කරනු ලැබිය යුතු ය.
- (ආ) නීතිය බලාත්මක කිරීමේ අධිකාරියක් විසින් 82 වන වගත්තියේ
 (1) වන උපවගන්තිය යටතේ ඉල්ලීමක් කිරීමට අදහස් කරන
 20 අවස්ථාවක දී, ඒ නීතිය බලාත්මක කිරීමේ අධිකාරිය විසින් අදාළ අධිකරණයට හෝ කොමිෂන් සභාවට ඒ ඉල්ලීම කිරීමට පෙර ඒ කාර්යය සඳහා අවසරය ලබා ගැනීම සඳහා අධිකරණ බලය සහිත මහෙස්තුාත් අධිකරණය වෙත ඉල්ලීමක් කරනු ලැබිය යුතු ය.
- (2) යම් අපරාධයක වින්දිතයකු, සාක්ෂිකරුවකු හෝ නීතිය 25 බලාත්මක කිරීමේ අධිකාරියක් විසින් 82 වන වගන්තියේ (1) වන උපවගන්තිය යටතේ ඉල්ලීමක් කිරීමට අදහස් කරන අවස්ථාවක දී, ඒ අපරාධයේ වින්දිතයා, සාක්ෂිකරු හෝ නීතිය බලාත්මක කිරීමේ අධිකාරිය විසින් ඒ ඉල්ලීම කිරීමට පෙර, නීතිපතිවරයාට සහ ඒ විමර්ශනයේ, පරීක්ෂණයේ හෝ නඩුකටයුත්තේ අදාළ සියලු 30 පාර්ශ්වකරුවන්ට ඒ ඉල්ලීම පිළිබඳව සාධාරණ පූර්ව දැන්වීමක් කරනු ලැබිය යුතු ය:

එසේ වුව ද, අපරාධ නඩු විධාන සංගුහය පනතේ XI වන පරිච්ඡේදය පුකාරව පවත්වනු ලබන විමර්ශනයක් අතරතුර දී, චූදිත තැනැත්තකු එතෙක් හඳුනාගනු ලැබ නොමැති නම් හෝ නම් කරනු ලැබ නොමැති නම් නැතහොත් චූදිත තැනැත්තකු සොයාගත නොහැකි 5 නම් හෝ නීතිය මඟහැර සිටී නම්, නැතහොත් විමර්ශනයේ රහසාභාවය පවත්වාගෙන යාමට අවශා වන්නේ නම්, යම් නීතිය බලාත්මක කිරීමේ අධිකාරියක් විසින්, අධිකරණයේ හෝ කොමිෂන් සභාවේ අවසරය ඇතිව කිසිදු පාර්ශ්වකරුවකුට දැන්වීමක් කිරීමෙන් තොරව අපරාධයක වින්දිතයකුගේ හෝ සාක්ෂිකරුවකුගේ පුකාශයක් 10 සටහන් කරගනු ලැබිය හැකි ය. චූදිත තැනැත්තා හඳුනාගනු ලැබූ, නම් කරනු ලැබු, සොයාගනු ලැබු හෝ අත්අඩංගුවට ගනු ලැබු අවස්ථාවක දී ඒ නීතිය බලාත්මක කිරීමේ අධිකාරිය විසින් සටහන් කරගනු ලැබූ එකී පුකාශය පිළිබඳව චූදිත තැනැත්තාට අනාවරණය කරනු ලැබිය යුතු අතර, ඒ පුකාශයේ උද්ධෘතයක් හෝ ඒ පුකාශය 15 අන්තර්ගත වන දත්ත ගබඩා කිරීමේ උපාංගයක් නඩු විභාගය ආරම්භ කිරීමට පෙර ඔහුට ලබාදිය යුතු ය.

(3) (2) වන උපවගන්තියේ සඳහන් ඉල්ලීමක් පිළිබඳව දැන්වීමක් ලැබුණු නීතිපතිවරයා හෝ යම් පාර්ශ්වකරුවකු විසින්, ඒ ඉල්ලීම පිළිබඳ දැන්වීම ලැබුණු දින සිට වැඩ කරන දින පහළොවක් ඇතුළත 20 ස්වකීය නියෝජන විමර්ශනය, පරීක්ෂණය හෝ නඩු කටයුත්ත පැවැත්වීමට නියමිතව ඇති අධිකරණය හෝ කොමිෂන් සභාව වෙත ඉදිරිපත් කරනු ලැබිය හැකි අතර, ඒ අධිකරණය හෝ කොමිෂන් සභාව විසින් ඒ නියෝජන ලැබුණු දින සිට වැඩ කරන දින පහළොවක් ඇතුළත ඒ නියෝජන පිළිබඳ ස්වකීය තීරණය, ඒ සඳහා 25 හේතු ද සමඟ දැනුම් දෙනු ලැබිය යුතු ය.

(4) දුරස්ථ ස්ථානයක සිට සමකාලීන ශුවා දෘශා සම්බන්ධකයක් මගින්, අවස්ථාවෝචිත පරිදි, ඒ සාක්ෂිය දීමට හෝ ලබා ගැනීමට හෝ පුකාශය සිදු කිරීමට යම් අපරාධයක වින්දිතයකුට, සාක්ෂිකරුවකුට හෝ නීතිය බලාත්මක කිරීමේ අධිකාරියකට 30 තවදුරටත් අවශා නොවන අවස්ථාවක දී, ඒ අපරාධයේ වින්දිතයා, සාක්ෂිකරු හෝ නීතිය බලාත්මක කිරීමේ අධිකාරිය විසින් ඒ කරුණ පිළිබඳව, අවස්ථාවෝචිත පරිදි, අදාළ අධිකරණයේ හෝ කොමිෂන් සභාවේ රෙජිස්ථාර්වරයාට හෝ ලේකම්වරයාට ලිඛිතව දැනුම් දෙනු ලැබිය යුතු ය.

84. පහත නිශ්චිතව දක්වා ඇති තාක්ෂණික අවශානා සම්පූර්ණ අධිකරණය කරනු ලබන බවට අධිකරණයක් හෝ කොමිෂන් සභාවක් සෑහීමට ^{හෝ} කොට්වූ ලබන ශ්වීව අධ්කාරණයක් හෝ ෂකාමෙන් සහාවක් සැහීමට කොමිෂන් පත්වන්නේ නම් පමණක් දුරස්ථ ස්ථානයක සිට සමකාලීන ශුවා සභාව විසින් දෘශා සම්බන්ධකයක් මගින් යම් සාක්ෂියක් දීම හෝ ලබා ගැනීම තාක්ෂණික සහ 5 හෝ යම් පුකාශයක් සිදු කිරීම හෝ යම් සාක්ෂියක් හෝ පුකාශයක් වෙනත් ලබාගෙන සටහන් කිරීම සඳහා ඒ අධිකරණය හෝ කොමිෂන් _{පිළිබඳව} සභාව විසින් අවසර ලබා දිය හැකි ය:-

සැහීමට පත්විය යුතු බව

- (අ) අධිකරණය හෝ කොමිෂන් සභාව අසුන් ගන්නා පරිශුය සහ දුරස්ථ ස්ථානය-
- 10 (i) ඒ පරිශුයෙහි පැමිණ සිටින නඩු කටයුතුවලට සෘජූව ම අදාළ වන තැනැත්තන්ට, ඒ දුරස්ථ ස්ථානයෙහි පැමිණ සිටින නඩු කටයුතුවලට සෘජුව ම අදාළ වන තැනැත්තන් දැකීමට සහ ඇසීමට හැකියාව ලබා දෙන; සහ
- 15 (ii) ඒ දුරස්ථ ස්ථානයෙහි පැමිණ සිටින නඩු කටයුතුවලට සෘජුව ම අදාළ වන තැනැත්තන්ට, ඒ පරිශුයෙහි පැමිණ සිටින නඩු කටයුතුවලට සෘජුව ම අදාළ වන තැනැත්තන් දැකීමට සහ ඇසීමට හැකියාව ලබා දෙන,
- 20 පුමාණවත් පහසුකම්වලින් සමන්විත වන බව;
 - (ආ) (i) ශුවා දෘශා සම්බන්ධකයේ ආකෘතිය;
 - (ii) සම්බන්ධකය ස්ථාපනය කිරීම සඳහා භාවිත කරන ලද උපකරණය හෝ උපකරණයේ පන්තිය;
 - (iii) කැමරාවල පිහිටීම;
- 25 (iv) සම්පේෂණයේ තත්ත්වය හෝ වේගය;
 - (v) සන්නිවේදනයේ ගුණාත්මකභාවය; සහ

- 82 අපරාධයක වින්දිතයන් සහ සාක්ෂිකරුවන් හට සහාය දීමේ සහ ආරක්ෂා කිරීමේ
 - (vi) සම්බන්ධකය සම්බන්ධයෙන් වන වෙනත් යම් කාරණා,
- සම්බන්ධයෙන් හෝ ඒවාට අදාළව අධිකරණයේ හෝ කොමිෂන් සභාවේ රීති මගින් නියම කරනු ලැබිය හැකි යම් අවශාතා සපුරාලන බව; සහ

5

25

- (ඇ) මූලාසනාරූඪ විනිශ්චයකාරවරයා, මහෙස්තුාත්වරයා හෝ කොමිෂන් සභාව විසින් අවශා යයි සලකනු ලැබිය හැකි වෙනත් යම් අවශාතා සපුරාලන බව:
- එසේ වුව ද, මේ ඡේදය යටතේ මූලාසනාරූඪ 10 විතිශ්චයකාරවරයා, මහෙස්තුාත්වරයා හෝ කොමිෂන් සභාව විසින් නියම කරනු ලැබිය හැකි අවශාතා, මේ වගන්තියේ ඇතුළත් යම් විධිවිධානයකට අනනුකූල නොවිය
- 85. (1) අධිකරණයක් හෝ කොමිෂන් සභාවක්, යම් දුරස්ථ අධිකරණය 15 ස්ථානයක සිට සමකාලීන ශුවා දෘශා සම්බන්ධකයක් මගින් සම්බන්ධ අපරාධයක වින්දිතයකුගේ හෝ සාක්ෂිකරුවකුගේ සාක්ෂියක් හෝ සම්බන්ධකයේ පුකාශයක් සටහන් කිරීම ආරම්භ කිරීමට පෙර, ඒ කාර්යය සඳහා නිරවදානාවය යොදා ගන්නා ලද දිනයේ දී සහ වේලාවේ දී-

ආදිය පිළිබඳව සෑහීමට පත්විය යුතු

- (අ) ඒ සමකාලීන ශුවා දෘශා සම්බන්ධකය තාක්ෂණික බව 20 වශයෙන් නිවැරදි සහ විශ්වසනීය වන බවට එය විසින් ම සෑහීමට පත්විය යුතු ය; සහ
 - (ආ) ඒ අධිකරණය හෝ කොමිෂන් සභාව විසින් නම් කරනු ලැබිය යුතු අධිකරණ නිලධරයකු හෝ රජයේ නිලධරයකු ඒ දුරස්ථ ස්ථානයේ පැමිණ සිටින බවට සහතික විය යුතු ය.
 - (2) අධිකරණය හෝ කොමිෂන් සභාව විසින්, (1) වන උපවගන්තියේ (ආ) වන ඡේදය යටතේ නම් කරන ලද අධිකරණ නිලධරයාට හෝ රජයේ නිලධරයාට-
- (අ) ඒ දුරස්ථ ස්ථානයේ පැමිණ සිටින අපරාධයේ වින්දිතයා 30 හෝ සාක්ෂිකරු සහ නඩු කටයුතුවලට සෘජුව ම අදාළ

වන වෙනත් යම් තැනැත්තකු සමඟ, පුකාශය සටහන් කිරීමට පෙර හෝ පසුව සම්මුඛ සාකච්ඡාවක් සිදු කිරීමට;

(ආ) අපරාධයේ වින්දිතයා හෝ සාක්ෂිකරු පුකාශය සිදු 5 කරන්නේ හෝ සිදු කළේ ස්වේච්ඡාවෙන් ද යන වග සහ යම් බල කිරීමක්, තර්ජනය කිරීමක් හෝ බලපෑමක් නොමැතිව ද යන වග හෝ යම් තහාගයක් හෝ අල්ලසක් දීමේ පුතිඵලයක් වශයෙන් ද යන වග සඳහන් කරමින් ඔහුගේ තිරීක්ෂණයන් ද සමඟ වන වාර්තාවක් ඒ 10 අධිකරණය හෝ කොමිෂන් සභාව වෙත ඉදිරිපත් කිරීමට,

නියම කරනු ලැබිය හැකි අතර, ඒ නිලධරයා විසින් ඒ නියමයට අනුකූලව කටයුතු කරනු ලැබිය යුතු ය.

- (3) මේ වගන්තියේ කාර්ය සඳහා "රජයේ නිලධරයා" යන්නට ශී් ලංකා විදේශ සේවයේ සේවය කරන නිලධරයකු ද ඇතුළත් වේ.
- 15 86. මේ පනත යටතේ දුරස්ථ ස්ථානයක සිට සමකාලීන ශුවාූ සාධාරණ නඩු දෘශා සම්බන්ධකයක් මගින්, අවස්ථාවෝචිත පරිදි, සාක්ෂි දීමට හෝ විභාගයක් ලබා ගැනීමට හෝ පුකාශයක් සිදු කිරීමට අපරාධයක වින්දිතයකුට, වූදි_{තයකුට ඇති} සාක්ෂිකරුවකුට හෝ නීතිය බලාත්මක කිරීමේ අධිකාරියකට අවසරය අයිතිවාසිකම ලබා දීමට පෙර, ඒ සාක්ෂිය හෝ පුකාශය ඒ ස්ථානයේ සිට ඒ කුමය 20 මගින් ලබා ගැනීම සහ සටහන් කිරීම මගින්-

- (අ) යුක්තියේ උපරිම යහපත තහවුරු කරන්නේ ද; සහ
- (ආ) සාධාරණ නඩු විභාගයක් සඳහා චුදිතයකුට ඇති අයිතිවාසිකමට අගතිදායක නොවන්නේ ද,

යන්න පිළිබඳව, අධිකරණයක් හෝ කොමිෂන් සභාවක් විසින් නිශ්චය 25 කරනු ලැබිය යුතු ය.

87. මේ පනත යටතේ ශීූ ලංකාවෙන් පිටත පිහිටි යම් දුරස්ථ ශීූ ලංකා ධූත ස්ථානයක සිට යම් අපරාධයක වින්දිතයකුගේ හෝ සාක්ෂිකරුවකුගේ මණ්ඩල යම් සාක්ෂියක් දීමට හෝ ලබා ගැනීමට හෝ පුකාශයක් සිදු කිරීමට ූූ ලංකාවෙන් ඇති අවස්ථාවක දී, ඒ සාක්ෂිය දීමට හෝ ලබා ගැනීමට හෝ _{පිටත දුරස්ථ} 30 පුකාශය සිදු කිරීමට අපේක්ෂා කරනු ලබන රටේ පිහිටි ශීු ලංකා ස්ථානය විය

රජයේ ධූත මණ්ඩල කාර්යාලයේ සිට සමකාලීන ශුවා දෘශා සම්බන්ධකයක් මගින් ඒ සාක්ෂිය හෝ පුකාශය එසේ දීම හෝ ලබා ගැනීම හෝ සිදු කිරීම කරනු ලැබිය යුතු ය.

88. අධිකරණය හෝ කොමිෂන් සභාව විසින් යුක්තිය පසිඳලීමේ ශුවා දෘශා 5 උපරිම යහපත උදෙසා සහ වාර්තාගත කරනු ලැබිය යුතු හේතු මත, සම්බන්ධකය යම් නඩු කටයුත්තකට අදාළව දුරස්ථ ස්ථානයක සිට සමකාලීන අවසරය ශුවා දෘශා සම්බන්ධකයක් මගින් සාක්ෂි හෝ පුකාශ සටහන් කිරීමට _{වෙනස් කිරීම} පුදානය කරන ලද අවසරයක් වෙනස් කරමින් හෝ අවලංගු කරමින් හෝ අවලංගු නියෝගයක්, ඒ නඩු කටයුත්තේ අදාළ පාර්ශ්වයන් වෙත දැන්වීමක් කිරීම සඳහා 10 සිදු කොට, කරනු ලැබිය හැකි ය.

89. (1) මේ පනතේ මේ කොටස යටතේ දුරස්ථ ස්ථානයක සිට සාක්ෂිකරුවකු සමකාලීන ශුවා දෘශා සම්බන්ධකයක් මගින් සාක්ෂි දෙන හෝ ^{අධිකරණයේ} පතාශයක් සිදු කරන යම් අපරාධයක වින්දිතයකු හෝ සාක්ෂිකරුවකු සාක්ෂිකරුවකු ලෙස සලකනු සියලු කාර්ය සඳහා, අධිකරණය ඉදිරියෙහි සාක්ෂි දෙන හෝ ලැබිය යුතු බව 15 පුකාශයක් සිදු කරන අපරාධයක වින්දිතයකු හෝ සාක්ෂිකරුවකු ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු ය.

(2) මේ පනතේ මේ කොටසේ කාර්ය සඳහා "අධිකරණය" යන්නෙන්, යම් අපරාධ නඩු කටයුතු පවත්වනු ලබන්නේ යම් අධිකරණයක් ඉදිරියෙහි ද, ඒ අධිකරණය අදහස් වේ.

20 XI වන කොටස

මූලා

90. (1) අධිකාරියට ඊට ම අයත් අරමුදලක් තිබිය යුතු ය.

අධිකාරියේ අරමුදල

- (2) අධිකාරියේ අරමුදලට-
- (අ) අධිකාරියේ පුයෝජනය සඳහා පාර්ලිමේන්තුව විසින් කලින් කල වෙන් කරනු ලැබිය හැකි සියලු මුදල් පුමාණ; සහ
 - (ආ) තහාග, පරිතහාග, දායකත්ව මුදල්, රික්තවරණ හෝ පුදාන වශයෙන් ශීු ලංකාව තුළ හෝ ඉන් බැහැර කවර හෝ මූලාශුයකින් අධිකාරියට ලැබෙන සියලු මුදල් පුමාණ,

ගෙවනු ලැබිය යුතු ය.

30

- (3) මේ පනත යටතේ අධිකාරියේ බලතල, කාර්ය සහ කර්තවා කියාත්මක කිරීමේ දී, ඉටු කිරීමේ දී සහ කිරීමේ දී අධිකාරිය විසින් දරනු ලබන වියදම් පියවීම සඳහා අවශා වන සියලු මුදල් පුමාණ අධිකාරියේ අරමුදලින් ගෙවනු ලැබිය යුතු ය.
- 5 91. (1) (මේ පනතේ "ආරක්ෂණ අරමුදල" යනුවෙන් සඳහන් ආරක්ෂණ කරනු ලබන) අපරාධයක වින්දිතයන්ගේ සහ සාක්ෂිකරුවන්ගේ ^{අරමුදල} සහායක සහ ආරක්ෂණ අරමුදල යනුවෙන් හඳුන්වනු ලබන අරමුදලක් තිබිය යුතු ය.
- (2) අධිකාරිය විසින් ආරක්ෂණ අරමුදල පරිපාලනය කිරීම සහ 10 කළමනාකරණය කිරීම කරනු ලැබිය යුතු ය.
 - (3) ආරක්ෂණ අරමුදලට-
 - (අ) ඒ ආරක්ෂණ අරමුදලට පාර්ලිමේන්තුව විසින් කලින් කල වෙන් කරනු ලැබිය හැකි සියලු මුදල් පුමාණ;
- (ආ) තාහග, පරිතාහග, දායකත්ව මුදල්, රික්තවරණ හෝ 15 පුදාන වශයෙන් ශී ලංකාව තුළ හෝ ඉන් බැහැර කවර හෝ මූලාශුයකින් ආරක්ෂණ අරමුදලට ප්ේෂණය කරනු ලැබීම පිණිස අධිකාරිය වෙත ලැබෙන සියලු මුදල් පුමාණ; සහ
- (ඇ) 65 වන වගන්තියේ (1) වන උපවගන්තිය යටතේ 20 අධිකරණයක් විසින් ජේෂණය කරනු ලබන සියලු මුදල් පුමාණ,

ගෙවනු ලැබිය යුතු ය.

- (4) පහත දැක්වෙන ගෙවීම් සඳහා අධිකාරිය විසින් නිශ්චය කරනු ලැබිය හැකි සියලු මුදල් පුමාණ ආරක්ෂණ අරමුදලෙන් 25 ගෙවනු ලැබිය යුතු ය:-
 - (අ) අපරාධයක වින්දිතයන්ට සිදු වූ යම් ශාරීරික හානි හෝ ඔවුන්ගේ දේපළවලට සිදු වූ අලාභ සඳහා ගෙවනු ලබන වන්දි;

- 86 අපරාධයක වින්දිතයන් සහ සාක්ෂිකරුවන් හට සහාය දීමේ සහ ආරක්ෂා කිරීමේ
 - (ආ) 70 වන වගන්තිය යටතේ අපරාධයක වින්දිතයන්ට පුදානය කරනු ලබන තාවකාලික මුදල් පුදාන; සහ
 - (ඇ) අපරාධයක වින්දිතයකු වීමේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස මියගිය හෝ ශාරීරිකව හෝ මානසිකව අශක්නුතාවකට පත්ව ඇති අපරාධයක වින්දිතයකු මත යැපෙන, ඔහුගේ පවුලේ සාමාජිකයන්ට, ළඟම ඥාතියකුට සහ වෙනත් යම් තැනැත්තකුට ගෙවනු ලබන වන්දි.

5

- (5) අධාක්ෂ ජනරාල්වරයා ආරක්ෂණ අරමුදලේ පුධාන ගණන් දීමේ නිලධරයා විය යුතු අතර, ඔහු විසින් ආරක්ෂණ අරමුදලේ 10 ආදායම් හා වියදම් සහ වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳව නිසි ගිණුම් පොත් පවත්වා ගෙන යනු ලැබීමට කටයුතු සැලැස්විය යුතු ය.
 - 92. (1) අධිකාරියේ මුදල් වර්ෂය ලිත් වර්ෂය විය යුතු ය.

මුදල් වර්ෂය සහ ගිණුම් විගණනය කිරීම

- (2) මණ්ඩලය විසින් අධිකාරියේ ආදායම්, වියදම්, වත්කම් සහ කිරීම බැරකම් සහ වෙනත් සියලු මුදල් ගනුදෙනු පිළිබඳව නිසි ගිණුම් 15 පොත් පවත්වා ගෙන යනු ලැබීමට කටයුතු සැලැස්විය යුතු ය.
 - (3) රාජා සංස්ථාවල ගිණුම් විගණනයට අදාළ වන ආණ්ඩුකුම වාවස්ථාවේ 154 වන වාවස්ථාවේ විධිවිධාන අධිකාරියේ අරමුදලේ සහ ආරක්ෂණ අරමුදලේ ගිණුම් විගණනය කිරීමට සහ ඒ සම්බන්ධයෙන් අදාළ විය යුතු ය.
- 20 (4) 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ II වන කොටසේ විධිවිධාන අවශා වෙනස් කිරීම් සහිතව, අධිකාරියේ අරමුදලේ සහ ආරක්ෂණ අරමුදලේ මූලා පාලනයට සහ ගිණුම්වලට අදාළ විය යුතු ය.

XII වන කොටස

සාමානා

25 93. (1) අධිකාරිය විසින් එක් එක් මුදල් වර්ෂය අවසාන වීමෙන් වාර්ෂික මාස හයක කාලයක් ඇතුළත ඒ මුදල් වර්ෂය තුළ අධිකාරිය විසින් ^{වාර්තාව} කරගෙන යන ලද කටයුතු පිළිබඳ වාර්ෂික වාර්තාවක් අමාතාවරයා

වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු අතර, ඒ වර්ෂයට අදාළව පහත දැක්වෙන එක් එක් ලේඛනවල පිටපත බැගින් ඒ වාර්තාවට අමුණනු ලැබීමට ද සැලැස්විය යුතු ය:-

- (අ) විගණකාධිපතිවරයාගේ වාර්තාව සමඟ අදාළ වර්ෂය සඳහා 5 අධිකාරියේ විගණනය කරන ලද ගිණුම්; සහ
 - (ආ) අවශා පුතිපත්තිමය සහ නීතිමය පුතිසංස්කරණ සඳහා වන යෝජනා ද ඇතුළත්ව, ඒ වාර්තාව සහ ගිණුම් අදාළ වන වර්ෂයට ඉක්බිතිව ම එළඹෙන වර්ෂය සඳහා යෝජිත කටයුතු පිළිබඳ වාර්තාවක්.
- (2) (1) වන උපවගන්තිය යටතේ ඉදිරිපත් කරන වාර්තාව සහ ලේඛන ලැබුණු දින සිට මාස දෙකක කාලයක් ඇතුළත ඒ වාර්තාවේ හා ලේඛනවල පිටපත් අමාතෳවරයා විසින් පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කරනු ලැබිය යුතු ය.
- 94. මේ පනත යටතේ යම් බලතල, කාර්ය හෝ කර්තවා බලතල 15 කියාත්මක කිරීමේ දී, ඉටු කිරීමේ දී හෝ කිරීමේ දී යම් අධිකරණයක ^{කියාත්මක} නොම් කොම්මන් සභාවක හෝ අධිකාරියේ, මණ්ඩලයේ, ආරක්ෂක _{මැදිහත්} වීම කොට්ඨාසයේ, උපදේශක මණ්ඩලයේ, නීතිය බලාත්මක කිරීමේ අධිකාරියක හෝ යම් රජයේ හෝ අධිකරණ නිලධරයකුගේ කටයුතුවලට නීතෳනුකූල අවසරයක් නොමැතිව මැදිහත්වන හෝ 20 බාධා කරන, නැතහොත් මැදිහත් වීමට හෝ බාධා කිරීමට උත්සාහ කරන යම් තැනැත්තකු මේ පනත යටතේ වරදක් සිදු කරනු ලබන අතර, මහාධිකරණය විසින් වරදකරු කරනු ලැබූ විට, රුපියල් ලක්ෂ තුනකට නොවැඩි දඩයකට හෝ අවුරුදු පහකට නොවැඩි කාලයක් සඳහා දෙයාකාරයකින් එක් ආකාරයක බන්ධනාගාරගත 25 කිරීමකට හෝ ඒ දඩය සහ බන්ධනාගාරගත කිරීම යන දඬුවම් දෙකට ම හෝ ඒ තැනැත්තා යටත් විය යුතු ය.

95. මේ පනත යටතේ වූ යම් වරදක් පුද්ගල මණ්ඩලයක් විසින් පුද්ගල සිදු කරනු ලබන අවස්ථාවක දී, ඒ පුද්ගල මණ්ඩලය-

මණ්ඩලයක් විසින් සිදු කරනු ලබන

(අ) සංස්ථාගත මණ්ඩලයක් වේ නම්, එවිට ඒ වරද සිදු කරන වැරදි ලද අවස්ථාවේ දී, ඒ සංස්ථාගත මණ්ඩලයේ 30 අධාක්ෂවරයකු, කළමනාකරුවකු, නිලධරයකු හෝ සේවකයකු වූ සෑම තැනැත්තකු ම;

- (ආ) හවුල් වතාපාරයක් වේ නම්, එවිට ඒ වරද සිදු කරන ලද අවස්ථාවේ දී, ඒ හවුල් වතාපාරයේ හවුල්කරුවකු වූ සෑම තැනැත්තකු ම සහ එහි පුධාන විධායක නිලධරයා;
- (ඇ) හවුල් වහාපාරයක් නොවන සංස්ථාගත නොකරන ලද වණ්ඩලයක් වේ නම්, එවිට ඒ වරද සිදු කරන ලද අවස්ථාවේ දී, ඒ මණ්ඩලයේ සාමාජිකයකු වූ සෑම පුද්ගලයකු ම සහ ඒ මණ්ඩලයේ කළමනාකරණය සහ පාලනය සම්බන්ධයෙන් වගකිව යුතු වූ සෑම නිලධරයකු ම; හෝ
- (අෑ) පළාත් පාලන ආයතනයක් වේ නම් හෝ ඒ පළාත් පාලන ආයතනය වෙනුවෙන් කටයුතු කිරීම සඳහා පළාත් පාලන ආයතනයකට අදාළ යම් නීතියක් මගින් හෝ ඒ යටතේ පත් කරන ලද වෙනත් යම් ආයතනයක් වේ නම්, එවිට ඒ වරද සිදු කරන ලද අවස්ථාවේ දී, ඒ ආයතනයේ සභාපතිවරයා වූ තැනැත්තා,

ඒ වරද තමාගේ අනුදැනුමකින් තොරව සිදු කරනු ලැබ ඇති බවට හෝ ඒ වරද සිදු කිරීම වැළැක්වීමට අවශා සම්පූර්ණ නිසි උද්යෝගයෙන් තමා කටයුතු කළ බවට, අවස්ථාවෝචිත පරිදි, ඒ තැනැත්තා, පුද්ගලයා, නිලධරයා හෝ සභාපතිවරයා අධිකරණය 20 සෑහීමට පත්වන පරිදි ඔප්පු කරන්නේ නම් මිස, ඒ වරද සිදු කරන ලද සේ සලකනු ලැබිය යුතු ය.

96. (1) මේ පනතේ හෝ වෙනත් යම් ලිඛිත නීතියක රහසාභාවය විධිවිධානවලට බලාත්මකභාවයක් දීමේ කාර්යය සඳහා අවශා වන්නේ නම් මිස, යම් නඩු කටයුත්තක දී, අපරාධයක වින්දිතයකු 25 හෝ සාක්ෂිකරුවකු මේ පනත යටතේ සහාය හෝ ආරක්ෂාව ලබන්නේ ද යන්න හෝ ලබා ඇත්තේ ද යන්න හෙළිදරව් කිරීමට කිසිදු තැනැත්තකුට බලපෑමක් නොකරනු ලැබිය යුතු ය.

(2) මේ පනතේ විධිවිධානවලට බලාත්මකභාවයක් දීමේ කාර්යය හෝ වෙනත් යම් ලිඛිත නීතියක විධිවිධානවලට අනුකූල වීමේ 30 කාර්යය සදහා හැර, කිසිදු තැනැත්තකු විසින්, අපරාධයක වින්දිතයකු හෝ සාක්ෂිකරුවකු මේ පනත යටතේ සහාය හෝ ආරක්ෂාව ලබන්නේ ද යන්න හෝ ලබා ඇත්තේ ද යන්න වෙනත් යම් තැනැත්තකුට හෙළිදරව් නොකරනු ලැබිය යුතු ය.

97. යම් අධිකරණයක දී හෝ කොමිෂන් සභාවක දී, අපරාධයක සාක්ෂියක වින්දිතයකු හෝ සාක්ෂිකරුවකු විසින් දෙන ලද සාක්ෂියක ^{විශ්වස}නීයත්වය පිළිබඳ විශ්වසනීයත්වය තක්සේරු කිරීමේ දී, මේ පනත යටතේ අපරාධයක කක්සේරුව වින්දිතයකු හෝ සාක්ෂිකරුවකු යම් සහායක් හෝ ආරක්ෂාවක් 5 ලබන බවට හෝ ලබා ඇති බවට වූ කාරණය අදාළ නොවිය යුතු ය.

98. මණ්ඩලයේ සාමාජිකයන්, අධිකාරියේ අධාාක්ෂ ජනරාල්වරයා අධිකාරියේ හා වෙනත් සියලු නිලධරයන් හා සේවානියුක්තයන් සහ අධිකාරිය ^{නිලධරයන් සහ} මගින් පත් කරන ලද විශේෂඥ උපදේශකවරුන් සහ උපදේශකවරුන් සේවානියුක්තයන් (19 වන අධිකාරය වූ) දණ්ඩ නීති සංගුහයේ සහ අපරාධ නඩු විධාන රජයේ 10 සංගුහය පනතේ අර්ථානුකූලව සහ ඒවායේ කාර්ය සඳහා රජයේ සේවකයන් සේවකයන් ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු ය.

ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු බව

99. අධිකාරියේ සහකාර අධාන්ෂවරයාගේ නිලය හෝ ඊට ඉහළ අධිකාරියේ නිලයක් දරන සෑම නිලධරයකු ම අපරාධ නඩු විධාන සංගුහය නිලධරයන් පනතේ කාර්ය සඳහා සාම නිලධරයකු විය යුතු ය.

නිලධරයන් වන බව

15 100. අධිකාරිය, (52 වන අධිකාරය වූ) අල්ලස් පනතේ අර්ථානුකූලව අධිකාරිය, උපලේඛනගත ආයතනයක් ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු අතර, ඒ අල්ලස් පනතේ පනතේ විධිවිධාන ඒ අනුව තේරුම් ගනු ලැබිය යුතු ය.

අර්ථානකලව උපලේඛනගත ආයතනයක් විය යුතු බව

- 101. (1) අධිකාරිය විසින් පහත දැක්වෙන කාරණා ඇතුළුව මේ ීති පනත යටතේ රීති සාදනු ලැබීමට නියම කරන ලද කාරණා 20 සම්බන්ධයෙන් රීති සාදනු ලැබිය හැකි ය:-
 - (අ) 52 වන වගන්තිය යටතේ අධිකාරියේ නිලධරයන්ගේ සහ වෙනත් සේවානියුක්තයන්ගේ සේවානියුක්තියේ නියම සහ කොන්දේසි, පාරිශුමික සහ විනය පාලනය සහ ඒ නිලධරයන් සහ සේවානියුක්තයන් සඳහා වූ සුබසාධන සහ සමාජ ආරක්ෂණ යෝජනා කුම; සහ

25

(ආ) 54 වන වගන්තිය යටතේ ආරක්ෂක කොට්ඨාසයේ කටයුතුවල රහසාභාවය සහතික කිරීම සහ ආරක්ෂක කොට්ඨාසයේ පොලිස් නිලධරයන්ගේ අපක්ෂපාතී බව සහ වගවිය යුතු බව සහතික කිරීම.

- (2) (1) වන උපවගන්තිය යටතේ අධිකාරිය විසින් සාදන ලද සෑම රීතියක් ම පුායෝගිකව හැකිතාක් ඉක්මණින් ගැසට් පතුයේ පළ කරනු ලැබිය යුතු ය.
- 102. (1) මේ පනත මගින් නියම කරනු ලැබිය යුතු බවට නියමිත නියෝග 5 හෝ මේ පනත යටතේ නියෝග සෑදීමට බලය දී ඇති සියලු කාරණා සම්බන්ධයෙන් අමාතාවරයා විසින් මේ පනත යටතේ නියෝග සාදනු ලැබිය හැකි ය.
- (2) අමාතාවරයා විසින් සාදනු ලැබූ සෑම නියෝගයක් ම ගැසට් පතුයේ පළ කරනු ලැබිය යුතු අතර, ඒ නියෝගය එසේ පළ කරනු 10 ලැබූ දිනයේ දී හෝ එහි නිශ්චිතව දක්වනු ලැබිය හැකි පසු දිනයක දී හෝ කියාත්මක විය යුතු ය.
 - (3) (අ) අමාතාවරයා විසින් සාදනු ලැබූ සෑම නියෝගයක් ම ගැසට් පතුයේ පළ කිරීමෙන් පසු මාස තුනක් ඇතුළත අනුමතය සඳහා පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කරනු ලැබිය යුතු ය.
- (ආ) එසේ අනුමත නොකරන ලද යම් නියෝගයක් ඒ අනනුමතයේ දිනයේ සිට පරිච්ඡින්න කරනු ලැබූ ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු නමුත් ඒ යටතේ පූර්වයෙන් කරන ලද කිසිවකට ඉන් අගතියක් නොවිය යුතු ය.
- (4) අමාතාවරයා විසින් සාදනු ලැබූ යම් නියෝගයක් පරිච්ඡින්න 20 කරනු ලැබූ ලෙස සලකනු ලබන දිනය පිළිබඳ නිවේදනය ගැසට් පතුයේ පළ කරනු ලැබිය යුතු ය.
 - 103.~(1)~2015 අංක 4 දරන අපරාධයක වින්දිතයන් සහ ඉවත් කිරීම සාක්ෂිකරුවන් හට සහාය දීමේ සහ ආරක්ෂා කිරීමේ පනත මෙයින් සහ ඉතිරි කිරීම ඉවත් කරනු ලැබේ.
- 25 (2) (මේ වගන්තියේ "ඉවත් කරන ලද පනත" යනුවෙන් සඳහන් කරනු ලබන) 2015 අංක 4 දරන අපරාධයක වින්දිතයන් සහ සාක්ෂිකරුවන් හට සහාය දීමේ සහ ආරක්ෂා කිරීමේ පනත ඉවත් කිරීම නොතකා-
- (අ) ඉවත් කරන ලද පනත යටතේ පිහිටුවන ලද අපරාධයක 30 වින්දිතයන් සහ සාක්ෂිකරුවන් ආරක්ෂා කිරීම සඳහා වූ

ජාතික අධිකාරියේ කළමනාකරණ මණ්ඩලයේ නියමිත දිනයට පෙරාතුව ම වූ දිනයේ දී ධුර දරන ලද සෑම පත් කළ සාමාජිකයකු ම නියමිත දිනයේ සිට බලාත්මක වන පරිදි, මේ පනත යටතේ පිහිටුවන ලද අධිකාරියේ කළමනාකරණ මණ්ඩලයේ සාමාජිකයකු ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු අතර, ඔහු කලින් ඉල්ලා අස්වන්නේ නම්, මිය යන්නේ නම් හෝ ධුරයෙන් ඉවත් කරනු ලබන්නේ නම් මිස, ඔහු පත් කරනු ලැබ ඇති ඔහුගේ ධුර කාලය ඉකුත්වන තෙක් අධිකාරියේ කළමනාකරණ මණ්ඩලයේ සාමාජිකයකු ලෙස තවදුරටත් ධුරය දරනු ලැබිය යුතු ය;

5

10

- (ආ) ඉවත් කරන ලද පනත යටතේ පිහිටුවන ලද අපරාධයක වින්දිතයන් සහ සාක්ෂිකරුවන් ආරක්ෂා කිරීම සඳහා වූ ජාතික අධිකාරියේ නියමිත දිනයට පෙරාතුව ම වූ දිනයේ දී සේවයෙහි නියුක්තව සිටි සියලු සේවානියුක්තයන් නියමිත දිනයේ සිට බලාත්මක වන පරිදි, මේ පනත යටතේ පිහිටුවන ලද අධිකාරියේ සේවානියුක්තයන් ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු ය;
- (ඇ) ඉවත් කරන ලද පනත යටතේ පිහිටුවන ලද අපරාධයක වින්දිතයන් සහ සාක්ෂිකරුවන් ආරක්ෂා කිරීම සඳහා වූ 20 ජාතික අධිකාරිය විසින් හෝ ඊට එරෙහිව නියමිත දිනයට පෙරාතුව ම වූ දිනයේ දී ගොනු කර ඇති සහ අවසන් නොවී පවත්නා සියලු නඩු, අපරාධ නඩු, සිවිල් නඩු, නඩු කටයුතු, කාරණා හෝ දේවල් නියමිත දිනයේ සිට බලාත්මක වන පරිදි මේ පනත යටතේ පිහිටුවන ලද අධිකාරිය විසින් හෝ ඊට එරෙහිව ගොනු කර ඇති නඩු, අපරාධ නඩු, සිවිල් නඩු, නඩු කටයුතු, කාරණා හෝ දේවල් ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු ය;
- (ඈ) යම් සිවිල් නඩුවක දී, කාරණයක දී, නඩු කටයුත්තක දී හෝ දෙයක දී යම් අධිකරණයක් හෝ විනිශ්චය සභාවක් 30 හෝ වෙනත් මණ්ඩලයක් විසින්, ඉවත් කරන ලද පනත යටතේ පිහිටුවන ලද අපරාධයක වින්දිතයන් සහ සාක්ෂිකරුවන් ආරක්ෂා කිරීම සඳහා වූ ජාතික අධිකාරියට පක්ෂව හෝ ඊට විරුද්ධව ඇතුළත් කරන ලද හෝ කරන

5

10

30

ලද යම් තීන්දු පුකාශයක්, නියෝගයක් හෝ පුදානයක් නියමිත දිනයේ සිට බලාත්මක වන පරිදි මේ පනත යටතේ පිහිටුවන ලද අධිකාරියට පක්ෂව හෝ ඊට විරුද්ධව ඇතුළත් කරන ලද හෝ කරන ලද තීන්දු පුකාශයක්, නියෝගයක් හෝ පුදානයක් ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු අතර, ඒ අනුව බලාත්මක කරනු ලැබිය හැකි ය;

- (ඉ) ඉවත් කරන ලද පනත යටතේ පිහිටුවන ලද අපරාධයක වින්දිතයන් සහ සාක්ෂිකරුවන් ආරක්ෂා කිරීම සඳහා වූ ජාතික අධිකාරියට නියමිත දිනයට පෙරාතුව ම වූ දිනයේ දී අයත් වූ සියලු වංචල හෝ නිශ්චල දේපළ නියමිත දිනයේ සිට බලාත්මක වන පරිදි මේ පනත යටතේ පිහිටුවන ලද අධිකාරිය සතු විය යුතු අතර, අධිකාරියේ දේපළ ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු ය;
- (ඊ) ඉවත් කරන ලද පනත යටතේ පිහිටුවන ලද අපරාධයක
 15 වින්දිතයන්ගේ සහ සාක්ෂිකරුවන්ගේ සහායක සහ
 ආරක්ෂණ අරමුදලේ නියමිත දිනයට පෙරාතුව ම වූ දිනයේ
 දී බැරට පවතින සියලු මුදල් නියමිත දිනයේ සිට බලාත්මක
 වන පරිදී මේ පනත යටතේ පිහිටුවන ලද ආරක්ෂණ
 අරමුදලට ජුෂණය කරනු ලැබිය යුතු ය;
- 20 (උ) ඉවත් කරන ලද පනත යටතේ පිහිටුවන ලද අපරාධයක වින්දිතයන් සහ සාක්ෂිකරුවන් ආරක්ෂා කිරීම සඳහා වූ ජාතික අධිකාරියේ අරමුදලේ නියමිත දිනයට පෙරාතුව ම වූ දිනයේ දී බැරට පවතින සියලු මුදල් නියමිත දිනයේ සිට බලාත්මක වන පරිදි මේ පනත යටතේ පිහිටුවන ලද අධිකාරියේ අරමුදලට ප්‍රේෂණය කරනු ලැබිය යුතු ය;
 - (ඌ) ඉවත් කරන ලද පනත යටතේ පිහිටුවන ලද අපරාධයක විත්දිතයන් සහ සාක්ෂිකරුවන් ආරක්ෂා කිරීම සඳහා වූ ජාතික අධිකාරිය විසින් සහ එය සමඟ එළඹෙන ලද සහ නියමිත දිනයට පෙරාතුව ම වූ දිනයේ දී බලාත්මක ව පවතින්නා වූ සියලු ගිවිසුම් සහ එකඟතා මේ පනත යටතේ පිහිටුවන ලද අධිකාරිය විසින් සහ එය සමඟ එළඹෙන ලද ගිවිසුම් සහ එකඟතා ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු ය; සහ

- (එ) ඉවත් කරන ලද පනත යටතේ පිහිටුවන ලද අපරාධයක වින්දිතයන් සහ සාක්ෂිකරුවන් ආරක්ෂා කිරීම සඳහා වූ ජාතික අධිකාරියේ නියමිත දිනයට පෙරාතුව ම වූ දිනයේ දී පැවති සියලු ණය, වගකීම් සහ බැරකම් නියමිත දිනයේ සිට බලාත්මක වන පරිදි මේ පනත යටතේ පිහිටුවන ලද අධිකාරියේ ණය, වගකීම් සහ බැරකම් ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු ය.
- 104. පද සම්බන්ධයෙන් අනාහර්ථයක් අවශා වුවහොත් මීස, මේ අ^{ර්ථ} පනතේ-
- 10 "අපරාධයක ළමා වින්දිතයා" සහ "ළමා සාක්ෂිකරු" යන්නෙන්, පිළිවෙළින්, වයස අවුරුදු දහඅටට අඩු අපරාධයක වින්දිතයකු සහ සාක්ෂිකරුවකු අදහස් වේ;
 - "අපරාධ නඩු විධාන සංගුහය පනත" යන්නෙන්, 1979 අංක 15 දරන අපරාධ නඩු විධාන සංගුහය පනත අදහස් වේ;
- 15 "කොමිෂන් සභාව" යන්නට-

5

- (අ) (393 වන අධිකාරය වූ) පරීක්ෂණ කොමිෂන් සභා පනත යටතේ පත් කරන ලද පරීක්ෂණ කොමිෂන් සභාවක්;
- (ආ) ජාතික රාජාා සභාවේ 1978 අංක 7 දරන විශේෂ 20 ජනාධිපති පරීක්ෂණ කොමිෂන් සභා පනත යටතේ ජිහිටුවන ලද විශේෂ ජනාධිපති පරීක්ෂණ කොමිෂන් සභාවක්;
 - (ඇ) 1994 අංක 19 දරන අල්ලස් හෝ දූෂණ චෝදනා විමර්ශන කොමිෂන් සභා පනත මගින් පිහිටුවන ලද අල්ලස් හෝ දූෂණ චෝදනා විමර්ශන කොමිෂන් සභාව;
 - (ඈ) 1996 අංක 21 දරන ශී් ලංකා මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභා පනත මගින් පිහිටුවන ලද ශී් ලංකා මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභාව; සහ

- 94 අපරාධයක වින්දිතයන් සහ සාක්ෂිකරුවන් හට සහාය දීමේ සහ ආරක්ෂා කිරීමේ
 - (ඉ) පරීක්ෂණ පැවැත්වීම සඳහා නීතියෙන් බලය දී ඇති වෙනත් යම් කොමිෂන් සභාවක්,

ඇතුළත් වේ;

10

- "අයි.සී.සී.පී.ආර්. පනත" යන්නෙන්, 2007 අංක 56 දරන සිවිල් 5 හා දේශපාලන අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ ජාතාන්තර සම්මුතිය පනත අදහස් වේ;
 - "හිංසාව" යන්තෙන්, යම් තැනැත්තකුගේ ශරීරයට, මනසට, කීර්ති නාමයට හෝ දේපළට නීති විරෝධීව සිදු කරන ලද කවර ආකාරයක හෝ හානියක් අදහස් වන අතර, ඊට-
 - (අ) යම් නීතියක් යටතේ වන වරදක්;
 - (ආ) ආණ්ඩුකුම වාවස්ථාවේ 11 වන වාවස්ථාව හෝ 13 වන වාවස්ථාවේ (1) වන හෝ (2) වන අනුවාවස්ථාව යටතේ සුරක්ෂිත කොට ඇති යම් මූලික අයිතිවාසිකමක් උල්ලංඝනය කිරීමක්; හෝ
 - (ඇ) අයි.සී.සී.පී.ආර්. පනත යටතේ පුදානය කරන ලද යම් අයිතිවාසිකමක් කඩ කිරීමක්,
- සංයුක්ත කරන්නා වූ යම් කියාවක හෝ නොකර හැරීමක 20 පුතිඵලයක් වශයෙන් ඇති වූ යම් දුබලතාවයක් හෝ ආබාධයක්, චිත්තචේගීමය චේදනාවක්, ආර්ථික හෝ චෙනත් පාඩුවක් ඇතුළත් චේ;
- "නීතිය බලාත්මක කිරීමේ අධිකාරිය" යන්නෙන්, වරදක් සිදු කිරීම පිළිබඳව වීමර්ශනය කිරීමට යම් ලිඛිත 25 නීතියක් මගින් හෝ ඒ යටතේ බලය දෙනු ලැබ ඇති පොලිස් නිලධරයකු හෝ වෙනත් යම් තැනැත්තකු අදහස් වේ;

- "අමාතාවරයා" යන්නෙන්, අධිකරණ විෂයය පවරනු ලැබ ඇති අමාතාවරයා අදහස් වේ;
- ''සංවිධානාත්මක අපරාධ කණ්ඩායම" යන්නෙන්, අපරාධ සිදු කිරීම සඳහා සංවිධානගත වී ඇති තැනැත්තන් කණ්ඩායමක් අදහස් වේ;

- "රජයේ අධිකාරිය" යන්නෙන්, 2007 අංක 7 දරන සමාගම් පනත යටතේ හැර වෙනත් යම් ලිඛිත නීතියකින් හෝ ලිඛිත නීතියක් යටතේ හෝ පිහිටුවනු ලද්දා වූ ද, ආණ්ඩුව විසින් පුදානයක් හෝ ණයක් වශයෙන් නැතහොත් අනාකාරයකින් අරමුදල් හෝ පුාග්ධනය සම්පූර්ණයෙන් ම හෝ අරමුදල්වලින් හෝ පුාග්ධනයෙන් කොටසක් හෝ සපයනු ලබන්නා වූ ද අධිකාරියක්, සංස්ථාවක්, මණ්ඩලයක් හෝ වෙනත් ආයතනයක් අදහස් වේ;
- "අදාළ අධිකාරිය" යන්නෙන්, එක් එක් කාරණයේ අවස්ථානුගත 15 කරුණු අනුව අපරාධයක වින්දිතයා හෝ සාක්ෂිකරු සමඟ නීතෳනුකූල ලෙස අනොා්නාව කටයුතු කරන නීතිය බලාත්මක කිරීමේ අධිකාරියක් හෝ රජයේ අධිකාරියක් අදහස් වේ;
- "පුතිෂ්ඨාපන යුක්තිය" යන්නෙන්, යුක්තියේ අරමුණු සාක්ෂාත් 20 කර ගැනීමේ කාර්යය සඳහා ආරවුලක සියලු පාර්ශ්වයන් සමථකරණ කි්යාවලියක යොදවනු ලබන කාර්ය පටිපාටියක් අදාළ කර ගැනීම අදහස් වේ;
 - "අපරාධයක වින්දිතයා" යන්නෙන්, යම් හිංසාවක් අත්විඳ ඇති තැනැත්තකු අදහස් වන අතර ඊට, අදාළ වන අවස්ථාවල දී-
- (අ) අපරාධයක වින්දිතයාගේ පවුලේ සාමාජිකයකු හෝ අපරාධයක වින්දිතයාගේ යැපෙන්නකු;
 - (ආ) අපරාධයක වින්දිතයකුට සුවිශේෂී වැදගත්කමක් ඇති තැනැත්තකු;
- (ඇ) අපරාධයක වින්දිතයකුට සහාය වීමට මැදිහත්වීමේ 30 දී හිංසාවක් අත්විඳින තැනැත්තකු;

- (අෑ) වෙනත් තැනැත්තකු වින්දිතභාවයට පත් වීමෙන් වළක්වාලීමේ දී හිංසාවක් අත්විඳින තැනැත්තකු; සහ
- (ඉ) අපරාධයක ළමා වින්දිතයකු,

5 ඇතුළත් වේ; සහ

10

15

20

25

30

"සාක්ෂිකරුවකු" යන්නෙන්-

- (අ) යම් නීතිය බලාත්මක කිරීමේ අධිකාරියක් වෙත යම් තොරතුරු සපයනු ලැබ හෝ පැමිණිල්ලක් ඉදිරිපත් කරනු ලැබ ඒ තොරතුරු හෝ පැමිණිල්ල පදනම් කරගෙන, යම් සිදු කරන ලදැයි කියනු ලබන වරදක් සම්බන්ධයෙන් හෝ මූලික අයිතිවාසිකමක් උල්ලං ඝනය කිරීම සම්බන්ධයෙන් හෝ අයි.සී.සී.පී.ආර්. පනත යටතේ පුදානය කරන ලද යම් අයිතිවාසිකමක් කඩ කිරීම සම්බන්ධයෙන් යම් විමර්ශනයක් හෝ පරීක්ෂණයක් ආරම්භ කිරීමට ඉඩ ඇති හෝ ආරම්භ කොට ඇති අවස්ථාවක දී, එසේ ඒ තොරතුරු සපයා ඇති හෝ පැමිණිල්ල ඉදිරිපත් කර ඇති යම් තැනැත්තකු;
- (ආ) යම් සිදු කරන ලදැයි කියනු ලබන වරදක් සම්බන්ධයෙන් හෝ මූලික අයිතිවාසිකමක් උල්ලංඝනය කිරීම සම්බන්ධයෙන් හෝ අයි.සී.සී.පී.ආර්. පනත යටතේ පුදානය කරන ලද යම් අයිතිවාසිකමක් කඩ කිරීම සම්බන්ධයෙන් නීතිය බලාත්මක කිරීමේ අධිකාරියක් විසින් පවත්වනු ලබන යම් විමර්ශනයක් හෝ පරීක්ෂණයක් අතරතුර දී, යම් තොරතුරක් සපයා ඇති හෝ පුකාශයක් සිදු කර ඇති යම් තැනැත්තකු;
 - (ඇ) අපරාධයක වින්දිතයකු විසින් කරන ලද පැමිණිල්ලක් සම්බන්ධයෙන් හෝ අපරාධයක වින්දිතයකු විසින් හෝ ඔහු වෙනුවෙන් ගොනු කරන

ලද යම් නඩු කටයුත්තක දී පුකාශයක් සිදු කර ඇති, දිවුරුම් පුකාශයක් ඉදිරිපත් කර ඇති හෝ සාක්ෂි දී ඇති යම් තැනැත්තකු;

(ඇ) කොමිෂන් සභාවකට යම් තොරතුරු හෝ සන්නිවේදන සපයා ඇති හෝ කොමිෂන් සභාවක් ඉදිරියෙහි සාක්ෂි දී ඇති යම් තැනැත්තකු;

5

10

15

20

- (ඉ) නීතිය බලාත්මක කිරීමේ අධිකාරියකට, අධිකරණයකට හෝ කොමිෂන් සභාවකට සපයන ලද යම් තොරතුරු හෝ සිදු කරන ලද පුකාශයක් මත පදනම්ව හෝ දෙන ලද කටඋත්තරයක් හෝ ඉදිරිපත් කරන ලද දිවුරුම් පුකාශයක් මත පදනම්ව, වෙනත් යම් තැනැත්තකුට එරෙහිව වූ යම් නඩු කටයුත්තක දී, විමර්ශනයක දී හෝ පරීක්ෂණයක දී යම් ආකාරයකින් සහභාගී වීම සඳහා අධිකරණයක් හෝ කොමිෂන් සභාවක් විසින් තමා කැඳවනු ලැබිය හැකි බවට විශ්වාස කිරීමට සාධාරණ හේතු ඇති යම් තැනැත්තකු;
 - (ඊ) අධිකරණයක් හෝ කොමිෂන් සභාවක් ඉදිරියෙහි පැවැත්වෙන යම් නඩු කටයුත්තකට අදාළව පුකාශයක් සිදු කිරීමට, දිවුරුම් පුකාශයක් ඉදිරිපත් කිරීමට, සාක්ෂි දීමට හෝ යම් ලේඛනයක්, වාර්තාවක් හෝ දෙයක් ඉදිරිපත් කිරීමට ඒ අධිකරණයෙන් හෝ කොමිෂන් සභාවෙන් සිතාසි ලැබී ඇති යම් තැනැත්තකු; හෝ
- 25 (උ) රජයේ නිලධරයකු වශයෙන්, යම් සිදු කරන ලදැයි කියනු ලබන වරදක් සම්බන්ධයෙන් හෝ යම් මූලික අයිතිවාසිකමක් උල්ලංඝනය කිරීම සම්බන්ධයෙන් හෝ අයි.සී.සී.පී.ආර්. පනත යටතේ පුදානය කරන ලද යම් අයිතිවාසිකමක් කඩ කිරීම සම්බන්ධයෙන් යුක්තිය පසිඳලීමෙහි යම් ආකාරයකින් නිරතව ඇති යම් තැනැත්තකු,

අදහස් වන අතර, ඊට-

(i) අපරාධයක වින්දිතයකු;

- (ii) ළමා සාක්ෂිකරුවකු;
- (iii) ළමා සාක්ෂිකරුවකුගේ මව හෝ පියා හෝ භාරකරුවකු;
- (iv) ඒ සාක්ෂිකරුගේ පවුලේ සාමාජිකයකු හෝ යැපෙන්නකු;
 - (v) යම් සාක්ෂිකරුවකුට සුවිශේෂී වැදගත්කමක් ඇති වෙනත් යම් තැනැත්තකු;
 - (vi) විශේෂඥ සාක්ෂිකරුවකු; සහ
- (vii) යම් සිදු කරන ලදැයි කියනු ලබන වරදක් සම්බන්ධයෙන් හෝ යම් මූලික අයිතිවාසිකමක් 10 උල්ලංඝනය කිරීම සම්බන්ධයෙන් හෝ අයි.සී.සී.පී.ආර්. පනත යටතේ පුදානය කරන ලද යම් අයිතිවාසිකමක් කඩ කිරීම සම්බන්ධයෙන් සැක කරනු ලබන හෝ චෝදනා 15 ලබා ඇති තැතැත්තකු වෙතුවෙන් අධිකරණයක් හෝ කොමිෂන් සභාවක් ඉදිරියෙහි සාක්ෂි දීමට කැඳවනු ලැබ ඇති යම් තැනැත්තකු,

ද ඇතුළත් වේ.

5

105. මේ පනතේ සිංහල සහ දෙමළ භාෂා පාඨ අතර යම් අනනුකුලතාවක් අනතුකුලතාවක් ඇතිවුවහොත්, එවිට, සිංහල භාෂා පාඨය ඇති වූ විට සිංහල භාෂා බලපැවැත්විය යුතු ය.

බලපැවැත්විය යුතු බව

පළමුවන උපලේඛනය

(10 වන වගන්තිය)

අයිතිවාසිකම් හෝ හිමිකම් උල්ලංසනය කිරීම හෝ අහිමි කිරීම පිළිබඳ පැමිණිලි විමර්ශනය සහ පරීක්ෂණය කිරීමට අදාළ කාර්ය පටිපාටිය

- 1, (1) මේ පනතේ 10 වන වගන්තිය යටතේ අධිකාරිය වෙත ලැබුණු සෑම පැමිණීල්ලක් ම පහත දැක්වෙන පරිදි වර්ග කරනු ලැබිය යුතු ය:-
 - (අ) අධිකාරීය විසින් කටයුතු කරනු ලැබිය යුතු, මේ පනත යටතේ වූ අපරාධයක වින්දිතයකුගේ හෝ සාක්ෂිකරුවකුගේ යම් අයිතිවාසිකමක් හෝ හිමිකමක් උල්ලංඝනය කිරීම හෝ අහිමි කිරීම නැතහොත් උල්ලංඝනය කිරීමට හෝ අහිමි කිරීමට අතනාසන්න වීම සම්බන්ධයෙන් වන පැමිණිලි;
 - (අා) ආරක්ෂක කොට්ඨාසය වෙත යොමු කරනු ලැබිය යුතු, මේ පනත යටතේ වරදක් සිදු කිරීම පිළිබඳව වන පැමිණිලි; සහ
 - (ඇ) මේ පනත පුකාරව කිසිදු කිුයාමාර්ගයක් ගැනීම අවශා නොවන කාරණා.
- (2) (1)(ඇ) වන අනුඡේදය යටතේ වන යම් තීරණයක්, අධිකාරිය විසින් පත් කරනු ලැබිය යුතු (මේ උපලේඛනයේ "අධාක්ෂ (නීති)" යනුවෙන් සඳහත් කරනු ලබන) අධිකාරියේ අධාක්ෂ (නීති) ගේ අනුමතය ඇතිව ගනු ලැබිය යුතු ය.
- (3) අධිකාරිය විසින් නිශ්චිත කාලසීමාවක් තුළ පැමිණිලි සම්බන්ධයෙන් කටයුතු කිරීම සඳහා වන කාර්ය පටිපාටියක් සකස් කරනු ලැබිය යුතු අතර, ඒ කාර්ය පටිපාටිය ගැසට් පතුයේ පළ කරනු ලැබිය යුතු ය.
- 2. මේ උපලේඛනයේ 1(1)(අ) ඡේදයේ සඳහන් යම් පැමිණිල්ලක් සම්බන්ධයෙන් වන විමර්ශනයක් හෝ පරීක්ෂණයක් අධාක්ෂ (නීති) විසින් නම් කරනු ලැබිය යුතු අධිකාරියේ නිලධරයකු විසින් සිදු කරනු ලැබිය යුතු ය.
- 3. මේ උපලේඛනයේ 2 වන ඡේදයේ සඳහන් නිලධරයාට මේ පනතේ 41 වන වගත්තියේ (1) වන උපවගන්තියේ (ආ) වන ඡේදයේ දක්වා ඇති බලතල තිබිය යුතු ය.
- 4. (1) විමර්ශනය හෝ පරීක්ෂණය පවත්වනු ලබන නිලධරයා විසින් විමර්ශනයේ හෝ පරීක්ෂණයේ සටහන් ලිඛිතව තබා ගනු ලැබිය යුතු අතර-
 - (අ) සාක්ෂි මගින් අපරාධයේ වින්දිතයාගේ හෝ සාක්ෂිකරුගේ යම් අයිතිවාසිකමක් හෝ හිමිකමක් උල්ලංඝනය කිරීමක් හෝ අහිමි කිරීමක් නැතහොත් උල්ලංඝනය කිරීමට හෝ අහිමි කිරීමට අතාාසන්න වීමක් අනාවරණය වන්නේ දෑ නැතහොත්

(ආ) පැමිණිල්ල සනාථ කිරීම සඳහා සාක්ෂි පුමාණවත් නොවන්නේ ද,

යන්න පිළිබඳව සති හතරක කාලසීමාවක් ඇතුළත තීරණයකට එළඹිය යුතු ය.

- (2) සති හතරක කාලසීමාවක් ඇතුළත විමර්ශනය හෝ පරීක්ෂණය අවසන් කිරීමට නොහැකි වන අවස්ථාවක දී, කාලය දීර්ඝ කිරීමක් සඳහා ඒ නිලධරයා විසින් අධාක්ෂ (නීති) වෙතින් අවසරය ලබාගනු ලැබිය යුතු ය.
- 5. (1) අපරාධයක වින්දිතයකුගේ හෝ සාක්ෂිකරුවකුගේ අයිතිවාසිකමක් හෝ හිමිකමක් උල්ලංඝනය කිරීමක් හෝ අහිමි කිරීමක් නැතහොත් උල්ලංඝනය කිරීමට හෝ අහිමි කිරීමට අතාාසන්න වීමක් සිදු වී ඇති බවට විමර්ශනය හෝ පරීක්ෂණය පවත්වනු ලබන නිලධරයා තීරණයකට එළැඹෙන අවස්ථාවක දී, ඔහු විසින් විමර්ශනය හෝ පරීක්ෂණය අතරතුර භාවිත කරන ලද යම් ලිපිලේඛන සහ සාක්ෂි සටහන් ද සමඟ තම නිර්දේශ සහිත වාර්තාවක් අධාක්ෂ (නීති) වෙත ඉදිරිපත් කරනු ලැබිය යුතු ය.
- (2) විමර්ශනය හෝ පරීක්ෂණය තවදුරටත් කරගෙන යාම සඳහා සාක්ෂි පුමාණවත් නොවන බවට ඒ නිලධරයා තීරණයකට එළැඹෙන අවස්ථාවක දී, ඔහු විසින් ඒ විමර්ශනය හෝ පරීක්ෂණය, අධාක්ෂ (නීති) ගේ සහ අධාක්ෂ ජනරාල්වරයාගේ අනුමතය ඇතිව නතර කරනු ලැබිය යුතු ය.
- 6. අධාක්ෂ (නීති) විසින් මේ උපලේඛනයේ 5 වන ඡේදය යටතේ ඔහු වෙත ලැබුණු විමර්ශන හෝ පරීක්ෂණ චාර්තාව සලකා බලනු ලැබිය යුතු අතර, පැමිණීලි කරන ලද අයිතිවාසිකම හෝ හිමිකම උල්ලංඝනය කිරීම හෝ අහිමි කිරීම නැතහොත් උල්ලංඝනය කිරීමට හෝ අහිමි කිරීමට අතාාසන්න වීම සම්බන්ධයෙන් පුතිකර්ම යෙදීම සඳහා හෝ සහන සැලසීම සඳහා අදාළ තැනැත්තන්ට විධාන කරනු ලැබිය යුතු ය. ඒ තැනැත්තන් ඒ විධානයේ නිශ්චිතව දක්වා ඇති කාලසීමාව තුළ ඒ විධානයට අනුකුලව කටයුතු කරනු ලැබිය යුතු ය.
- 7. (1) අදාළ කාරණය විධාන මගින් විසඳිය නොහැකි අවස්ථාවක දී හෝ විධානවලට අනුකූලව කටයුතු නොකරන ලද අවස්ථාවක දී, අධාක්ෂ (නීති) විසින් අධාක්ෂ ජනරාල්වරයා විමසා ඒ කරුණ පිළිබඳව මණ්ඩලයට වාර්තා කරනු ලැබිය යුතු අතර, ඒ කාරණය පිළිබඳව විමර්ශනයක් හෝ පරීක්ෂණයක් සිදු කිරීම සඳහා අනුමණ්ඩලයක් පත් කරන ලෙසට මණ්ඩලය වෙත ඉල්ලීමක් කරනු ලැබිය යුතු ය.
- (2) ඒ ඉල්ලීම ලැබීමෙන් පසුව, මණ්ඩලය විසින් මණ්ඩලයේ සාමාජිකයන් තුන් දෙනකුගෙන් සමන්විත අනුමණ්ඩලයක් ඒකමතිකත්වයෙන් පත් කරනු ලැබිය යුතු අතර, ඒ අනුමණ්ඩලයේ සාමාජිකයන්ගෙන් එක් සාමාජිකයකු එහි සභාපතිවරයා ලෙස නම් කරනු ලැබිය යුතු ය.

- (3) අපරාධයක වින්දිතයකුගේ හෝ සාක්ෂිකරුවකුගේ අයිතිවාසිකමක් හෝ තිමිකමක් උල්ලංඝනය කරන ලදැයි හෝ අහිමි කරන ලදැයි නැතහොත් උල්ලංඝනය කිරීමට හෝ අහිමි කිරීමට අතහාසන්නව ඇතැයි යන්න පිළිබඳව විමර්ශනයක් හෝ පරීක්ෂණයක් පවත්වනු ලබන අනුමණ්ඩලයට මේ පනතේ 41 වන වගන්තියේ (1) වන උපවගන්තියේ (ආ) වන ඡේදයේ දක්වා ඇති බලතල තිබිය යුතු ය.
- (4) අනුමණ්ඩලය විසින් විමර්ශනය හෝ පරීක්ෂණය කරනු ලබන යම් කාරණයක් සම්බන්ධයෙන් අනුමණ්ඩලයේ සාමාජිකයන් අතර වෙනස් මත ඇති අවස්ථාවක දී, බහුතර සාමාජිකයන්ගේ මතය බලපැවැත්විය යුතු ය.
- (5) මේ ඡේදය යටතේ විමර්ශනය හෝ පරීක්ෂණය අවසානයේ දී, අනුමණ්ඩලය විසින් ඒ පිළිබඳව තම නිර්දේශ ද සමඟ වාර්තාවක් මණ්ඩලය වෙත ඉදිරිපත් කරනු ලැබිය යුතු ය.
- (6) අනුමණ්ඩලයේ වාර්තාව ලැබුණු පසු, ඒ කාරණය පිළිබඳව මණ්ඩලය විසින් සුදුසු සහ උචිත යයි සලකනු ලබන යම් කිුිිියාමාර්ගයක් මණ්ඩලය විසින් ගනු ලැබිය යුතු ය.

දෙවන උපලේඛනය

(29 වන, 30 වන, 31 වන සහ 73 වන වගන්ති)

අධිකාරිය හෝ ආරක්ෂක කොට්ඨාසය විසින් අපරාධයක වින්දිතයන්ට සහ සාක්ෂිකරුවන්ට ආරක්ෂාව සපයනු ලැබිය යුතු වැරදි

	පනත	වගන්තිය	වරද
1.	(19 වන අධිකාරය වූ) දණ්ඩ නීති සංගුහය	296	මිනී මැරුම
2.		297	මිනී මැරුමක් නොවන උපවාදා මනුෂා ඝාතනය
3.		300	මිනී මැරුමට තැත් කිරීම
4.		316	ස්වේච්ඡාවෙන් ම බරපතළ තුවාල සිදු කිරීම
5.		354	අපහරණය කිරීම

	පනත	වගන්තිය	වරද
6.		355	මිනී මැරුම සඳහා අපහරණය කිරීම හෝ පැහැරගෙන යෑම
7.		356	රහසිගතව හා අයුතු ලෙස යම් තැනැත්තකු සිරකර තැබීමේ චේතනාවෙන් අපහරණය කිරීම හෝ පැහැරගෙන යාම
8.		357	යම් ස්තුියක බලෙන් විවාහ කරවීම ආදිය පිණිස ඇය අපහරණය කිරීම හෝ පැහැරගෙන යෑම
9.		358	බරපතළ තුවාල කිරීම හෝ වහල් බවට ගැනීම ආදියකට යම් තැනැත්තකු යටත් කිරීම සඳහා අපහරණය කිරීම හෝ පැහැරගෙන යෑම.
10.		360	ළමයකුගේ ශරීරයෙන් චංචල දේපළ සොරකම් කිරීමේ චේතනාවෙත් ඒ ළමයා අපහරණය කිරීම හෝ පැහැරගෙන යෑම.
11.		360අ	කුට්ටනය
12.		360ආ	ළමයින්ගෙන් අයුතු ලිංගික පුයෝජන ගැනීම.
13.		360ඇ	තැනැත්තන් වෙළෙඳාම් කිරීම.
14.		362ਞ	මිනිසකු විසින්, නීතෳනුකුලව විවාහ කර ගෙන ඇතැයි යන විශ්වාසය වංචාවෙන් ඇති කොට සංවාසයේ යෙදීම.
15.		362ආ	<i>ද්</i> විව්වාහය
16.		362ඇ	මුල් විවාහය සඟවා ද්වි විවාහය සිදු කිරීම
17.		362ঞ্	නීතානුකූල විවාහ වීමක් නොමැතිව වංචනික චේතනාවෙන් විවාහ චාරිතු විධි පැවැත්වීම
18.		364	ස්තුී දූෂණය
19.		364ਵ	වනහිචාරය
20.		365ආ	බරපතළ ලිංගික අපයෝජනය
21.		373	තුාසාද්ගුහණය
22.		374	තුසාද්ගුහණය සිදු කිරීම සඳහා හානි කිරීමේ බියකට යම් තැනැත්තකු පත් කිරීම නැතහොත් එලෙස බියට පත් කිරීමට තැත් කිරීම.

	පනත	වගන්තිය	වරද
23.		375	මරණය හෝ බරපතළ තුවාල කිරීමේ බියකට යම් තැනැත්තකු පත් කිරීමෙන් කරනු ලබන තුාසාද්ගුහණය.
24.		376	තුාසාද්ගුහණය සිදු කිරීම සඳහා මරණය සිදු කරනු ලැබීමේ හෝ බරපතළ තුවාල සිදු කරනු ලැබීමේ බියකට යම් තැනැත්තකු පත් කිරීම
25.		377	මරණීය දණ්ඩනයෙන් හෝ අවුරුදු දහයක බන්ධනාගාරගත කිරීමකින් දඬුවම් කළ හැකි වරදක් සම්බන්ධයෙන් චෝදනා කිරීමට තර්ජනය කිරීමෙන් කරනු ලබන තුසාද්ගුහණය
26.		378	තුසාද්ගුහණය කිරීම සඳහා මරණීය දණ්ඩනයෙන් හෝ අවුරුදු දහයක බන්ධනාගාරගත කිරීමකින් දඬුවම් කළ හැකි වරදක් සම්බන්ධයෙන් චෝදනා කරනු ලැබීමේ බියකට යම් තැනැත්තකු පත් කිරීම.
27.		380	කොල්ලකෑම
28.		381	කොල්ලකෑමට තැත් කිරීම
29.		382	කොල්ලකෑමේ දී හෝ එසේ කිරීමට තැත් කිරීමේ දී ස්වෙච්ඡාවෙන් ම තුවාල සිදු කිරීම
30.		383	මරණය හෝ බරපතළ තුවාල හෝ සිදු කිරීමට තැත් කර කොල්ලකෑම.
31.		384	මාරක ආයුධයකින් සන්නද්ධව සිටිමින් කොල්ලකෑමට තැත් කිරීම
32.		385	පුරුද්දක් වශයෙන් සොරකම් කිරීමේ කාර්යයට සම්බන්ධ වූ තැනින් තැන යන තැනැත්තන් කණ්ඩායමකට අයත් වීම
33.		418	රුපියල් සියයක හෝ ඊට වැඩි පුමාණයක අලාභයක් කිරීමේ චේතනාවෙන් ගින්නෙන් හෝ පුපුරණ දුවායකින් අනර්ථය සිදු කිරීම.
34.		419	ගෙයක් ආදිය විනාශ කිරීමේ චේතනාවෙන් ගින්නෙන් හෝ පුපුරණ දුවායකින් අනර්ථය සිදු කිරීම.
35.		420	තට්ටු සහිත යාතුාවක් හෝ ටොන් දහයක හෝ ඊට වැඩි පුමාණයක බර පැටවිය හැකි යාතුාවක් විනාශ කිරීමේ හෝ එය ආරක්ෂා රහිත කිරීමේ චේතනාවෙන් අනර්ථය සිදු කිරීම

	පනත	වගන්තිය	වරද
36.		421	420 වන වගන්තියෙහි විස්තර කර ඇති අනර්ථය, ගින්නෙන් හෝ යම් පුපුරණ දුවායකින් සිදු කිරීම
37.		435	මරණීය දණ්ඩනයෙන් දඬුවම් කළ හැකි වරදක් සිදු කිරීම සඳහා ගෙයකට අයුතු ලෙස ඇතුළු වීම
38.		437	අවුරුදු දහයකට අඩු කාලයක බන්ධනාගාරගත කිරීමකින් දඬුවම් කළ හැකි වරදක් සිදු කිරීම සඳහා ගෙයකට අයුතු ලෙස ඇතුළු වීම
39.		438	තුවාල සිදු කිරීම, අඩන්තේට්ටම් කිරීම ආදියට සූදානම් වී ගෙයකට අයුතු ලෙස ඇතුළු වීම.
40.		440	බන්ධනාගාරගත කිරීමකින් දඬුවම් කළ හැකි වරදක් කිරීම සඳහා රැක සිට ගෙයකට අයුතු ලෙස ඇතුළු වීම හෝ ගෙවල් බිඳීම.
41.		441	තුවාල සිදු කිරීම හෝ අඩන්තේට්ටම් කිරීම ආදියට සුදානම් වීමෙන් පසු රැක සිට අයුතු ලෙස ගෙයකට ඇතුළු වීම හෝ ගෙවල් බිඳීම
42.		444	තුවාල කිරීම ආදියට සූදානම් වීමෙන් පසු රාතියෙහි රැක සිට ගෙයකට අයුතු ලෙස ඇතුළු වීම හෝ රාතියෙහි ගෙවල් බිඳීම
43.		445	රැක සිට ගෙයකට අයුතු ලෙස ඇතුළු වීම හෝ ගෙවල් බිඳීම කරන අතර ම, බරපතළෆ තුවාල සිදු කිරීම

